

Upravništvo: Ljubljana, Knaflejeva 6
— Telefon šte. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392
Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7. — Telefon 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17.749.

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knaflejeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

O koncentraciji

V zadnjih tednih se je pozornost jugoslovenske javnosti skoraj popolnoma obrnila na mednarodne dogodke in na vprašanja, ki so v zvezi z materialno in duhovno obrambo naše domovine. Kljub temu razprave o notranjih političnih problemih niso zastale. One zavzemajo v političnih krogih in v časopisu še vedno toliko prostora, da je ugleden nemški list pred nekaj dnevi izrazil svoje začudenje, da ima Jugoslavija še vedno toliko časa za notranje zadeve, dočim se svet okoli nje vda glavni in edini brigi ojačenja narodne solidarnosti in spopolnitve narodne obrambe.

Instinkt širokih mas se je pri nas tudi tokrat izkazal. Iznad političnih prepričev in notranjih sporov manifestira ves narod svojo odločno voljo za obrambo domovine in izkazuje svoji oboroženi sili neomejeno zaupanje. Ta narod pa občuti tudi potrebo, da se vse pozitivne sile povežejo k skupnemu naporu za očiuvanje življenjskih interesov države, za učvrstitve zaupanja v vodstvo same države, ki je glavni pogoj, da odločnost, samozavest in vera v bodočnost ne postopijo, temveč v trajnem stopnjevanju zagotovijo uspeh.

To prepričanje širokih narodnih krogov je postavilo na dnevni red vprašanje narodne koncentracije, združitve vseh pozitivnih političnih sil pri vodstvu državne politike in skupni odgovornosti vseh pomembnejših političnih faktorjev za ukrepe, ki jih je dolžna Jugoslavija podvzeti, da srečno pride iz današnjega evropskega viharja. Taka koncentracija bi brezdvomno dala Jugoslaviji še večji ugled in predvsem pokazala svetu, da noben notranji problem države in naroda ne more razbiti ali zrahljati naše edinstvi in naše sloge napram vsem zunanji opasnostim.

Tudi važni notranjopolitični razlogi govornijo za koncentracijo. Vprašanje preureditve države je postavljeno na dnevni red v času, ko je treba največje paznje, da razlike in mišljenja ne povzročijo novih težkih nasprotstev. Izgraditev banovine Hrvatske pušča odprtih mnogo važnih vprašanj in politična dinamika le prebogosto ustvarja iz malenkosti težke konflikte in povzroča ozažje nezaupanja v dobi, ko je medsebojno zaupanje eden glavnih pogojev notranjega duhovnega ravnotežja. Koncentracija bi bila torej tudi iz čisto notranjopolitičnih vidikov državna potreba, saj se problemi, kako in kdaj se naj lotimo nadaljnjega preureditve države, kdaj se naj razpišejo volitve, v katerem obsegu se naj vrnejo vsaj osnovne državljanske svoboščine, dajo reševati le s skupno odgovornostjo vseh, ako nočemo, da se v teh kritičnih časih zanaša v narod novo vznemirjenje.

Ni čuda, da se zahteva po koncentraciji javlja v vseh delih države in da prihaja do izraza tudi v ogromni večini jugoslovenskega časopisja. Te dni pa smo čuli iz nekega tujeja radia, da je smatrati to idejo za pokopano, ker današnja vlada misli, da bi njen program v koncentraciji ne bil izvedljiv, v ostalem pa, da je njena avtoriteta dovolj jaka za vodstvo države tudi v teh težkih prilikah. Mi vemo, da je izvršni odbor JRZ nedavno zavzel napram koncentraciji odklonilno stališče. Predsednik vlade g. Cvetkovič je pred par dnevi v Zagrebu poudaril, da se čuti sedanja vlada dovolj močno, čeravno ne odklanja sodelovanja z nikomer, ki iskreno sprejema politiko sporazuma. G. predsednik vlade gleda torej na ves problem s stališča morebitnega razširjenja današnje vladne kombinacije, dočim koncentracija pomenja povsem novo sestavo vlade.

Na strani Kmetstvo-demokratske koalicije so mišljenja deljena. Samostojna demokratska stranka se izjavlja za koncentracijo, Hrvatska seljačka stranka pa bi pristala na njo samo pod gotovimi pogoji. Ona gleda od sedaj na to vprašanje zgolj z notranje političnega stališča in je nedavno v svojem glasilu izjavila, da je koncentracija mogoča le, ako tudi opozicijske stranke pristanejo na program državne preureditve, kakor ga postavljajo Hrvati, pogoj, ki ga niti današnja vladna kombinacija ne izpolnjuje. Z ene in druge strani se navajajo še razni drugi razlogi proti uvedbi režima narodne sloge. Med njimi je tudi ta, da bi to vzbudilo v zunanjem svetu preveč pozornosti in dopuščalo netočne in neugodne komentarje glede bodoče politike Jugoslavije.

Vsekakor je smatrati, da stranke, ki so danes na vladi, odklanjajo idejo koncentracije.

Mi odkrito priznavamo, da smo od početka pristaši koncentracijske ideje in to iz razlogov notranje in zunanje politike. Pri tem svojem mišljenju vztrajamo, akoravno se zavedamo, da morda ne odgovarja popolnoma strankarskim interesom. Opozicija se danes nima razloga potegovati za to, da bi prevzela odgovornost za stvari, ki so zelo težke, in za ukrepe, ki strankam

Težišče operacij pri Narviku

Po poročilih iz Londona zavezniki po umiku svojih čet iz južne in srednje Norveške nikakor ne mislijo pustiti Norvežanov na cedilu, temveč bodo prenesli bojišče na sever

Pariz, 4. maja j. (Havas). Havasov dopisnik podaja naslednjo sliko o trenutnem položaju na Norveškem:

Vkrčevanje zaveznikov čet v Andalsnesu in Namsosu spada v okvir zelo obsežne vojaške operacije, po kateri bodo zavezniki čet ponovno zbrane v severni Norveški. V zaveznikov vojaških krogih so morali zaradi tega do dokončanja teh operacij čuvati strogo tajnost in so se šele sedaj zvedele nekatere podrobnosti. Vkrčevanje zaveznikov čet je bilo izvedeno v pičlih treh dneh in to navzlic neprestanemu napadanju nemških letal. Zavezniki izgube pri vkrčevalnem manevru so bile skoraj enake ničli. Vkrčevanje pri Namsosu je bilo končano v petek zjutraj, pričelo pa se je v sredo na večer. Nemška letala so luko Namsos popolnoma razdejala že minulo soboto. Dve angleški vojni ladji, ki bi morali sprejeti zaveznike čete na krov, sta morali zaradi neprestanih napadov nemških letal ostati daleč pred lukvo v fjordu. Francoske čete, ki so operirale v okrožju Namsosa, zlasti vzdolž ceste od Gronga do Snase, so se prepeljale v luko s pomočjo kamionov in norveških zasebnih avtomobilov. V luki so čete po majhnih skupinah vkrcali na norveške ribiške čolne in barke. S temi barčami so se prevažale francoske čete v četrtki in petek ves dan iz luke na vojne ladje, zasidrane v fjordu. Med vkrčevanjem nemška letala niso več bombardirala zaveznikov transportov. Vkrčevanja so se izvrševala pod vodstvom šefa britanskih čet generala Cartona de Wiarta ter pod vodstvom poveljnika francoskih oddelkov. Hkrati z vojaštvom je bilo v Namsosu vkrcanih tudi večje število tujih novinarjev, ki se niso mogli umakniti na švedsko zaradi močne odjuge, ki je napravila pota čez mejo neprehodna. Norveške čete so do zadnjega trenutka krile vkrčevanje ter so zlasti v odseku pri Steinkjeru ves ta čas uspešno odbijale nemške navalne.

Težišče vojnih operacij bo v bodoče vsekakor pri Narviku. Operacije na tem odseku se razvijajo sedaj ugodno za zaveznike. Nemški oddelki, katerih število cenijo na največ 4000 mož, so navezani izključno le na oskrbo, ki jo dobivajo po zraku, tako da bodo v kratkem likvidirani. Čiščenje narviškega okrožja pa napreduje zelo počasi zaradi izredno slabega vremena. Snežni viharji, hud mraz in pa debel sneg, ki dosega mestoma višino 3 m, silno ovirajo zaveznike operacije. Vse je odvisno samo od akcije smučarskih čet in je zato razumljivo, zakaj zavezniki ne morejo hitreje likvidirati nemške okupacijske posadke pri Narviku. Na nekaterih točkah so se nemške čete sicer že umaknile, drugod pa s protinapadi poskušajo olajšati svoj težavni položaj.

Poročila iz južne Norveške so preveč skopa in deloma tudi protislovna, da bi si bilo mogoče ustvariti povsem točno sliko o položaju. Dejstvo je, da se norveške čete

na več mestih v osamljenih skupinah branjov pred navali sovražnika, ki si prizadeva razširiti svoje okupacijsko področje vse bolj proti severu.

V zraku je še zmerom zelo aktivno angleško letalstvo, ki z neprestanim silovitim bombardiranjem prizadeva Nemcem hude izgube. Nemška letalska oporišča tako na Norveškem, kakor tudi na Danskem ter v severni Nemčiji predstavljajo cilje, ki jih angleška letala dan na dan obsipajo z rušilnimi in zažigalnimi bombami. Ta akcija angleškega letalstva zelo zmanjšuje ne samo moč nemškega letalstva in posega neposredno v vojne operacije na Norveškem, temveč tudi ovira izvrševanje nalog nemških transportnih letal, od katerih so marsikje popolnoma odvisne nemške okupacijske čete na Norveškem.

Zakaj intervencija zaveznikov ni uspela

London, 4. maja j. (Reuter). Z dobro poučene strani takole pojasnjuje, zakaj zaveznike čete, ki so bile izkrcane na srednjem Norveškem, niso mogle v polni meri izpolniti svoje naloge:

V glavnem so bile za akcijo na Norveškem določene čete, ki so bile prvotno pripravljene, da poidejo na pomoč Finski Bilo je to približno 100.000 mož, med njimi tudi bataljon smučarjev. Te čete kasneje niso bile razpuščene, vendar pa del njih ni mogel biti pravočasno poklican iz Francije, kjer je bila ta armada nastanjena. Ko je bil del angleških čet že izkrcan v Namsosu, je eksplodiral del njihove municije ter je bilo uničeno tudi mnogo hrane in vojnega materiala. Ker so zavezniki prehiteli nemške čete, ki prvotno niso naletele na skoraj nikakršen odpor, se zavezniki operacije niso mogle izvrševati po določenem načrtu. Zavezniki čete niso bile pripravljene na kombinirane operacije, kjer se je bilo treba hkrati izkrcavati in se boriti z nasprotnikom. Zavezniki čete so sicer nemudoma storile vse, da bi podprle norveške čete, toda silno jih je oviralo dejstvo, da niso imele učinkovitega protiletalskega orožja, kar je vsa njihova prizadevanja silno otežkočevalo.

V istih poučenih krogih poovno naglašajo, da so se morale zaveznike čete s podporo zaveznikega mornariškega letalstva izkrcati v kar najtežjih okoliščinah. Francoske in angleške čete so strle, kar so le mogle, da bi se pelatile Trondhjem, toda končno jim je postalo jasno, da operacija obkroženja sovražnika, ki je bila v načrtu, ne bo uspela, in sicer v prvi vrsti zaradi velikih razdalj, ki bi jih bilo potreba premagati, ter zaradi močnega sovražnikovega pritiska z južne strani. Zerad tega so zavezniki čete smatrale da je pametnejše, ako se umaknejo.

pri Floetninja. Veliko število norveških vojakov, ki so se tam, kakor tudi pri Nybergsundu umaknili na Švedsko, je bilo razoroženih. Norveško vojaštvo, ki je prekoračilo mejo brez orožja, je ostalo svobodno.

London, 4. maja j. (Reuter). Po zadnjih vesteh prodirajo nemške čete po cesti do Steinkiera v smeri proti Grongu. Na tej cesti je prišlo v bližini Snase ponovno do večjih spopadov med nemškimi izvidniškimi četami in odstopajočimi norveškimi oddelki. Ko pa je povejšstvo tam operirajočih nemških čet zvedelo, da je poveljnik norveških čet v trondhjemskem sektorju, polkovnik Getz, predlagal premirje na tem sektorju, so Nemci prodiranje ustavili. Do večjih spopadov med nemškimi in norveškimi četami je prišlo tudi v okolici Rørosa, Nemci so imeli tam znatno večje izgube, kakor Norvežani. Na tem frontnem

odseku je po mnenju vojaških opazovalcev položaj za oba tabora izredno kočljiv, kajti tako norveške, kakor tudi nemške čete nimajo prave oskrbe, ter jim zlasti primanjkuje živeža.

Nemški plen v Namsosu

Berlin, 4. maja. br. DNB poroča, da so se angleške čete s tako naglico umaknile iz Namsosa, da niti niso utegnile izprazniti skladišč. Tako so nemške čete zasegle velike zaloge orožja, municije in zlasti polna skladišča raznih živil. Tudi neki angleški novinar je bil ujet, ker je zamudil odhod angleških čet. Na angleške vojne ladje so vkrcali tudi manjše oddelke norveških čet, češ da jih bodo prepeljali v Narvik, v resnici pa so jih prepeljali v Anglijo in jih bodo sedaj poslali na kako drugo bojišče.

Norveška vojska bo nadaljevala borbo

Norveško vrhovno poveljstvo ne misli skleniti premirja z Nemčijo — Kraj Haakon še vedno na Norveškem

London, 4. maja j. (Havas). Angleški radio objavlja:

Glede na vest da je neki norveški častnik izrazil nemškemu oblastem pripravljenost, da se prične pogajati za skienitev lokalnega premirja na Norveškem, pripominja norveško vojno ministrstvo, da sta se vrhovni poveljnik norveške vojske ter njegov generalni štab vkrcala na neko angleško ladjo, ki je odplula v neznan smer. Prav tako izjavlja vojno ministrstvo, da je norveški kralj Haakon še vedno na Norveškem. Pogajanja za lokalno premirje torej nikakor niso mogla biti predlagana sporazumno z norveškimi vrhovnim vojnim poveljstvom.

London, 4. maja j. (Havas). Angleški radio objavlja: Včeraj zvečer je bil Narvik bombardiran s kopnega in z morja. Zavezniki čete so nadaljevale svoje akcije za obkrožitev nasprotnika. V dobro informiranih krogih naglašajo, da so dobile norveške čete ukaz, da se ne smejo ravnati po nobenem povelju, za katerega se niso prepričale, da izvira od vrhovnega vojnega poveljstva.

V Oesterdalu so se spopadi med nem-

škimi in norveškimi četami nadaljevali v obliki gverilske vojne severno in južno od Rørosa. Norvežani so napadli neko nemško pomožno letalsko oporišče ter jim je uspelo poškodovati proge za pristajanje. 60 km južno od Rørosa so Norvežani zajeli večji nemški odred ter pobili kakih 100 nemških vojakov. V poučenih krogih naglašajo, da se morajo na tem frontnem odseku norveške čete postopoma umikati pred številno močnejšim sovražnikom.

V minuli noči so angleška letala že v tretje zapovrstjo bombardirala Stavanger in Fornebu. V Fornebu so angleške bombe na več mestih zanetile požar.

Oslo, 4. maja s. (Ass Press). Vsi tukajšnji listi, ki pa stoji pod nemško kontrolo, izražajo danes mnenje, da mora po umiku zaveznike vojske iz Srednje Norveške stopiti kralj Haakon v pogajanja z nemško vlado glede premirja. Listi pravijo, da je za Norveško nadaljevanje vojne nemiseln. »Tidens Tegn« pravdi da nadaljnja borba ne bi šla več za ohranitev nevtralnosti Norveške, temveč bi pomenila udeležbo Norveške v splošni vojni.

Boji na morju

Nemško vrhovno poveljstvo poroča o novih velikih uspehih nemškega letalstva v borbi proti angleškim vojnim ladjam

Nemška mej. 4. maja j. (Havas). Nemška poročevalska agencija DNB poroča, da so 3. t. m. nemška letala napadla neki angleški dreadnought, ki je plul od Namsosa v zapadni smeri. Letalska bomba težkega kalibra je zadela angleško bojno ladjo sredi med srednjima topovskima oklopnima stolpoma. Silen plamen je izbruhnil na tem mestu in sledila je silovita eksplozija, ki je za trenotek popolnoma zakrila angleško bojno ladjo. Ko se je razkrdil dim, o bojni ladji ni bilo več nikakega sledu, izvzemši nekaterih razbitin, ki so plavale na morskii gladini.

Berlin, 4. maja. br. (DNB). Nemško vrhovno poveljstvo je objavilo zvečer naslednje posebno poročilo o uspehih nemškega letalstva v borbi proti zaveznikemu vojnemu brodogovju:

Poleg že javljene potopitve angleške bojne ladje je angleška vojna mornarica, ki je včeraj sprejela na krov angleške čete umikajoče se izpred Namsosa, pretrpela zaradi neprestanih napadov nemških vojni letal nadaljnje hude izgube. Neka križarka tipa »York« je bila zadeta od dveh bomb najtežjega kalibra ter je bila takoj nato v plamenih. Po številnih eksplozijah se je potopila v 30 minutah. Druga angleška križarka je bila zadeta od težke bombe ter so deli ladje zleteli v zrak. En rušilec je bil zadet od bombe srednjega kalibra. Na rušilec je nastal ogenj ter se je verjetno potopil. Drugi rušilec je bil močno poškodovan. Velika 12.000 tonska transportna ladja, polna vojaštva, je bila zadeta v sredini krova ter se je takoj potopila. Eno tovorno ladjo so nemška letala prisilila, da je odplula v trondhjemsko luko, kjer so jo zaplenili s tovorom vred.

Tudi pred Narvikom so nemška letala hudo bombardirala angleško brodogovje. Ena križarka je bila zadeta od dveh bomb ter onesposobljena za nadaljnjo borbo. Na drugi križarki je po zadetku bombe nastal ogenj. Ena transportna ladja je bila zadeta od lažje bombe.

Ta velik uspeh nemškega letalstva po mnenju nemškega vrhovnega poveljstva dokazuje, da je tudi tako na močno vojnem brodogovju mogoče uničiti, ako v sedanji dobi zračne vojne bliskovito izvrši udar močno zračno brodogovje.

Berlin, 4. maja. br. (DNB). Na Severnem morju je neko izvidniško letalo opazilo neko sovražno podmornico. Letalo jo je takoj napadlo z bombami. Nato so jo

zasledovale še lažje nemške vojne ladje, ki se jim je potopilo podmornico uničiti.

Klici po odstopu Chamberlaina

London, 4. maja s. (Ass. Press). Na nekem zborovanju delavske stranke v Southamptonu je zahteval danes znani delavski poslanec Herbert Morrison, da zaradi zaveznikovega neuspeha v južni Norveški odstopijo ministrski predsednik Chamberlain, finančni minister Simon in letalski minister Hoare. Po mnenju Morrisona so oni glavni krivci za slabe uspehe Anglije v vojni.

London, 4. maja. z. V tukajšnjih diplomatskih krogih sodijo, da se bo prihodnje dni v londonskih političnih krogih z vsi resnostjo razpravljalo o tem, kako bi se prislilo Chamberlaina, da bi podal ostavko svoje vlade. Tudi današnji londonski listi o tem že docela odkrito razpravljajo, pri čemer opozarjajo na to, da je zavladalo ne samo v opozicijskih, marveč tudi v vladnih krogih veliko nezadovoljstvo s politiko in taktiko Chamberlaina, ki se po mnenju teh krogov vse preveč posvetuje in premalo energično nastopa. Vsekakor smatrajo za gotovo, da bodo v tem primeru vstopili v vlado tudi zastopniki opozicije, ki pa brezpogojno zahtevajo, da pride na čelo vlade mlajši energičnejši politik.

Ugotovitve Moskve

Moskva, 4. maja s. (Reuter) V obliki demantija inozemskih časopisnih poročil, češ da je sovjetska vlada poslala nemški vladi noto, v kateri je zahtevala spoštovanje švedske nevtralnosti, objavlja sovjetska uradna agencija Tas komunikce, v katerem pravi, da sta nemška in sovjetska vlada pred 14 dnevi izmenjali informacije glede švedske nevtralnosti ter sta pri tem obe ugotovili, da želita švedsko nevtralnost spoštovati.

Le še boji z Norvežani

Nemško vojno poročilo ugotavlja, da na srednjem Norveškem ni več zaveznikov čet

Berlin, 4. maja. br. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo davi naslednje vojno poročilo:

Severno od Narvika so nemške prednje straže odbile več sovražnih napadov. V Narviku se položaj ni spremenil.

Nemškim četam, ki prodirajo od Trondhjemja proti severu, so se včeraj upirale le še norveške čete, ker so zaveznike vojne sile v vsej naglici zapustile področje okrog Namsosa. Poveljnik norveških čet na področju okrog Trondhjemja je izdal dnevno povelje, v katerem trpko ugotavlja, da sta zapadni velesili umaknili svoje čete iz Namsosa, ne da bi ga o tem obvestili. Ker so norveške čete soričo postopajanja angleškega vrhovnega poveljnika sedaj ogrožene z boka in od zadaj, je norveški poveljnik ponudil premirje.

Po vsej Norveški se polagoma obnavlja mir. Danes dopoldne so nemške čete brez boja zavzele Riuhan. Na področju okrog Andalsnesa so se vdali en general, 127 oficirjev in 2.500 vojakov. Vojnih potrebščin, ki so ob tej priliki prešle v nemške roke, še ni mogoče pregledati.

Letalske vojne sile so bile znova na izvidniških poletih nad Norveško in nad vsem Severnim morjem. Bomba srednjega kalibra je zadela neko sovražno tovorno

ladjo v Selbergfjordu, severno od Narvika. Ladja je bila močno poškodovana.

Kakor je bilo objavljeno že v posebnem poročilu, so včeraj popoldne nemška bojna letala napadla na morju, zapadno od Namsosa, neko britansko oklopnico, ki je prihajala v smeri od zapada. Ladjo je zadela bomba težkega kalibra. Njeni ekspl. z. ji je takoj sledila druga še silnejša eksplozija in se je oklopnica potopila.

Pet angleških letal je v pretekli noči napadlo neko nemško stražno ladjo na Severnem morju, a brez upeha. Pri tem sta bili dve sovražni letali sestreljeni.

Norvežani se umikajo proti švedski meji

Čenih borbah med norveškimi četami pri Nybergsundu so dobile norveške čete povelje, naj se umaknejo proti švedski meji. Danes so nemške čete že zasedle Nybergsund, prvo vasico na norveškem ozemlju v neposredni bližini norveško-švedske meje. Cesta, ki vodi preko meje pri Gu fessu, je bila danes neprehodna. Po zatrevanju nevtralnih vojaških opazovalcev je sedaj med Norveško in Švedsko v tem okrožju prosta le cesta, ki vodi čez mejo

ne obetajo nobenih lavarik na polju običajne popularnosti. Danes je najlažje in najbolj komodno stati ob strani in biti kritik

opoziciji prav za prav ne bi bilo treba, gledano s čisto strankarskega stališča, imeti druge taktike kakor čakati na razvoj dogodkov. Toda časi so prenesni, da bi se smeli postavljati v ospredje strankarski računi. Zato menimo, da bi se opozicija napram pozivu k udeležbi na koncentraciji navzlic vsem sebičnim pomislekom ne smela niti trenutek obotavljati. Ona ne sme na sebe prevzeti odgovornosti, da je iz sebičnih računov otežkočila ali preprečila režim narodne sloge, ki ga ves narod instinktivno zahteva in v katerem vidi najboljšo garancijo dobrega in zanesljivega vodstva države v

sedanjem kritičnem času. Narod baš v teh dneh povsod manifestira zavest svoje lastne odgovornosti in brez razlike političnega mišljenja osredotočuje svoje sile na en edini cilj.

DOBRA KUPČIJA

»JUTROVI« MALI OGLASI!

D A N E S

547

ponudb in povpraševanj!

VRVENJE V SREDOZEMSKI KOTLINI

Položaj v Sredozemlju in na Balkanu je trenutno še vedno v ospredju diplomatske aktivnosti in zanimanja evropske javnosti

Berlin, 4. maja. z. Vse dogodke na severu so v zadnjih 24 urah zasenčili dogodki na Sredozemskem morju, ki jim pripisujejo v berlinskih političnih krogih in v nemškem tisku zelo resen pomen. Nemški listi v tej zvezi beležijo vse po svetovnem tisku razširjene vesti o ukrepih zveznikov in o stališču Italije. Pač pa enako kakor v Rimu, tudi v Berlinu molče o razgovorih, ki jih je imel ameriški poslanik v Rimu in italijanski poslanik v Washingtonu.

V merodajnih berlinskih krogih pripisujejo tem razgovorom velik pomen in so pripravljeni, da bodo zavezniki na ta način do kraja razčistili odnose z Italijo. Nemški listi podarjajo, da hoče Anglija in Francija po neuspehu na Norveškem sedaj razširiti vojno na južnovzhodno področje Evrope ter potegniti v vojni vrtnice predvsem italijanske države. V Berlinu pa so več ali manj prepričani, da se jim to ne bo učelo, ker so italijanske države odločene ohraniti svojo nevtralnost pri čemer igra veliko vlogo tudi Italija, ki se prav tako odločno upira vsakemu poskuhu, da bi se vojna razširila na jugovzhod.

Nova Rooseveltova mirovna akcija?

Washington, 4. maja. p. Živahna diplomatska akcija zaradi najnovejših dogodkov na Sredozemskem morju še zmerom ni penehala. Včeraj dopoldne so bili pri državnem podtarniku zunanjega ministrstva Sumnerja Wellesa diplomatski zastopniki skoraj vseh držav v območju Sredozemskega morja. Sumner Welles je sprejel tudi jugoslovenskega poslanika Konstantina Fotica, kateremu je izjavil, da je vlada Zedinjenih držav zavezana, da Italija sedaj ne namerava spreminiti svojega stališča do sosednjih držav. Periočevalci lista »Daily News« je dobil informacije, da bo Roosevelt v zvezi z največjimi napetostmi na Sredozemskem morju sprožil novo mirovno akcijo, ki ne bi imela za namen, da se vojna lokalizira, nego da se sploh zaključi. Roosevelt namerava pridobiti za svojo akcijo Italijo, Vatikan in vse evropske države, ki so še nevtralne.

Washington, 4. maja. s. (Ass. Press.) Predsednik Roosevelt je dopel za konec tedna v svoje poletno bivališče Hydepark. V ta stalno v telefonski zvezi z vlado v Washingtonu zaradi položaja v Evropi.

Mussolinijeva poslanica Rooseveltu

Washington, 4. maja. s. (Havas). Kakor javljajo, je izročil italijanski veleposlanik princ Colonna ob priliki svoje avdience predsedniku Rooseveltu predvčerajšnjem posebno poslanico ministrskega predsednika Mussolinija, ki je vsebovala dodatek k izjavam, ki jih je dal Mussolini ameriški veleposlaniku Phillipsu v Rimu.

Na včerajšnji konferenci tiska je vprašal neki novinar predsednika Roosevelta, ali je res italijanski zunanji minister grof Ciano rekel predvčerajšnjim ameriški veleposlaniku Phillipsu, da Italija vsaj še 6 dni ne bo šla v vojno. Roosevelt je odgovoril, da poročilo ameriškega veleposlanika ničesar ne javlja v tem smislu.

Rim, 4. maja. z. United Press poroča, da je poslanik Zedinjenih držav v Rimu Phillips poslal washingtonskemu zunanjemu ministru 10.000 besed obsejajoče kablogramsko poročilo o svojih razgovorih z Mussolinijem in grofom Ciano. Verjetno je, da bo na podlagi njegovega poročila izdan v Washingtonu uradni komuniké o namenu in pomenu teh razgovorov.

Mesto Aleksandrija polno vojnih ladij

Aleksandrija, 4. maja. br. (Stefani). V Aleksandrijo sta včeraj pripluli dve eskadri francoskih vojnih ladij. V obeh eskadrach so tri velike oklopnice. Nadaljnje eskadre vojnih ladij plovejo po Sredozemskem morju proti Aleksandriji. Eni izmed teh eskadr pripada tudi francoska oklopnica »Dunkerque«. Eskadre francoske in angleške vojne mornarice spremlja tudi določeno število podmornic. Na Sredozemskem morju se je koncentrirala tudi večina francoskih lažjih vojnih ladij.

V Turčiji in Egiptu je izzval prihod zvezniškega brodojva veliko zadovoljstvo.

Položaj na Malti

Malta, 4. maja. s. (Ass. Press). Pred guvernersko palačo je danes defilirala odlehek malteškega vojaštva, ki odhaja na službo v tujino. Mnogoče so angleške vojake navdušeno pozdravljale.

Sinoči je bilo opaženo, da so krožila nad Malto mnoga angleška lovška letala.

Grški poslanik pri Sumner Wellesu

Washington, 4. maja. AA. (Havas). Grški poslanik v Washingtonu je obiskal Sumnerja Wellesa, s katerim se je razgovarjal o splošnem položaju na Sredozemskem morju, posebno pa o zbiranju italijanskih pomorskih sil v vodah Dodekanaeza.

Angleške vojne ladje ob grški obali

Solun, 4. maja. s. (Ass. Press). Ob vzhodni grški obali je bilo opaženih več angleških vojnih ladij.

Grški rezervisti, ki so bili te dni poklicani za mesec dni na orožne vaje, so bili vsi poslani na albansko mejo.

Atene, 4. maja. br. (DNB). V zadnjem času so opazili, da tujci na debelo kupujejo grške zemljevide. Policija je slučajno odkrila, kam so bili zemljevidi namenjeni. Pri neki avtomobilski nesreči se je po nesreči neki Anglež, pri katerem so našli nič manj kakor 300 zemljevidov Grčije in 50 zemljevidov solunske pokrajine. Pri nekem profesorju v Solunu pa je policija našla tajno radijsko oddajno postajo, po ka-

teri je pošiljal angleškim vojnim ladjam na Sredozemskem morju vremenska poročila.

Poslanik Papan odgodil potovanje v Berlin

Ankara, 4. maja. s. (Ass. Press.) Nemški poslanik Papan, ki bi bil moral snoči odpotovati v Berlin in se imel v to svrhu že najeto posebno letalo, je v zadnjem trenutku za nedoločeno čas odložil svoj odhod. Poslanik je prejel očitno nove instrukcije od svoje vlade.

Esser zapustil Beograd

Beograd, 4. maja. i. (Havas). Šef nemške turistične propagande Esser, ki se je minul dva dneva poazal za merodajnimi jugoslovenskimi oblastmi o prihodu večjega števila nemške mladine na Jadran, je zbolel ter se vrnil v Berlin.

Turško-rumunski plovci

Carigrad, 4. maja. i. (Havas). Turška trgovinska delegacija, ki bi bila morala danes odpotovati v Rumunijo, je odložila svoj odhod. Ta ukrep je v zvezi s prihodom turškega poslanika v Bukarešto. Subsi, ki je bil od svoje vlade poklican v

Ankaro. Subsi se bo v kratkem ponovno vrnil v Bukarešto in sicer v spremstvu turške trgovinske delegacije, ki ji je bil imenovan za vodjo. V turških in rumunskih političnih krogih pripisujejo Subsi njegovu potovanju v Ankaro zelo velik pomen ter sodijo, da je njegov obisk v Ankari namenjen podrobni proučitvi političnih problemov Balkana v okviru trenutnega splošnega političnega položaja v Evropi.

Incident v Bolgariji

Sofija, 4. maja. p. V vasi Malomiru pri Jambolu se je pred dnevi pripetil manjši incident. Dva tuca sta onemastila neki boljevniški spomenik. Bila sta takoj izgnana iz države in kaznovani je bil tudi njihov bolgarski spremljevalec. Vprašanje o tem incidentu je bilo načeto včeraj tudi v sobranju. Notranji minister Gabrovski je pri tej priliki izjavil, da so pretirane govornice, da bi bili tučici Bolgarijo naravnost prepravili. Lani ob tem času je bilo v Bolgariji 15.900 tujih državljanov, sedaj jih je le še 10.200. Bolgarske oblasti ne dovoljujejo nobenemu tujcu, da se nastani kjerkoli v državi, če nima rednega zasluzka in stalnega poklica. Tudi onim tujcem, ki so se naselili v Bolgariji, je bilo svobodno gibanje omejeno in si morajo za potovanje po deželi poskrbeti posebna dovoljenja.

Odločnost Italije

Ves italijanski tisk naglašja, da se Italija ne bo vdala nobenemu pritisku

Rim, 4. maja. br. (DNB). V »Regime Fascista« odgovarja Farinacci na francoske ponudbe Italiji in piše, da Italija sedaj ni pripravljena za pogajanja. Francija in tudi Anglija bi se bili lahko pogajali z Italijo v letih 1933 do 1935, ko je Mussolini predlagal sklenitev pakta štirih velesil. Takrat Pariz in London o tem nista hotela ničesar slišati, danes pa se Italija ne more več pogajati, kajti dala je besedo Nemčiji in ne misli na to, da bi jo prelomila. Obe zapadni velesili sta hoteli vojno. Sedaj jo imata!

Rim, 4. maja. AA. (Stefani). »Giornale d'Italia« se bavi z zbiranjem angleško-francoskih pomorskih sil na Sredozemskem morju in piše med drugim:

Italijanski narod še ne razume točno, kakšen poseben namen je povzročil skupen sklep Anglije in Francije, da ojačita svojo vojno mornarico v Sredozemlju. Toda v vsakem primeru ostane italijanski narod popolnoma miren. Ni to prikratk, da Italija vidi, kako se francoska in britanska mornarica zbirata v Sredozemskem morju z jasnim protitalijanskim namenom, ter operirata po skupnem političnem načrtu. Toda to ni nikdar naredilo vtisa na Italijo, ki še naprej vodi svojo politiko in ščiti narodne koristi. Izredni tajinstveni razvoj francosko-britanskih pomorskih sil v Sredozemskem morju pomeni tudi neke vrste ofenzivni korak z namenom, da bi se rehabilitiral angleški vojaški in politični ugled. Toda ta poskus se bo zlomil ob hitri in močni reakciji Italije. Italija je pripravljena odgovoriti in odbiti vsako grožnjo s katerekoli strani.

List »Tevere« postavlja vprašanje, ali je mogoče na Italijo izvesti napad v primeru vojne ter dokazuje, da je to nemogoče iz naslednjih razlogov:

1. Jadransko morje je zaprto morje, ker ima Italija v oblasti obe obali Otrantskega preliva in gospodari v tem prehodu.
2. Začetni od ligrske obale pa do Otrantskega preliva predstavlja 121 podmornic nepremostljivo verigo.
3. Tirensko morje je pod nadzorstvom močnega italijanskega letalstva.
4. Sijajna mornarica 6 oklopnice, 33 križark, 118 kontratopredov in 70 torpedov operira v Mesinski ožini.
5. Sovražne sile so razdeljene na dva dela zaradi otoka Pantelerije.
6. Zelo močna obramba ščiti italijansko obalo.
7. Osem milijonov bajonetov je v Italiji pripravljenih za vse.

V Rimu mirno razpoloženje

Rim, 4. maja. p. V Rimu vlada danes mirna atmosfera kljub vsem vestem o koncentracijah vojnih sil na Sredozemskem morju. Tudi italijanska vojna mornarica, tako zatrujejo v tujakajšnjih političnih krogih, je povsem pripravljena. Za letalstvo so bili izdani posebni ukrepi. Vsi oficirji in vojniki so bili vpoklicani z dopustov. Med Londonom in Rimom v ostalem trenutno ni nikake posebne napetosti.

Nemški očitki Angliji

da hoče vojno razširiti na nova področja

Berlin, 4. maja. AA. (DNB). Nemška diplomatsko-politična korespondenca objavlja članek, v katerem govori o splošnem položaju in pravi:

Poraz, ki ga je Anglija pretrpela na Norveškem, je ne more odvrniti od nadaljnjih poskusov, da bi v tujih državah iskala nova operacijska oporišča proti Nemčiji. To je razumljivo, ker predstavljajo njem vojne bistveno in temeljno obeležje celega britanskega vojskovanja. V to smer delajo Britanci prav tako trdovratno in sistematično, kakor so do vojne delali za obkrožitev Nemčije. Chamberlain istčasno in tako rekoč v eni sapi govori po eni strani o hrabrosti in vztrajnosti, ki so jo britanske čete pokazale pri umiku iz Andalsnesa, ko so pustile Norvežane njihovi usodi, po drugi strani pa govori o uporabi s tem umikom »razbremenjenih« britanskih sil v drugih delih Evrope. Pri tem britanski ministri predsednik hoče vsiliti predpostavko, da je jugovzhodna Evropa baje ogrožena od Nemčije. Kingsley Wood je dopolnil to Chamberlainovo izjavo, rekoč, da so britanske sile zbrane v vzhodnem delu Sredozemskega morja in da s tem nobene države ne ogrožajo. Ta izjava zares ne more biti tolažba za zainteresirane države, če se upoštevajo stalne britanske izjave, da smatrajo v Londonu vstop nevtralnih držav na strani zapadnih sil v vojno kot nekaj samo po sebi razumljivega. Nato pravi članek, da je očitno, da hočeta zapadni sili pridobiti na vsak način nove zavezničke, ki bi na njihov račun trpeli.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« pravi, da pripravljajo Anglija sedaj, ko je bila premagana na Norveškem, nov podvig. Zaradi tega je nastalo vzmernjenje v mnogih državah. List ugotavlja, da je Anglija izvršila vrsto ukrepov proti Italiji. Ni še jasno v kakšni smeri se gibajo angleške grožnje in katera je ona nevtralna država, ki jo bodo te grožnje zadele. Ker smer Anglije ni jasna, je razumljivo, da so vzmernjene vse nevtralne države. Anglija dela v trenutkih nevarnosti vedno tako, da žene druge države namesto sebe v nevarnost.

»Berliner Börsen Zeitung« pravi, da se Anglija vedno izogiba neposredne borbe s svojim nasprotnikom. Vprašanje nevtralnosti ali boljše rečeno kršitve nevtralnosti posameznih držav ne igra pri angleškem sistemu delovanja nobene vloge. Anglija je vedno rada delala poizkuse s posameznimi večjimi in manjšimi narodi, ki morajo po mnenju Angležev služiti samo Angliji. Ker je podvig na Norveškem propadel, pripravljajo sedaj Velika Britanija nov vihar.

Amsterdam, 4. maja. j. (Havas). Dopisniki holandskih listov v Berlinu naglašajo, da vlada v merodajnih nemških krogih veliko zanimanje, kaj bo storila Anglija zdaj, ko je Norveška postala takorekoč nemška posest. Nemčija se tudi sedaj ne bo pustila iznenaditi, kakor se ni pustila iznenaditi na Norveškem in bo tudi drugod prehitela svoje nasprotnike. Holandski dopisniki izražajo bojaznen zaradi takih nemških izjav ter pripominjajo, da je sicer zaenkrat možno razširjenje vojne prvenstveno na jugovzhodu Evrope, vendar pa tudi Holandska in Belgija nista izven nevarnosti.

Obisk princa Umberta v Vatikanu

Vatikan, 4. maja. AA. (Stefani). Po svečanem obisku, ki sta ga decembra naredila pri papežu italijanska bosta, nastaja v predeljek obiskala sv. očeta prestolonaslednik in njegova soproga. Ta dogodek, ki nima značaja enostavnega protokolarnega obiska, pričakujejo z največjim zanimanjem. »Osservatore Romano« prinaša poročilo o bližnjem obisku na vidnem mestu in naslavlja na princa in princezo izraze spoštovanja.

Mir na zapadu

Pariz, 4. maja. AA. (Havas). Jutranje sporočilo francoskega vrhovnega poveljstva pravi: Delovanje topništva vzhodno od Mozele pri Bliesu in v Vogezih.

Berlin, 4. maja. br. O položaju na zapadni fronti pravi vrhovno poveljstvo nemške vojske v svojem današnjem vojnem poročilu: Na zapadu ni bilo nikakih posebnih dogodkov.

Pariz, 4. maja. br. (Havas). Večerno vojno poročilo se glasi: Na odseku Mozele in Bliesa je bilo obojestransko živahno topniško obstreljevanje. Snoči so poskusili Nemci napasti na dolgi fronti v Posaarju, vendar pa se je njihov poskus zlomil v topniškem in strojniškem ognju naših čet, ki so poglone sovražnika v beg.

Dva letnika v Franciji demobilizirana

Pariz, 4. maja. j. (Havas). Francoska vlada se je odločila, da bo demobilizirala letnika 1912 in 1913. Vojaki teh dveh letnikov bodo 11. t. m. poslani na svoje domove.

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?

To nad vse važno vprašanje zanima očitno vse, ki trpe na astmi, katarju pljučnih vrhov, zastarelem kašlju, zaslužnosti, dolgotrajni hrupavosti in hripi, a doseje še niso našli zdravlila. Vsi taki bolniki dobe pri nas POPOLNOMA BREZPLACNO KNJIGO S SLIKAMI izpod peresa gosp. dr. med. Gutmanna. — Treba je pisati samo karto (frankirano z 2 din) s točnim naslovom na: PUHLMANN & Co., Berlin 614, Müggelstrasse Nr. 25-25a. Odobreno od min. soc. pol. sanitetsko oddeljenje 5. br. 2416 od 12. XII. 1936

Vodje nacistične stranke na Holandskem aretirani

Predsednik nizozemske vlade o rovarjenju nacistov Med aretiranci je tudi poslanec Rost

Amsterdam, 4. maja. j. (Havas). Predsednik holandske vlade de Geer je imel danes opoldne po radiu govor, v katerem je dal nekatera pojasnila o izrednih ukrepih, ki jih je morala izdati holandska vlada zaradi ojačenega delovanja nekaterih ekstremističnih političnih elementov na Holandskem. V svojem govoru je med drugim naglasil, da je danes v nevtralnih državah mnogo državljanov, ki očitno izražajo svoje simpatije za eno ali drugo izmed vojskujočih se držav, dasi seveda ni mogoče dvomiti v njihov patriotizem. So pa na drugi strani na delu tudi elementi, ki so vse prej kot pa Holanci in katerih delovanje je take narave, da bi lahko v inozemstvu vzbudilo dvome, ali je Holandska res odločena voditi strogo nevtralnostno politiko ali ne. To so elementi, ki bi radi podminirali našo trdno odločnost, da se energično upremo slehernemu nasilstvu, ki bi grozilo naši teritorialni neodvisnosti od kate-

rekoši si bodi strani. Lekcija, ki nam jo je prav pred kratkim dala zgodovina, nam brani, da bi jim smeli pri tem njihovemu početju pustiti prosto voljo.

De Geer je nato omenil, da je bilo v minuli noči v Haagu aretiranih 21 oseb, katerih delovanje je smatralo oblast po veljavnem obsednem stanju za nevarno narodni varnosti in miru v državi. Aretirane pa niso bile zaradi političnega prepričanja, marveč zgolj zaradi osebnega ponašanja, ki ni bilo v skladu z državnimi interesi. Med aretiranci je tudi več vodilnih osebnosti holandske nacistične stranke, v prvi vrsti poslanec Rost van Tonningen.

Svoj govor je zaključil de Geer z izrazom prepričanja, da bo večina holandskega naroda nedvomno odobrvala te izredne vladne ukrepe, ki so bili storjeni edinele v bitnem interesu Holandske in holandskega naroda.

Vatikansko glasilo o zunanji gospodarski politiki naše države

Vatikanski organ »Osservatore Romano« je v zadnjih dneh napisal dva zunanje-politična komentarja, v katerih se dotika tudi naše gospodarske politike. V prvem govoru o jugoslovensko-ruskih gospodarskih razgovorih v Moskvi ter v ilustracijo pomena teh razgovorov navaja značilna izjavljanja beograjskega lista »L'Echo de Belgrade«, ki pripisuje gospodarskim razgovorom tudi izredno velik političen pomen. K temu vprašanju se vatikanski organ vrača tudi v svojem drugem komentarju, namenjenem političnim in gospodarskim vprašanjem Podunavja. Najprej navaja zagrebško Cvetkovičevu izjavo o možnosti obnove diplomatskih odnosov med Jugoslavijo in sovjetsko Rusijo, nato pa razlaga, da so trgovinska poiznanja naše vlade trenutno vsmerjena v štiri smeri: 1. z Rusijo, 2. z Nemčijo, 3. z Italijo in 4. z Madžarsko.

Jugoslovensko-rusko zблиžanje je po mnenju vatikanskega organa odredeno deloma iz splošnih razlogov (spremembe v evropskih ravnotežjih, prijateljstvo med SSSR in Nemčijo itd.), deloma pa iz posebne potrebe, da se preko Črnege morja in po rečni poti dobi to, česar naša država zaradi blokadnih ukrepov ne bi mogla več v zadostni meri dobiti od drugih. Vatikansko glasilo opozarja dalje, da je tudi zunanji minister dr. Cincar-Marković v svoji izjavi v velikonočni »Politiki« poudaril, da je do pogajanj med Jugoslavijo in Rusijo prišlo v zvezi s splošnim mednarodnim položajem. Nasprotje jugoslovenske notranje politike proti komunizmu na ostane tudi v bodoče nespremenjeno. List končno domneva, da utegnelo tudi naših gospodarskih razgovorih z Nemčijo, Italijo in Madžarsko roditi dobre rezultate.

Rotarski kongres v Zagrebu

Zagreb, 4. maja. o. V Zagrebu se je začela danes osma državna konferenca zveze rotarskih klubov v Jugoslaviji. Zborovanje je bilo v okusno okrašenih veliki dvorani Delavske zbornice. Konferenca je imela še svoj poseben pomen spričo prisotnosti gostov iz več tujih držav. Rotarsko centralo zastopa bivši švicarski guverner dr. Evgen Nienhaus. Poleg njega so prišli na konferenco še knez Basarab Brancoveanu, guverner iz Bukarešte, inž. Ljuben Boškov iz Sofije, dr. Bela von Entz, dr. Andreas von Nendvits, inž. Nikola Feher in drugi iz Budimpešte. Konferenco je otvoril letošnji guverner (predsednik državne rotarske zveze) inž. Alaupović, ki je prisotne pristno pozdravil in na katerega predlog sta bili odposlani udanostni brzojavki Nj. Vel. kralju Petru ter Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, ki je častni rotarski guverner. Pozdravna brzojavka je bila odposlana tudi banu dr. Šubašiču. Predsednik zagrebškega kluba Josip Horvat je imel nato kratek pozdrav-

ni govor. Se na dopoldanskem zasedanju je inž. Alaupović izčrpano poročal o uspešnem delovanju distrikta in poslednji poslovni dobi. V svojem govoru se je spomnil tudi umrlih članov. G. Josip Ljubić, predsednik ljubljanskega kluba je nato predaval o nalogah rotarstva v javnem življenju in o dobrih delih za človeško zajednico, bivši predsednik kluba v Zagrebu dr. Jozo Poduje je predaval o pomenu trgovinske mornarice. Za novega guvernerja distrikta je bil izvoljen bivši guverner in bivši zagrebški ban dr. Viktor Ružič. S poročilom tajnika Krešimir Broveta je bila dopoldanska seja zaključena.

V Esplanadu je bilo nato skupno kosilo. Popoldne se je konferenca nadaljevala v odsekih. Na dnevnem redu je bilo več referatov. Med drugim je dr. Viljem Krejčić iz Ljubljane govoril o individualni vzgoji zaostale dece. Zvečer so imeli rotarji svečan banket v Esplanadu. Jutri bo konferenca zaključena.

Francosko-nizozemska trgovinska pogajanja

Amsterdam, 4. maja. br. Zadnje dni so se v Parizu vršila v pospešenem tempu pogajanja med Francijo in Nizozemsko za novo ureditev trgovinskega prometa med obojema državama v času vojne in ureditev vprašanj, ki se nanašajo na postopanje z vojnim tihotapskim blagom. Danes je bil o tem v tujakajšnjem trgovinskem ministru podpisana dosežen sporazum. Glede nekaterih vprašanj, ki se tičejo finančne plati novega sporazuma, se pogajanja nadaljujejo. Sporazum je povsem enak novi trgovinski pogodbi, ki je bila pred kratkim sklenjena med Nizozemsko in Veliko Britanijo.

Nastop novega bolgarskega poslanika

Beograd, 4. maja. AA. Danes ob 12. je Nj. Vis. knez namestnik Pavle sprejel v svečano avdienco novega bolgarskega poslanika na našem dvoru dr. Stojila Stojilova, ki je izročil svoje poverilnice. Nekaj pred 12. je prispele pred bolgarsko poslanstvo svetnik zunanjega ministrstva in vršilec dolžnosti šefa protokola dr. Ivan Frangesz iz dvorskim avtomobilom. Dr. Frangesz je šel v palačo poslanstva, kjer se je zadržal 10 minut, nato pa je odšel skupaj s poslanikom dr. Stojilovim v avtomobil. V drugem avtomobilu so bili svetnik bolgarskega poslanstva dr. Stratičev ter vojaški ataše pri bolgarskem poslanstvu. Ob prihodu v Beli dvor je godba zaigrala jugoslovensko in bolgarsko himno, nato pa je poslanik dr. Stojilov obšel častno četo kr. garde. Pri izročitvi poverilnic, ki je potekala po običajnem ceremonielu, so bili prisotni tudi zunanji minister Cincar Marković ter predstavniki civilne in vojaške pisarne Nj. Vel. kralja.

55 žrtev železniške nesreče v Franciji

Pariz, 4. maja. i. Ministrstvo za javna dela objavlja vest, da se je minul noč zgodila huda železniška nesreča v bližini Bourgesa, med mestecema Vallon in Urcaj, ki je terjala 21 smrtnih žrtev, 25 potnikov je bilo hudo, 10 pa lažje ranjenih. Ranjenci so bili prepeljani v pariške bolnišnice. Nesreča se je zgodila zaradi tega, ker je voda izpodkopala železniški most.

Oton Habsburški se je vrnil iz Amerike

Pariz, 4. maja. s. (Ass. Press). Oton Habsburški je danes po šesttedenskem bivanju v Ameriki došel v Pariz in nadaljeval pot v Belgijo.

Campbell pri Reynaudu

Pariz, 4. maja. s. (Reuter). Ministrski predsednik Reynaud je sprejel danes dopoldne angleškega veleposlanika Campbella.

Hudi nalivi v Španiji

Madrid, 4. maja. br. Zaradi hudih nalivov so nastale v Španiji velike povodnje. Posebno hudo je prizadela Asturija, kjer so cele pokrajine pod vodo. Baskiška železniška proga je na več krajih poplavljen in tako izpodkopana da so morali ustaviti ves promet. Mnogo živine je poginilo.

Nemška letala nad jugovzhodno Anglijo

London, 4. maja. j. (Reuter). V minuli noči so prikratk ob 3., nato pa v zgodnjih jutranjih urah poizkušala nemška letala doseči jugovzhodno angleško obalo. Angleške protiletalske baterije so otvorile na sovražnika silen topovskij ogenj. Proti tujim letalom so se dvignila tudi angleška lovška letala, ki se jim je posrečilo sovražnika zavrniti. Po prvem izjalovljenem napadu so se nemška letala ponovno vrnila, toda angleška protiletalska obramba jih je zopet pregnala.

Vremenska napoved

Zemunska: Ohladilo se bo. Prevladovalo bo mirno vreme v vsej kraljevini, le tu pa tam bo dež. Pričakovati je treba razvedritev v severozapadnih krajih. Veter bo imel spremenljivo smer.

Ob otvoritvi povečanega šljamerjevega sanatorija:

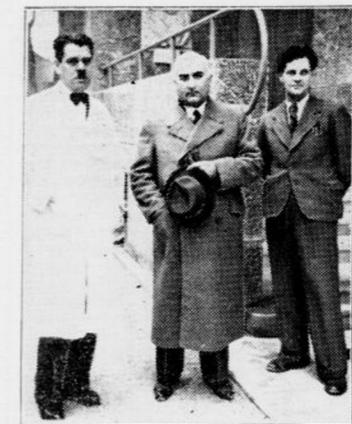
Velika zdravstvena pridobitev Ljubljane

Prenovljeni in povečani sanatorij je med najmodernejšimi zdravilišči v Jugoslaviji
Svečana otvoritev bo danes dopoldne

Pogled na del novozgrajenega sanatorija od vzhodne strani. Zadaj je videti še stari del zdravilišča

Ljubljana, 4. maja. Širokogrudna zamisel Trgovskega bolniškega podpornega društva v Ljubljani, da si je kupilo vilo pokojnega dr. Šljamerja z velikim vrtnim kompleksom na Zaloški cesti in iz nje preuredilo sanatorij, je bila kaj posrečena, in če sodimo po naglem razvoju te zdravstvene ustanove, tudi nujno potrebna. Po preureditvi samega doma, ki je od leta do leta postajal kot sanatorij premajhen in pretesen, se je upravni odbor že leta 1936 resno odločil, da dogradi velik objekt in z njim bo pridobil Šljamerjevemu domu prostora za 90 do 100

Šef sanatorija primarij dr. Alojz Kramarič, predsednik TBPD Erle Gombač in arhitekt Domicijan Serajnik pred vzhodom v novo zgradbo sanatorija

bolnikov. S tem je vsaj deloma opomogel nujnim prošnjam svojih članov in obenem tudi vse naše javnosti, ki jim pri dosedanjem skoraj stalnem pomanjkanju bolniških postelj ni mogel ustreči. Stavbni podjetnik E. Tomazič je z inž. arh. Serajnikom pospešil veliko gradnjo tako, da je bil novi del stavbe pod streho že v začetku lanskega leta. Mednarodni dogodki pa so delo precej ovirali. Raznovrstna zidarska in druga obrtniška dela so se nadaljevala v nekoliko zmanjšanem tempu vse lanskega poletja in jesen do letošnje pomladi.

Spričo pregledno sestavljenih stavbnih načrtov, ki jih je napravil projektant inž. Serajnik, je to poslopje najidealnejša zdravstvena ustanova v Sloveniji in dela posebno čast zasebni iniciativi, obenem pa je vzpodbujajoč vzgled odgovornim činiteljem, ki bi morali skrbeti za narodno zdravje. Le naštemo nekaj značilnih podrobnosti! Že sam vhod nudi pristen pogled na sanatorij. Portal krasi velik simboličen relief, ki ga je izvršil akad. kipar

Kopalne kadi, pripravljene za prvo kopel novorojenca

gorše. V prvotnem šljamerjevem domu je povsem preurejeno prejšnje nesmotno izrabljeno pritličje. Na ta način je bil pridobljen lep prostor za čakalnico pacientov h kirurgu, k rentgenu, za rentgensko sobo s termico ter zdravniško sobo in sobo za šef-zdravnika. Ob prejšnji aseptični operacijski sobi s potrebnimi sprejnimimi prostori za narkozo in za sterilizacijo. V vsem pritličju nove stavbe je poleg tega še 11 bolniških sob z 22 posteljami za interni oddelek, dalje čakalnica in ordinacijske sobe za internista, ginekologa in otorinolaringologa. Moderno so urejeni prostori za laboratorij z različnimi naj-

Vrste ličnih zibelk čakajo prvih malih ljudi, ki jih bodo poživil s kričanjem, najzanimajše manifestacije njihovega obstoja

modernejšimi aparati za klinične preiskave, prav tako soba za elektrokardiograf, zraven pa so še čajna kuhinja, kopalnica in prhe, dnevni prostori in druge pritlične.

V prvem nadstropju je nameščen kirurški oddelek z otorinolaringologijo in ginekologijo s 24 sobami in 46 posteljami, posebno kopalnico, lastno čajno kuhinjo, dnevnimi in vsemi drugimi potrebnimi pomožnimi prostori. V starem delu poslopja je nameščena lekarna, v gradnji pa je kopalnica z zakristijo in kristlinim kamnom. V drugem nadstropju je v novem delu stavbe nameščen porodniški oddelek z 12 sobami in 24 posteljami. Z jutrišnjim dnem bo prišel ta oddelek sprejemati porodnice. Poleg porodniške sobe, ki je zvezana z operacijsko sobo in sobo za sterilizacijo, je urejena tudi posebna soba za novorojenčke, priključena pa ji je tudi kopalnica za otroke. Babiči je odmerjena posebna soba s pritliklinami. Stari šljamerjev dom je nadzidan v drugo nadstropje in je tamkaj prostora za 24 bolniških sester, ki imajo svoje sobe.

V novo zgrajenem delu sanatorija, ki je precej dolg in dvonadstropen, sta dve stopnišči, zraven pa veliko dvigalo, namenjeno za prevoz bolnikov, ki ne morejo hoditi. Dobra stran tega dvigala je, da je z dvorišča dostopno po posebnem pokritem vho-

Pozor!
Darmol, sredstvo za odvajanje se čisto polvarja. Radi tega pazite pri nakupu, da nosi vsaka tableta besedo Darmol in zarez v obliki črke T. Zahtevajte samo originalni Darmol.

du, da težji bolniki, ki prihajajo z vozom, niso moteni po obiskovalcih in prebivalcih hiše. Sredi stavbe je urejen drugo dvigalo, ki sega do kleti in s katerim se prevajajo jedila za bolnike. Drugo, manjše, pa služi za prevažanje svežega perila v vse predele novega poslopja. Za umazano perilo je napravljen okrogel jašek, ki se v vsakem nadstropju zapira z vratci.

Nadvse skrbno so opremljene bolniške sobe, ki so poslikane z mirnimi, za vsako oko prijetno učinkujočimi barvami. Sobe so svetle in imajo dvokirna vrata, v vsaki pa se nahaja velika trodelna vzdana omara. Po tleh je položen parket, opremljene so s centralno kurjavo in v vsaki je umivalnik s stalno toplo in mrzlo vodo. Razen tega ima vsaka soba električne kontakte za telefon, radio, industrijski tok, ki je potreben za fizikalno terapijo, signalno napravo ter nočno svetilko, ki je pritrjena na obglavljen delu vsake postelje. Vse te naprave že funkcionirajo razen radia, ki bo montiran te dni. Posebnost bo vsekakor, da bodo bolniki lahko mirno poslušali radiopretno po zvočniku v bližini pod zglavljen in bodo lahko sami uravnavali gumb, da bo zvočnik pel glasno ali tiho, ne da bi motil soseda v isti sobi. V vsaki sobi je prostora za dva (2. razred) ali za enega bolnika (1. razred), le dve sobi na septičnem oddelku imata po 4 postelje. Posebna pozornost je bila posvečena problemu zvočne in toplotne izolacije, ki je prav srečno izvedena. Na vseh hodnikih so položeni linoleji, prav tako v čakalnicih, ambulančnih prostorih in v sobah celega 2. nadstropja. Nekaj posebnega je tako zvan apartna, namenjen denarnim pacientom, ki se tudi v času zdravljenja ne morejo odtrgati od svojega posla in žele imeti svojega tajnika s seboj.

Vse gospodarske naprave zavoda so nameščene v podpritični kleti. Tu je tudi oddelek za fizikalno zdravljenje s sobami za obsevanje, električno ogrevanje in različne kopeli. Vzoren primer nudi kuhinja z dvema velikima štedilnikoma in dvema kotloma na paro za kuhanje juhe ali mleka. Zraven so praktična umivalnica in shrambe z veliko hladilno napravo. Prostorna pralnica je opremljena z najmodernejšimi stroji in avtomatsko sušilnico, ne manjka pa, razume se, tudi neizogibnega kotla za razkuževanje perila ter shramb za perilo in likalnice. Odlično je urejena tudi centrala kurilnih naprav.

Sanatoriju stoji na čelu šef-zdravnik dr. Alojz Kramarič, ki je obenem vodja kirurškega oddelka, njemu pa so dodeljeni trije hišni zdravniki, dr. Lujo Čebobin, dr. Zdenko Mrmolja in dr. Miran Mal. Interni oddelek, ginekolo-

ški, porodniški ter otorinolaringološki pa vodijo zdravniki-specialisti dr. Finkova, dr. Merčun in dr. Svajger. Upraviteljske posle, dolžnosti in skrbi, katerih ni malo pri tako velikem obratu pa opravlja g. Jože Marčan. Ljubljana je na sanatorij »Šljamerjev dom«, na to novo socialno ustanovo, ki si je v tem kratkem času pridobila sloves celo preko slovenskih krajev, lahko še prav ponosna, obenem pa mora biti hvaležna upravi TBPD s predsednikom Erletom Gombačem na čelu, da je s tem kolikor toliko omilila dosedanje neznozne razmere na polju zdravstvenih ustanov naše ožje domovine.

Zadnja pot gospe Angelce Majaronove

Borovnica, 4. maja

Naša vas se ni doživela tako pretresljivega pogreba. Od blizu in daleč so prihiteli ljudje, da izkažejo zadnjo čast prikljubljani pokojnici. Dobrota, ki jo je vse življenje izkazovala, se je izrazila v nena-

vadno veliki množici pogrebcev. Častni četi Sokola in gasilske župe, podmladka Jadranske straže in Rdečega križa, članstvo ostalih društev so sestavljali tihi, spoštovanje izražajoči spalnji spreveda. Za sorodstvom so se zvrstili vaščani in nepregledna množica pogrebnih spremljevalcev iz Ljubljane. Sledili so zastopniki vojaške komande za utrjevalna dela, tobacne trgovnice, trgovske akademije in raznih dobrodelnih in prosvetnih ustanov. Cerkevne obrede je opravil domači župnik, ki sta mu asistiral še logaški župnik in pater z Rakovnika. Orgle so žalostno pele Galusov presunljivi koral »Glej, kako umira pravilnic«.

Sredi gostega in dolgega spalnja vencev in šopkov se je spreved približal grob. Ko so padle na krsto prve grude zemlje, ni nobeno oko bilo brez solz. S tihim ihtenjem se je množica posvajala od svoje dobrotnice. Oč tu petju žalostinke je legla vsem na dušo težka žalost. Naše pokopališče je sprejelo v svoj mir in počitek srce, vedno veselo, dobro in blago. Počivaj v miru, gospa Angelca, ki si dotrpela. Mi vsi te bodo ohranili v spominu takšno, kakršna si vedno bila: živahno in dobro.

Zlata poroka zgledega para

Sv. Marjeta ob Pesnici, 30. aprila.

V »Jutru« se približevali zanimive življenjepisne naših slovenskih mladic, ki so dale življenje lepemu številu otrok. Priob-

čujete pa tudi čisto srečne zakonce, ki doživijo zlato poroko. Ker imamo pri nas primer, ki vsebuje kar oboje teh izrednih prilik ter gre za dva ob severni meji iz revnih delavskih slojev izhajajoča, toda splošno spoštovana, z delom žuljavih rok do lastnega doma došla roditelja, ne smemo prezreti takih slavljencev.

To sta Ivan Kolečnik in žena Jožefa, posestnika na Pernici št. 36 pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Mož šteje 73, žena pa 70 let. Oba sta iz viničarske družine ter sta se seznanila kot delavca pri pokojnem posestniku Reizmanu v Vosku. Nato sta bila pri raznih posestnikih viničarja, a ko sta došla več naraščaja, sta postala maejaja; povsod sta bila lepo število let, saj sta zbog marljivosti in poštenosti bila povsod priljubljena. Njun zakon je bil blagoslovljen s 16 otroki, od katerih še živi 7 sinov in 3 hčere. Od mnogih krutih življenjskih udarcev je družino, predvsem blago mater, zadela zlasti svetovna vojna, v katero je moral odiniti oče in 4 sinovi. Nepozabljivo ostane vsem starejši sin Anton, ki je v času trde služnja vsakdanjega kruha za tako številno družinico nadomestoval doma svoje starše, zaposlene izven doma v težkem delu ter pestoval svoje manjše bratce

in sestrice, a je za posledicami vojne umrl decembra 1914 v Bartu na Madžarskem. Vsi otroci imajo danes dostojno življenjsko oskrbo, Adolf in Ivan sta v državni službi, pri starih je ostal le sin Josip, ki z ženko otroško vdano pazi na svoje starše.

Oba zlatoporočena sta naravnost mladostno sveže ohranjena, opravljata še vsa kmetška dela, na katera jih sosedi prav radi najemajo. Otroci, ki so sledili leto za leto in najbolje poznali življenje svojih roditeljev, trde isto kar Kolečnikovi sosedi: v tej rodbini ni bilo nikoli kreganja, nikoli preprirov! In res je ta družina glede svetega družinskega miru znana daleč na okoli. Je pa tudi vseskozi narodno zavedna ter je med drugim vsa družina, ki je pevsko nadarjena, ob tej priložnosti svedčano zapela slovensko himno »Hej Slovanci«, da je odmevalo daleč tja preko marjeških hribov in dolin. Vso zlatoporočno proslavo je organiziral sin slavljencev Adolf, narednik-vodnik pri vojni muziki v Mariboru, proslavne besede na domu pa je spregovoril učitelj g. Mirko Vauda.

Svojo deco sta zlatoporočena vzgajala v narodnem in krščanskem duhu. Lepo je bilo slišati o priliki zlate poroke glas njujnih otrok, ki so izjavili: V svetovni vojni nas je moralo pet v vojno, danes nas je za kralja in domovino boriti se pripravljeno sedem. A tudi za temi raste čvrst Kolečnikov naraščaj, ki po obeh slavljencih šteje že zadalj 35 vnukov in 2 pravnuke, a tudi to število se bo še podvojilo in potrojilo! Tako je Kolečnikova družina nekaka staroslovska zadruga, ne le po številu, ampak tudi po sorodniških vrtilinah.

V sedanjih hudih dneh, ko sta zlatoporočena pristopila kot zakonski prič njuna najboljša soseda gg. Franc Mulec in Jakob Senekovič, obo tukažnja ugledna posestnika, se vsi bližnji in daljni znanci pridružujemo srčnim željam dece obeh zlatoporočencev ter jima kličemo: Ohrani Vaju Bog še mnoga, mnoga leta, do železne poroke!

Spominu Jana Hudca

Kakor smo že zabeležili, je 27. aprila v Pragi umrl češki prevajalec iz južnoslovenskih slovstev Jan Hudec. Prizadevnega prijatelja našega jezika in naših knjig se utegnejo spomniti nekdanji slušatelji filozofske fakultete na Karlovi univerzi, ki so prihajali z njim v stike, ko je dolga leta s prirojenostjo izvrševal službo fakultetnega tajnika L. 1856 v Molenburgu na Moravskem rojeni Jan Hudec je živel dovolj dolgo, da je mogel v štirinosemdesetih letih svoje zemeljske poti preživeti eno najvažnejših razdobji zgodovine svojega naroda, ki je dosegla višinski uspeh in nagli strm padec na dno. Za življenja je bil deležen raznih časti, poleg treh jugoslov. odlikovanj se je ponašal s častnim članstvom Jugoslov.-češkoslov. lige v Ljubljani in drugod. Ob njegovi osemdesetletnici so mu odkrili spominsko ploščo na rojstni hiši. J. K. Strakaty je sestavil njegovo bibliografijo (Praga 1932).

Spominjam se obiska na Hudčevem praskem stanovanju. Bival je nekje na Vinohradih. Ze tedaj je bil bolan in se je težko gibal celo po stanovanju. Zato je bilo treba počakati, da je prišel s podporo svojih strážnic v sprejemo sobo, preprosto, a okusno kakor vse, kar je bilo na njem in okrog njega. Ko se je bil pojavil v sobi, je bilo najprej očitno nasprotje med njegovim za osemdesetletnika svežim in zdravim obrazom in paraliziranimi nogami, ki niso več mogle nositi teže života. V razgovoru se je takoj spominjal Jugoslavije in Slovencev. Jel je pripovedovati, kakšna tolažba mu je v teh nadložnih letih in v njegovi božestni literarno delo z jugosl. avtorji. Prav tedaj je prevajal Vojnovičeve drame, delo, ki ga je začel že pred vojno z »Dubrovačko trilogijo«. Pokojni Vojnovič, ki je poznal češki jezik, je bil s Hudčevim prevodori »Smrti majke Jugovič« tako zadovoljen, da mu je napravil laskav poklon: njegov prevod je boljši od izvirnika! V razgovoru se je utrujenost menjavala s svežim zanimanjem za vse, kar se je tikalo naše literature. Njegov okrogli, rožnati obraz z belimi brki je kazal, da je v zlic boleznih spodnjih udov življenjska kal še močna. S ponosom je opozarjal na slike svojega sina, ki so krasile sobo.

Jan Hudec je bil tako star, da je še očetu slovenskega naroda Janezu Bleiweisu spisal nekrolog (»Osvet«, 1882). Je to eden njegovih najstarejših spisov. L. 1901 je objavil v »Slovenskem prehledu« študijo o Prešernu. Še kot visokozolec je pisal o Stanku Vrazu, pozneje pa je zlasti v uvodih k svojim prevodom zaokroževal literarne profile vseh svojih »auteurs« preferenc. Posebno obsežen in temeljit je njegov uvod k prevodu Vojnovičeve »Dubrovačke trilogije«. Tudi Cankarjevo »Pohujšanje v dolini šenštorjanski«, ki je izšlo l. 1926 (druga češki prevod je napravil Rajmund Habina) ima Hudčevo uvodno študijo o Cankarju.

Hudec je prvotno prevajal iz poljščine, pozneje se je pa popolnoma posvečal južnoslovenskim slovstvom. Srbski in hrvatski

— Pri ljudeh, ki jih pogosto nadleguje zapeka, vsled česar imajo vrenje v želodcu in črevih, pospešuje se temeljito čiščenje celokupnih prebavil s čašo naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zaužite zjutraj na tešče. Z uporabo »Franz-Josefove« grenke vode se naglo odstranja belina z jezika, ki se nakopiči vsled zapeke, obenem se pa doseže tudi boljši tek.

Ost. reg. S. št. 30474-52.

VAŠA BRITVICA
SENSIT
006 mm
GOLD
DEPOT-COSMOCHEMIA
ZAGREB-SMIČIKLASOVA 23

avtorji so mu bili najbližji; slovenski manj, bolgarski najmanj. Od Slovencev je prevzel poleg že omenjenega Cankarja Jurčičevega »Doktorja Zobra« (že l. 1883 v »Ruchu«, dalje Golijevo »Princesko in pastirčake«, zvezek narodnih pripovedk in še nekatere manjše reči. Izmed Hrvatov je prevajal Gjalskega, Brlić — Mažuraničevega, Kumičića, Leskovačja, Boža Lovrića, Branka Mašića, M. Ogrizovića, Pecijo Petrovića, Senoa, J. E. Tomića in Vojnovića, izmed Srbov Lazo Lazarevića, Pajo Markovića Adamova, Matavulja, Njegoša (»Gorski vijenac«), Veselinovića, Zmaja i. dr. Imena kažejo, da mu je bila najbližja romantično-realistična proza. Češki kritiki so poudarjali pri njegovih prevodih velike jezikovne in stilistične kvalitete.

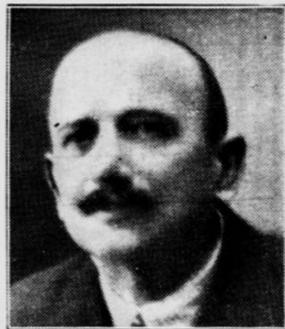
PUCH
MOTORJI-KOLESA
IGN.VOK
LJUBLJANA TAVČARJEVA 7

Napomenljivo je Hudčeva knjiga je osvetlila pozni večer njegovega življenja: je to prevod petih Vojnovičevih dramatskih pesnitev o materah. Prevod je izšel v skupni knjigi pri »Društveni práce« s prevajalčevim uvodom. Te knjige bi bila najbolj vesela dva človeka: Vojnovič in Jan Hudec; doživela pa jo je samo ostareli Hudec. Prinesla je v neveselo češko stvarnost l. 1938 heroični dih Matere Jugovičev in Lazarovega vstajanja. Pravijo, da se je čitateljem zelo priljubila. Ta zajetna knjiga je že sama zadosten povod, da se spominjamo tega prikupnega starca, ki je po dolgem delovnem življenju odšel v kraljestvo miru. — o.

Danes vsi na Grad k jurjevanju!

70 let Ivana Benedičiča

Danes si bo v Višnji gori naložil sedmi križ upokojeni nadučitelj g. Ivan Benedičič. Doma je v Zelezniških Če tudi je služboval vso dobo na Dolenjskem in svoj pokoj preživlja v Višnji gori, je vendar ohranil vsu gorenjsko naravo in odločnost. Prvi njegov učitelj je bil njegov sorodjak Levčnik iz znane stare rodbine Levčnikov v Zelezniških. Po nižjih razredih srednje šole v Ljubljani je dovršil učiteljske 1892. Tu mu je bil tovariš br. Gangl. Kolikor toliko se je gotovo navzel že takrat od tovariša Gangla naprednih idej, katerim ostane zvest vse življenje in za katere zna tudi nastopiti vsakomur odločno nasproti. Njegovo prvo učiteljsko mesto je bilo v Cerkljah pri Krškem, potem je služboval kraško dobo še v Dobovcu in Veliki Dolini, nakar se je vrnil kot nadučitelj v Cerklje. Iz krškega okraja se je preselil v Orehovec v novomeškem okraju, od koder je prišel zopet v krški okraj v Skočijan, in je tu ostal daljšo dobo do leta 1920, ko mu je bilo podeljeno upraviteljsko mesto na Mirni. Tu je bil upokojen le-

ta 1928, nakar si je izbral naše starodavno mestec Višnjo goro za svoj odpočitek. Lepo si je uredil svoj stan s skrbno negovanjem vrtnic pred njim; posvečal odlične zmožnosti učiteljskemu poklicu, bil pa je tudi požrtvovalen delavec izven šole za gospodarski napredek prebivalstva, koderkoli je služboval. Z zgledom na šolskem vrtu je spodbujal druge. Ker je služboval v vinorodnih krajih, se je posvetil s posebnim veseljem tudi vinogradništvu. Povsod je sodeloval pri naprednih kulturnih in gospodarskih društvih in ustanovah. Zato je pa užival v vseh krajih zaupanje in spoštovanje. Kot odločen nacionalist in naprednjak je zgodaj pristopil k Sokolu ter mu posvetil vso pažnjo in sposobnost. In odločen Sokol je še danes. Odvce je poudarjati, da je zvest stanovski tovariš in član učiteljskih ustanov. V družbi je vesel družabnik, pa dober in odkrit prijatelj, poln humorja, ki ga ni zapustil niti v svetovni vojni, ko je nosil vojaško suk-njo. Ob lepem jubileju mu izrekamo pri-srčne čestitke z vročo željo, da bi dočkal še dokaj let telesno in duševno čvrst in zdrav kakor doslej.

Gospodarstvo

Sredstva in naložbe Državne hipotekarne banke in posameznih pokrajinah

Državna hipotekarna banka je doslej v svojih letnih poročilih navajala ločeno po posameznih področjih in hranilne vloge na knjižice, med tem ko o ostalih t. j. jih sredstvih doslej ni dajala nobenih podrobnih pojasnil, zlasti o vlogah po tekočih računih, o vlogah pupilnega denarja in fondov. Ti podatki so se doslej smatrali kot tajni.

Kakor poročajo iz Beograda na vsebje pravkar izdano poročilo za leto 1939 o tem važnem vprašanju podrobneje podatke in tudi pregled lokalnih sredstev in lokalnih naložb po pokrajinah s posebnim ozirom na banovino Hrvatsko. S tem je uprava Državne hipotekarne banke dala ni razprazo nekaj zanimivih števil in zvezi z diskusijo, ki se zadnja leta vodi v naši javnosti glede udeležbe posameznih pokrajin pri naložbah sredstev Državne hipotekarne banke, odnosno v zvezi z zahtevu da se sredstva Državne hipotekarne banke proporcionalno razdelijo na posamezne pokrajine.

Poročilo navaja, da so znašala letna in tuta sredstva Državne hipotekarne banke ob koncu lanskega leta 8393 milijonov din, med tem ko so znašale celotne naložbe (brez zotovinskih sredstev) 7975 milijonov. Od celotnih sredstev banke so nato odšteta takozvana centralna sredstva, ki so zbrana iz vseh držav na osnovi specialnih zakonov in predpisov, sredstva iz tujih držav, sredstva centralnih fondov, sredstva centralnih ustanov (kakor bratovske skladnice, Redni križ itd.) in sredstva po tekočih računih ministrstev in drugih državnih ustanov. Od celotnih naložb pa so odštete centralne naložbe; to so predvsem posojila državi odnosno posameznim ministrstvom, naložba v državne papirje itd.

Tako so izračunali, da znašajo lokalna sredstva 4111 milijonov din, lokalne naložbe pa 3432 milijonov din. Stv. l'je ki jih navaja poročilo Državne hipotekarne banke na kajda, da morajo biti med takozvanimi lokalnimi sredstvi centralne v Beogradu tudi mora taka sredstva, ki izvirajo iz celotnega področja države, saj drugače si ni mogoče predstavljati, da bi lokalna sredstva same beograjske centralne (brez lokalnih sredstev ostalih področij v

Srbiji) znašala kar 60% vseh lokalnih sredstev Državne hipotekarne banke. Je pa tudi težko razdeliti vloge pri centralni na posamezne pokrajine. Ze med hranilnimi vlogami je mnogo takih, ki ne izvirajo samo iz ožjega področja Beograda. Zato odpade tudi okrog 65% vseh zasebnih hranilnih vlog na beograjsko centralo. Tudi med vlogami po tekočih računih mora biti mnogo takih vlog, ki ne izvirajo samo iz ožjega področja Beograda. Na drugi strani pa se nam ne zdi pravilno, da se na primer naložbe posameznih bratovskih skladnic prištevajo med centralna sredstva, čeprav so bratovska blagajne samostojne v svojem poslovanju in ne gre za centralno ustanovo.

Navzlic temu, da so očitno še potrebne korekture objavljene razdelitve, ki lahko bistveno spremenijo celotno sliko, nam kakšna statistika, objavljena v letnem poročilu, da so v Sloveniji lokalna sredstva precej večja reže naložbe, z drugimi besedami, da je Slovenija dala samo v tem delu poslovanja Državne hipotekarne banke ki ga poročilo prištevava med lokalna poslovanje, več nego je dobila. Letnina sredstva zbrana v Sloveniji znašajo namreč po tej statistiki 151 milijonov din, lokalne naložbe pa 111 milijonov din, tako da je nastala razlika 40 milijonov din v korist centralne.

Slika lokalnih sredstev in lokalnih naložb je po podatkih v letnem poročilu Državne hipotekarne banke naslednja (v milijonih din):

	lokalna sredstva	lokalni plasmani	razlika
Srbija	2875	2034	-841
Hrvatska	433	583	+150
Vojvodina in Srem	317	189	-128
Bosna	272	366	+94
Slovenija	151	111	-40
Crna gora	63	148	+85

Iz gornjega pregleda je razvidno, da so lokalna sredstva večja od lokalnih plasmanov v Srbiji (kar pa je glede na prejšnja izvajanja bolj problematično) ter v Vojvodini in Sloveniji, medtem ko navaja statistika, da so plasmani v Hrvatski, Bosni in Crni gori precej večji od lokalnih sredstev.

K zborovanju hmeljarjev v Žalcu

Zalec, dne 2. maja
Za 2. maj je bilo sklicano iz kdove kakšnega namena zborovanje hmeljarjev pod dnevnim nazivom »hmeljarski tabore«. Poleg nekaj desetkov članov Hmeljarske zadruga in dobrih sto interesentov iz hmeljarskih trgovskih vrst so temu svojevrstnemu zborovanju prisostvovali tudi sreski meščani in dr. Zobec, senator g. Mihelčič, ki je vodil »tabore«, hmeljarski nadzornik g. Dolinar in člana banskega sveta g. Kuder in Novak. Hmeljarji so se pri vstopu v Robičevsko dvorano upravičeno čutili, čemu se takšnem povsem gospodarskemu zborovanju pridajajo ukrepi, ki so sicer v navadi je pri kakšnih političnih shodih.

Ves čas zborovanja, ki ga je izpolnilo zavlečeno čitanje že davno znane uredbе o hmelju, je vladalo rapeto ozračje v dvorani. Skleptali so namreč tako organizirani hmeljarski tabore, da se ni mogoče noben interesent oglašati, če ni hotel tvegati, da mu njegova prisostvovalnost naklonje škodo, kadar bi v drugih stvareh imel opravka z nekimi gospodi. Čemu je bilo treba sklicati to zborovanje, se vprašujejo vsi prizadeti. Na že objavljene uredbi se ne da ničesar več spremeniti. Čemu niso sklicali tabora pred objavo uredbi? Priznati so imeli mačen vtis, da so bili pozvani le zato, da odobrijo brez njihovega zaslišanja izdane uredbi. Iz teh vzkrov so bile zaman vse prošnje in pozivanja, naj se oglašajo vendar kdo k besedi, da bi se moglo zborovanje sploh vršiti. Raven izven ožjega hmeljarskega okolja po uredbi prizadetih zastopnikov se ni nihče pri-

glasil k besedi, pač na sta padla dva značilna medklica: »Kam pojde denar od obveznih hmeljarskih prispevkov?« in »Čemu je razmerje med hmeljarji in trgovci postavljenovo ravno na 3:1?«

Poleg zatreviani g. hmeljarskega nadzornika, ki opravlja še nekaj ne samo lastnih poslov, da bo denar v dobrih rokah in da bodo hmeljarji lahko vsako leto na občnem zboru novega združenja odobrili, da je vodstvo prav uporabilo njim odtegnjeni denar, so se glasila vsa pojasnila tako, da bo za vse prav poskrbljeno v pravilnikih, ki jih predvideva uredba o hmelju in ki bodo svoj čas že izdani Kakšni so ti pravilniki, ki urejajo ves ustroj prisilnega združenja hmeljarjev, obveznega znanjavanja in ureditve banovinskih hmeljskih komisij? O tem ni smatral nobeden navzočih predstavnikov, da so zborovalci vredni in potrebni, da se jim da že izdelane pravilnike v pretres in potrebno popravilo. Sa vedno se je namreč izkazalo, da ne more peščica ljudi, ki ni zrasla s potrebami naših hmeljarjev, nikoli dovolj poudariti in zastopati resničnih potreb našega hmeljarstva. Zato hmeljarji upravičeno terjajo, da se skliče, preden se izdajo novi pravilniki, resnični hmeljarski tabore, ki bo mogoče v svobodni presoji, brez očitnih ali skrivnih groženj in ustrahovanj povedati svoje besede še o pravem času, da se prepere vsaka birokratska komedija s hmeljarskimi interesi. Zato odklanjamo takšne hmeljarske tabore, kakor je bil današnji, ki so mu rekli hudomušni hmeljarji, da je bil le prežvekovalni.

Naše klirinške terjatve in naši klirinški dolgovi

Najnovejšo poročilo Narodne banke o gibanju klirinških računov z inozemstvom zaznamuje ponovno zmanjšanje salda naših klirinških terjatev v Nemčiji, in sicer od 7.11 na 5.71 milijona mark (v prejšnjem tednu se je saldo skrčil za 1.55 milijona mark). Seveda na to je upoštevati, da je v tem saldu upoštevan samo redni klirinški račun, ni pa znano gibanje na kompenzacijskem klirinškem računu. Saldo naših klirinških terjatev v protektoratu Češke in Moravske, ki se je v tretji četrtini aprila (očitno v zvezi z velikim plačilom naše države za izvršene dobave) skrčil od 119.7 na 40.1 milijona Kč, se je v zadnji četrtini novembra nekoliko dvignil na 41.3 milijona Kč.

Saldo naših terjatev v kliringu s Francijo je v zadnji četrtini aprila zadalno za 0.2 na 13.2 milijona frankov, saldo naših terjatev v kliringu s francoskimi kolonijami pa se je dvignil za 2.0 na 4.2 milijona frankov.

Naše klirinške terjatve v Italiji, ki so v zadnjem času precej nazadovale, ki so v poslednji četrtini aprila povečale za 3.1 na 34.8 milijona din, naše terjatve v Turčiji pa so nebitveno narasle na 9.3 milijona din.

Med pasivnimi klirirgi zaznamuje klirinški račun z Madžarsko malenkostno zmanjšanje našega klirinškega dolga, za 0.2 na 26.8 milijona din. Za malenkost se je povečal naš klirinški dolg v Rumuniji na skoro 12 milijonov din, naš klirinški dolg v Slovaški pa je narasel za 0.29 na 3.41 milijona Kč.

Narodna banka ob koncu aprila

Najnovejši izkaz Narodne banke od 30. aprila zaznamuje zaradi ultima povečanje obteka bankevece za 235 milijonov na 10 milijard 764 milijonov din, (lani ob tem času je znašal obtok 7.423 milijonov din). To povečanje je nastalo predvsem zaradi večjih dvigov živinskih naložb, kajti obveznosti na pokaz so se istočasno zmanjšale za 294 na 1777 milijonov din (1568). Zlata podlega se je v zadnji četrtini aprila povečala za nadaljnih 6 milijonov in

714.000 din, za plače pokojnine in preskrbnine, doklade za obleko in ostale izdatke za cestarje 6.872.000 din, za cestno nadzorstvo in nagrade strojnikom 417.000 din, za izdatke pri vzdrževanju in rekonstrukciji banovinskih cest in mostov in za ostalo službo za banovinske ceste 2.500.000 din, kot prispevek za gradnjo občinskih cest 100.000 din, medtem ko znašajo anuitete za cestna posojila 3.942.000 din.

Gospodarske vesti

Nacrtni za povišanje železniške tarife. Iz Beograda poročajo, da je že izdelan predlog za povišanje železniške blagovne tarife. Tarifni odbor se bo sestel še ta mesec, nakar bo predlog za povišanje tarife definitivno redigiran. Verjetno bo povišana tarifa stopila v veljavo že 1. junija. Poleg povišanja tarife za komadne pošiljke za 16%, in linearnega povišanja pri vagonskih pošiljkah za 10%, je verjetno, da bodo posebej povišane tarife za večje število predmetov do 40%.

Sladkorne tvornice zahtevajo povišanje cene. Iz Beograda poročajo, da so tvornice sladkorja sprožile preko centralne za sladkor vprašanje povišanja cen sladkorja. Svojo zahtevo utemeljujejo s tem, da je bila ponovno zvišana okupna cena za sladkorno peso in to v celoti za 14 din pri metriskem stotu. Ministrstvo je ob prihili začnega povišanja cene sladkorni pesi že v načelu pristalo na povišanje prodajne cene sladkorja do največ 60 par pri kilogramu, kar pa je sladkornim tvornicam prenelo in zahtevajo povišanje cene za 1 din. Kakor zatrjujejo, odločini čimtelji niso pripravljani pristati na povišanje za 1 din in gre baje le za malenkostno razliko v kalkulaciji, tako da bi se odobrilo povišanje za 65 par namesto za 60. Odlučno pa je treba nastopiti proti vsaki nameri sladkornih tvornic, da bi se izvedlo kakršnokoli povišanje cene, dokler prodajajo sladkorne tvornice sladkor, ki so ga lani izdelale, kajti visoko ceno za peso bodo plačale šele letos v jeseni, med tem ko je sladkor v zalozah tvornic izdelan še iz sladkorne pese, ki so jo tvornice kupile po nizki ceni.

Vprašanje omejitve izvoza drv. Na predlog deviznega odbora pri Narodni banki je bil nedavno izvoz drv za kurjavo stavljen pod kontrolo, očitno so bila dva vnešena v seznam izvoznih predmetov, ki se smajo izvažati le na podlagi izvoznega dovoljenja. Sedaj pa se čuje, da je na merodajnih mestih stavljen predlog, po katerem naj bi se izvedli še ostrejši ukrepi, to je, da se izvoz drv še bolj omeji odnosno začamo prepoved, ker je v naši državi prišlo z zaradi izvoza do pomankanja drv, zlasti, pa ker je cena danes skoro za okrog 100% višja nego je bila lani, kar hudo obremenjuje potrošnike, med katerimi so tudi najsiromašnejši.

Končni prevzem imovine Srbskega brodarkega društva iz strani države. V prometnem ministrtvu pripravljajo uredbi o prevzemu imovine in vseh obveznosti Srbskega brodarkega društva od strani države odnosno Državne rečne plovbe. Delnice srbskega brodarkega društva so v višini 95% v rokah države, tako da se bo s predvideno uredbi sankcioniralo že obstoječe stanje. Že leta 1933 je bil z državo rečno plovbo sklenjen dogovor o združitvi plovnega parka. Srbsko brodarstvo ima 20 milijonov din delniške glavnice, ki je bila l. 1938. zadnjakrat povišana za 5 milijonov.

Ugodnejše stanje ozimnih posevkov. Po najnovejših informacijah iz strokovnih krogov presojava v Banatu stanje ozimnih posevkov mnogo ugodneje, kakor pred tedni. Zlasti pšenica je dobro prezimila. Čeprav je rastlina še majhna je vendar zdrava. Zima na posevkih ni povzročila nobene škode. Poplave so uničile le majhen del posevkov pšenice, ker se na poplavljenih zemljiščih seje predresem koruza. Zato so izgledi za letošnjo letino bolj optimistični.

Praska Legiolanka je spremenila ime. Banka češkoslovaških legij v Pragi je po sklepu upravnega odbora spremenila svoje dosedanje ime v Češko-moravska banka. — Na zadnji seji uprave Narodne banke za Češko in Moravske je guverner dr. Ladislav Dvořak sporočil, da sta dosedanja člana benčnega sveta baron dr. Ringhofer, generalni direktor tvornice Rinehofer, in bivši minister dr. Vlastimir Šadek, generalni tajnik zveze Češko-moravske industrije imenovana za viceguvernera.

V trgovinski register sta se vpisali nastopni tvrdilci: Pibrove in drug, trgovina z mešanim blagom, Ceije (družbenika Rudolf Pibrove, trgovec, in Karel Senker, zasebnik, oha v Celju); Travna Gora, družba z o. z. Ravni dol, občina Sodražica (obratovanje gorskega letovišča Travna gora; osnovna glavnica 20.000 din; poslovođa dr. Ivan Lovrenčič, odv. na Vrhniki).

V zadnji register se je vpisala Krediitna zadruga mestnih uslužbencev v Ljubljani z. z. o. j. (upravni odbor: Jože Langus, preds. inž. Slavko Zajec, podpreds. Janko Milost, Alojzij Vrhovec, Alojzij Klun in Erna Podregar.)

Dobave. Direkcija državnih rudnika v Kakinju sprejema do 6. maja ponudbe za dobavo bencina, do 13. maja za dobavo asinhronskega motorja, stroja za brušenje obrocev za lokomotive, do 20. maja za dobavo asinhronskega motorja in do 27. maja za dobavo trofaznih asinhronskih motorjev. — Stab mornarice kralj. Jugoslavije v Zemunu sprejema do 10. maja ponudbe za dobavo gumijastih cevi, do 14. maja za dobavo volnenih tkanin in kože ter do 10. maja za dobavo 20.000 kg fižola. — Centralna direkcija državnih rudarskih podjetij v Sarajevu sprejema do 14. maja ponudbe za dobavo merilne vrvice za potrebe državnih rudnikov.

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 8.24 milijona din nasproti 8.37, 11.72, 8.74 in 20.63 milijona din v prejšnjih štih tednih.

Devize

Curib. Beograd 10, Pariz 7.7950, London 15.52, New York 446, Bruselj 75.95, Milan 22.50, Madrid 45, Amsterdam 236.7750, Berlin 178.75, Stockholm 106.

Blagovna tržišča

Zito
+ Chicago, 4. maja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 106.875, za julij 106.125; koruza: za maj 65.25, za julij 66.25.

ZIVINA

+ Na mariborski svinjski sejem dne 3. maja so pripeljali okoliški kmetje 156 svinj. Prodanih je bilo 105. Cene so bile

naslednje: 5 do 6 tednov stari prasci 130 do 155 din, 7 do 9 tednov stari 140 do 160 din, 3 do 4 mesece stari 240 do 285 din, 5 do 7 mesecev stari 380 do 450 din, 8 do 10 mesecev stari 485 do 600 din, 1 leto stari 830 do 900 din. Svinje so se prodajale kg žive teže po 8 do 10 din in po 12 do 15 din za kg mrtve teže.

+ Živinski semenj v Mariboru 30. aprila. Okoliški kmetje so prignali 427 komačlov, in sicer 7 konj, 7 bikov, 70 volov, 317 krav in 26 telet. Prodanih je bilo 279 glav. Cene so bile naslednje: debeli voli 7 do 8 din, poldebeli 5.25 do 6.75, piemenski voli 5.25 do 7, bikji za klanje 4.75 do 5.75, k'avne krave (debele) 4.75 do 6. 50, piemenske krave 4.50 do 5.50, krave kloha-arice 3.25 do 4.25, krave molznice 4.50 do 6.25, breje krave 4.25 do 5.25, mlada živina 5.50 do 7.25, teleta 5.75 do 7 din za kg žive teže. Mesne cene: volovsko meso I. vrste 10 do 12 din, druge vrste 8 do 10 din, m'so bikov, krav in telic 8 din, telečje meso I. vrste 10 do 12 din, II. vrste 8 do 10 din, svinjsko seveže meso 10 do 14 din.

Ljubljanski trg

Vedno bolj se tudi na trgu uveljavlja pomlad in kméno smo ućakali poplavo čemse zelenjave. V izobilju je bilo mlade berjake, zdrave, sočne spináče, vabljive rdeće redkvice, zelenege radíča, peterilja, zelene i. t. d. Polagoma se domaća zeljstva počenejuje. Nekatere prodajalce so uvidevne in merijo z velikimi merami. Napredil je čas, ko bo zelenjava cenejša v veselje in uteho vseh gospodinj. Čudimo se, da se uvožena solata še vedno drži na visoki ceni 16 din/kg. Kmalu se bodo pojavile domaće solatne glavice in takrat bodo morale uvožene, hoćeš, noćeš, odnesti. Uvožen grah je po 12 do 16 din/kg, karfijola po 10 din in se počasi prodaja. Krompirja je po 2 din še vedno dovolj. Zadrje čase so prinesle kmetice zopet več fižola na trg, še več kakor jeseni. Prodajajo ga po 5 do 7 din litr.

Jaica pa se draže. Najlepša so že po 1 din komad.

Sezona limon in posebno pomaranč pojema, tudi jabolka so vedno dražja in že m'čno gnujejo.

Zaradi izvoza se vidi zelo malo perutnine. Kar je boljšega hitro kupujejo prekupevalci. Ker kupna moć naših gospodinj stalno pada, ni po perutnini dosti vpraševanja. Tudi mesarji tožijo, da prodajo mnogo manj mesa, kakor pred prodražitvijo. In to v začetku mesca, kako bo šele v drugi polovici?

Na Jadranu zaradi deževja še ni nastopila sezona skuš. Druga leta je bilo ob tem času že polovico sezone za nami. Skuš se so prodajali po 24 din/kg. Največ je bilo sardelic po 8 do 12 din. Boljših morskih rib je vedno manj in so zelo drage.

Naše gledališče

DRAMA

Nedelja, 5.: Danes bomo tiči. Izven. Gostovanje Zvonimirja Rogoza.

Ponedeljek, 6.: Danes bomo tiči. Red sredi. Gostovanje Zvonimirja Rogoza.

Torek, 7.: Danes bomo tiči. Red B. Gostovanje Zvonimirja Rogoza.

Sreda, 8.: Hamlet. Red sredi. Gostovanje Zvonimirja Rogoza.

Delo, ki je vzbudilo pri gledalcih navdse živahen odmev in povzročilo veliko smeha in dobre volje je Nestroyeva burka s petjem: »Danes bomo tičie, v kateri gostuje Zvonimir Rogoz v vlogi Bobka. Poleg njega je najpopularnejša figura Melijor Emilia Kralja. Nocojnja predstava je izven abonmaja.

Opozarjamo p. B. abonente reda sredi, da bodo imeli za svoj abonma v ponedeljek, t. j. jutri zvečer Nestroyevo burko »Danes bomo tičie, v kateri gostuje v vlogi Bobka Zvonimir Rogoz, član praskega Narodnega divadla. Ker pa je Rogoz vezan na določen termin, do katerega se mora vrniti v Prago in ker je njegova bolezen nekoliko zavlekla predstave, bodo imeli abonenti reda sredi v tekočem tednu dve predstavi in sicer bo druga v sredo: »Hamlet« z gostom Rogozom.

OPERA

Nedelja, 5.: Modra roža. Izven.

Ponedeljek, 6.: zaprt.

Torek, 7.: zaprt.

Sreda, 8.: Adriana Lecouvreur. Red A.

Dusikova »Modra roža« je zelo simpatično operetno delo, polno humorja, interesantnih zapletljivost in v zvezi, lahko glasbo. Glavne partije, kreirajo z velikim uspehom Ribčeva, Barbičeva, Poličeva, B. Sanci, M. Sanci, Zupan in Freilih, dočim bo v vlogi inž. Lenoira pri nocojnji predstavi prvič nastopil F. Lupaš. Režija je Zupanova, glasbeno vodstvo pa ima R. Simoniti.

Konec tedna bo premiera dr. Švarove velike zgodovinske opere »Kleopatres«, ki bo razen tega kot domaće delo nedvomno vzbudilo pri občinstvu zelo veliko pozornost. Čeprav je avtor komponiral glasbo v stilu modernističnih stremiljev, so posamezne glavne partije zelo pevne in zategadelj tudi izredno hvaležne. Pod avtorjevo taktirko in v Debečevi režiji bodo nastopili najboljši člani našega ansambla s Heyblavo, Franciom, Jankom, Betetom, Banovcem, Kogejvo, Ribčevom in Španovo.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 5. ob 15.15: Pekovska. Popoldanska predstava.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 5. ob 15.: Cigan baron. ob 20.: Vse za šalo. Gostovanje mariborskega gledališča.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 5.: zaprt. Gostovanje v Celju.

Pred 300 leti

se je pripisovalo z Rogoško slatino dosežena zdravjenja neki tajinstveni sili.

Danes

je ta zdravilna moć znanstveno ugotovljena. Je to blagodar narave trpećemu človeštvu.

Pa tudi za zdrave

je Rogoška slatina neprecenljiva za ohranitev zdravja. Tudi Vam bo Vaš organizem poplačal z večjo odpornostjo, če namesto druge, pijete Rogoško slatino!

Iz Škofje Loke

Škofje Loka, dne 5. maja. Sadržarji škofješkega okraja so zborovali. Škofješko okrajno število 14 podružnic Sadiarskega in vrtnarskega društva, ki so zborovale na praznik vnebohoda v Škofji Loki v prostori deške šole. Zbor je otvoril tajnik škofješkega podružnice ravnatelj g. Sovre, in pozdravil zlasti delegata centralne g. Skulja. Nato je vodil zbor notar z. Sink. Številne praktične napotke za sadiarsko delo je podal g. Skulj, ki je predvsem naznačil potrebo smotrnega čišćenja sadovnikov in skrupozna nabavljanja sadiarskih potrebščin. Kakor tudi važnost čim ekonomičnejše porabe sadja. Sušilnice bodo imele veljavno vlogo, kajti čedalje večje je povpraševanje po suhem sadju. Pa tudi sadnim sokom in pek-mezu se odpira vse večja perspektiva. V okraju je organiziranih 466 sadiarjev. Podružnice delujejo pridno, kar so pokazala poročila posameznih delegatov. Pridno se uporabljajo škrivnja, drevice se prepletia po sadnem izboru, prireja se predavanje in tečaj, izrade se nove sušilnice. Prirejeni sadni sejem je bil poskus, ki je pokazal svoje dobre, na tudi slabe strani. Škofja Loka si je nabavila dragocen čistilnik, sterilizatorje na si boro nabavile podružnice same. Sklenjena je bila likvidacija razstavneza odbora. Izredno dolga razprava se je razvila okrog vprašanja, ali bi kazalo ustanoviti okrajni odbor sadiarjev, nekako predstavništvo sadiarjev za ves okraj. Sklen: Sadržarji vseh podružnic se bodo sestajali s sestankom po potrebi, a najmanj dvakrat letno. Nekako posredna vloga je prispejana podružnici v Škofji Loki, ki ima tudi svoji vrtnarski osek. Podružnice bodo delale v sporazumu s sreskim kmetijskim odborom.

Iz Murske Sobote

ms— Glasbeni koncert sokolskih naraščajnikov. Dne 1. t. m. zvečer so priredili naraščajniki našega Sokola glasbeni koncert pod vodstvom g. Grma Milana. Koncert je vsestransko dobro uspel, saj je bil to eden najboljših koncertov, kar se jih je do zdaj vršilo v M. Soboti. Posebno so se odlikovali nekateri solisti; g. Dorer Anton na čelu, g. Kolaša J. na violini in gđ. Kovičeva Pavlica iz Ljubljane, ki nam je zapela štiri skladbe. Gledalci so vsem odobrivali z glasnim ploskanjem, posebno gđ. Kovičevi, ki je morala zadnjo skladbo ponoviti. Sopranisti gđ. Kovičevi so podarili šopek nagejnog, g. dirigentu Graup pa lavorjev venec. Upajamo, da bomo odslej večkrat prisostvovali takim prireditvam, ker se mlada generacija zanima za delo, ki ga je začela res z velikim veseljem. Njihovo navdušenje je še povečal krasen uspeh, ki so ga dosegli že s prvo prireditvijo.

Miloj ms— Prireditve gluhonemih. Dvajsetkrat je doslej nastopilo Društvo gluhonemih iz Ljubljane v raznih krajih Slovenije. Ker so s svojo resno kulturno-propagandno prireditvijo povsod dokazali upravičenost borbe za enakopravnost v današnji človeški družbi, so bili povsod deležni topliega sprejema. Težavno si je predstavljati nesliščega človeka na odru z živim govorom, a vendar bo ta skupina predvajala igro z živim govorom. Naša dolžnost je, da s številnim obiskom svojevrstno zanimive predstave podpremo gluhoneme. Predstava bo v nedeljo 12. t. m. ob 20. v Sokolskem domu. Natavite si vstopnice v naprej. Ne bo nikomar žal.

ms— Pred okrožnim sodiščem v Murski Soboti je bil obsojen Jožef Vavpotič na štiri mesece strogega zapore, ker je v prekretnju z Alojzjem Jelenom potegnil žepni nož in z njim zabodel svojega nasprotnika večkrat v hrbet. Ker so bile vse poskodbne lažjega značaja, je bil obsojen na mlo kazen. — Janez Avgustin iz Vešćice pri Murski Soboti si je napravil ponarejen ključ do sosedove kleti, kjer ga je mikala velika zaloga krompirja in drugih živil. Ko je napolnil vrečo, so ga domači zasacili in izročili oročnikom. Po skesanem priznanju je bil obsojen na tri mesece strogega zapore pogojno za dobo treh let. — Janez Ploj od sv. Trojice je kradel po Slov. Goricah vse, kar mu je prišlo v roke. Najrajši pa si je prisvajal tuja kolesa in obleke. Pred okrožnim sodiščem v Murski Soboti je bil obsojen na tri mesece in pol strogega zapore.

INSERIRAJTE V „JUTRO“!

V globoki žalosti javljam, da mi je umrla po srečni zakonski zvezi, tik pred zlato poroko moja blaga soproga

MINKA LINCÉ roj. DEBELAK

Slovenski novinarji na obisku v Prekmurju

Krasno uspeli dvodnevni izlet zastopnikov našega tiska v skrajne severne mejne predele

Sto rok je segalo po naših knjižnih darovih. Čeprav smo prinesli s seboj velike zaboje leposlovnih knjig, še zdaleč nismo mogli utešiti hrepenenje po lepi slovenski pisani besedi. Za vselej si velja zapomniti: kadarkoli in kdorkoli bo potoval po Prekmurju, naj ne pozabi vzeti s seboj čim več slovenskih knjig, teh najbolj zaželenih darov prekmurske mladine

Ljubljanska sekcija Jugoslovenskega novinarskega združenja je letošnji ugodni koledarski slučaj, ko je tiskarskemu in novinarskemu prazniku sledil še praznik Vnebohoda, porabila za tovariški izlet svojih članov na skrajni sever naše banovine. Poleg te koledarske ugodnosti je bilo odločilno tudi prijazno povabilo iz Murske Sobotice, v nemali meri pa je naše novinarje vzpodbudila na daljši izlet tudi zaveza, da je treba ravno v današnjih dnevih ljudstvu naše obmejne pokrajine dokazati, kako vsi kraji čutijo ozko medsebojno povezanost.

Močna četa novinarjev je krenila iz Ljubljane jutraj 1. maja ter je iz Maribora, pomnožena s tamošnjimi tovariši, krenila na pohod v posete drugim bratom

Industrijec gosp. Benko, vedno nasmejan dobrovoljen gospodarstvenik Slovenske krajine, ki nam je bil oba dneva zvest spremljevalec, gostitelj in tolmač življenja in nehanja prekmurske dežele in njenih ljudi

v Prekmurje. Že v Mariboru sta izletnikom prinesla prve pozdrave iz Murske krajine gg. prof. Zika in učitelj Milan Ferjan, ki sta bila izletnikom posledje več časa ljubja spremljevalca, prijetna družabnika ter neumorna razkazovalca znamenitosti, zanimivosti in posebnosti, ki smo jih srečevali na vsakem koraku. Mariborska občina je za vožnjo dala enega izmed svojih velikih avtobusov, ki ga je ves čas z izredno večično vodil g. Žižmond, ne samo odlični šofer, marveč tudi odlični tenorist, dasi na žalost ni imel prilike, da se izkaže tudi v tem svojstvu.

Vreme ni bilo baš ugodno, vendar to ni kazilo prijetnega razpoloženja in ni moglo uničiti prelepe slike Slovenskih gor. St. Peter, Górc, Sv. Lenart, Sv. Trojica, Kapela — so švigali mimo, kajti muditi se nismo smeli nikjer, vedoč, da nas pri novem petanjskem mostu preko Mure že čakajo ljubezni gostitelji, ki so nam izdelali podoben popotni program. Pri omenjenem novem mostu, ki je mojstrina moderne tehnike, smo prešli kalno in dročično Muro z lesenim brodom ter stopili na tla predmurske dežele. Obkrožili so nas zastopniki gostiteljev; soboški župan g. Ferdo Hartner in g. Ivan Nemec, odvetniški pripravnik in novinar, sta nam izrekla prisrčni dobrodošlici, naš predsednik g. Stanko Virant se jima je zahvalil, nakar so nekoliko otrple goste pokrepčali z pravo domačo žganjico in okusnim belim kolačem, pravo prekmursko specialiteto. Po ogledu mostu, ki bo kmalu gotov in predan prometu ter bo krepko spojil oba bregova v nerazrušljivo celoto, smo posedli v vozove ter odbrzeli proti Murski Soboti. Polagoma je pokrajina prešla v obširno brezbržno ravnino, dokaj neobičajen pogled za prebivalca drugih slo-

venskih pokrajin. Vendar pa pokrajina ne dela vtisa enoličnosti, saj je posejana s čistimi vasi, polja pa so obdelana z vzgledno skrbjo in pridnostjo.

Po prihodu smo se pod vodstvom ljubeznih domačinov razkropili v manjših skupinah po mestu, da si ogledamo njega zanimivosti. Povsod se vidita napredek in razmah, tako da skoraj ni več mogoče spoznati Sobotice, kakršna je prišla k nam pred 20 leti. Zlasti mnogo je storila občina pod vodstvom svojega sedanjega župana Hartnerja. Sobotica preživlja svoje pionirske dneve in oni javni delavci, ki delajo za napredek in povzdigo kraja, morajo biti prav vsestranski. Dve panogi sta, v katerih Prekmurci ne potrebujejo pionirskih pomoči z ene strani Mure: književnost in gospodarstvo. Takoj po osvoboditvi, ki je sprostito njegove sile, je zavzel brez oklevanja svoje pozicije. Imena Prekmurcev imajo v naši književnosti dober sloves in so znana, takisto pa so se posamezniki že krepko lotili dela na gospodarskem napredku Slovenske krajine.

Ogledali smo si nekaj zasebnih domačih podjetij, ki pričajo o sposobnosti in iniciativnosti Prekmurca. Veliko sportno hotenje kaže sportni stadion z igrišči za tenis, lahko atletiko in nogomet ter velikim, modernim kopalščem. Nekaj dečkov je baš vneto treniralo, za glasbo pa jim je skrbelo prelesto petje slavcev, ki ga v Ljubljani nikoli ne slišimo. V sodišču, bivšem gradu enega izmed madžarskih grofov, so nam pokazali razpravno dvorano, poslikano na presno in tako prijazno, da so obsodbe v nji menda samo na pol bridke, dobljene pravde pa gotovo dvojno prijetne. Nato smo posetili hramove treh veroizpovedi: katoliške, evangeličanske in židovske, pa še to in ono, za kar se je pač kdo posebej zanimal.

Zvečer nam je tujsko-prometno društvo priredilo skupno večerjo v hotelu Slonu, kjer nam je ljubezni g. župan in predsednik imenovanega društva še enkrat nazdravil in izrekal prisrčno dobrodoščilo. Odgovorila sta mu predsednik g. Virant in dr. Kuhar, nakar se je slavnost razvila v prijeten družabni večer, na katerem je bilo izrečenih še več zdravic. Med drugim smo čuli govor v nepokvarjenem prekmurskem jeziku, ki ga je imel g. Bajec ter žel zanj in za svojo dovornost vseobče priznanje! Lepe domoljubne besede smo čuli tudi od rabina dr. Rotha, ki je tolmačil vesele židovske manjšine nad posetom slovenskih novinarjev. Med novinarje so prišli ta večer tudi vsi predstavniki soboških uradov, ustanov in društev, tako da je bila omogočena živahna in koristna izmenjava misli in informacij.

Drugi dan smo se časno poslovili od prestolnice Prekmurja, da si ogledamo prekmursko deželico in nje dobro ljudstvo. Pri tej vožnji se je v polni meri potrdila beseda domačih predstavnikov, ki smo jo čuli ob sprejemu ob prvem našem koraku preko Mure, da je namreč Slovenska krajina biser dravske banovine. Nekaj svojstveno lepega, toplo privlačnega in simpatičnega imajo na sebi kraji in ljudje, ki so bili vsi praznični, saj je bil dan Vnebohoda. Vso dolgo pot so nas spremljali sreski načelnik dr. Fr. Bratina, ki nam je dajal prezanimitva pojasnila o razmerah v teh obmejnih predelih, naša vodnika gg. Ferjan in Zika, upravnik pošte g. Vutkovič in edini prekmurski tiskar g. Izidor Hahn, ki se je po svoji obrti čutil zvezanega z nami in nam je bil v vsakem pogledu na prijazno uslugo.

Vožnja je šla preko starih panonsko-slovenskih vasi, ki večinoma kažejo že z imenom svoje poreklo kot družinska zadruga naših prednikov: Kupšinci, Gedečinci, Cankova, Rogoševci Grad kakor pravijo domačini Gornji Lendavi, in Mačkovci. Tu nas je čakalo prijetno prese-

nečenje. Industrijec g. Benko nam je priredil pravo pivovanje pod nazivom skromna zakuska. Ogledali smo si tudi njegovo vzorno kmetijsko gospodarstvo: govedo zastavne montafonske pasme ter kravele živali, ki prihaja na mizo v vabljivi obliki klobas, krač, gnjati itd. Zamakali smo z Benkovim rdečim vinom, o katerem je šla splošna sodbica: »Ostanimo pri tem.« Gostoljubje g. Benka in njegovega simpatičnega g. sina je bilo tako prisrčno in domače, da se je bilo težko odtrgati.

Dalje je šlo preko Martjancev in Prosenjakovcev v Bogojino. Za prekmursko dečo smo vozili s seboj nekoliko zavojev mladinskih knjiž in piškotov, ki smo jih dopolnili, ko je vsa mladež bila v cerkvi, izročili večinoma učiteljem v razdelitev. V Bogojini, kjer je bilo ta dan proščenje, pa smo prišli v neposredne stike z mladino, ki je bila silno vesela naših skromnih darov, knjig še bolj ko slaščic. Ko bi ljudje vedeli, kakšno veselje je za te bistre in znanja željne glavice vsaka drobna knjižica, bi vedno na novo pregledovali svoje omare in odrinili vse, česar sami ne rabijo več. Seveda smo si ogledali tudi Plečnikovo mojstrino, bogojinsko cerkev in se pomešali v proščenskem vrvenju med ljudsko množico, nato pa po kratki prijazni pogostitvi v župnišču odbrzeli dalje preko Dobrovnika v Turnišče. Tu je najstarejša cerkev Prekmurja, če ne ena najstarejših v Sloveniji sploh. Razkazal nam jo je dekan g. Jerič. Čas je pritiskal in hiteli smo dalje. Vrstili so se Renkovič, Beltinci, Rakitani — tu je najmodernejša banovinska kmetijska šola, kakršne drugod v Sloveniji menda res ni. Držana je v prekrasnem redu in nje ravnatelj inž. Mikš je z vso pravico ponosen na svoj zavod, ki je velikega pomena za razvoj kmetijskega gospodarstva v Prekmurju.

Marsikomu izmed izletnikov je bila ta

prazniška vožnja po Prekmurju pravo razodetje. Saj ga je presenetil nepokvarjeni slovenski značaj dežele, ki ga ni mogla zabrisati tisočletna politična podrejenost, niti ni moglo zatreti slovenske zavednosti sistematično tuje zatiranje. Ta zemlja je tako naša in očituje tako naroden prvotni značaj, kakor malokateri del našega ozemlja. Videli smo nje napredek v dveh desetletjih svobode in ugotovili, da takrepi rod vstaja ter se bori junaško z različnimi problemi, ki jih prinašajo čas in prilike. V tem opisu naše poti se ne moremo baviti s perečimi vprašanji Prekmurja, ki so obširni, globoki in nujni, ne bomo pa opustili nobene prilike, da se ne bi resno zavzeli za njihovo rešitev.

Po povratku v Mursko Sobotico smo si ogledali še Benkovo tovarno za mesne proizvode, ki dokazuje izredno sposobnost lastnika, njegov smisel za moderni napredek ter velikopotezno podjetnost. V letih svobode se je g. Benko, sin Prekmurja, zgradil eno najuglednejših podjetij te vrste. Za slavo smo bili zopet g. Benko, oče in sina, in poslovilna mala južina se je sama ob sebi razvila v prisrčno manifestacijo naše narodne in državne misli. Spregovorili so poleg g. Benka kot domačina v imenu novinarjev gg. Kremžar, Borko in Rakčević, ki so v kratkih besedah orisali zgostene vtise te nepozabne poti ter se v imenu vseh udeležencev izleta toplo zahvalili gostoljubnim Sobočanom in vsem Prekmurcem.

Po prisrčnem slovesu smo se kmalu po 6. zvečer z veliko brzino odpeljali proti Mariboru, da dosežemo še zadnji vlak proti Ljubljani. Spotoma smo se par minut ustavili v Slatini Radepcih, žal, da je bil čas tako pičlo odmerjen, da smo si le v največji naglici mogli ogledati nove in moderne kopalščice naprave.

Izlet je bil prekrasen in je doprinesel obilno k medsebojnemu spoznavanju. Pri-

Spoznali boste: slona — po debeli koži, a bonbon 505 po črti in okusu.

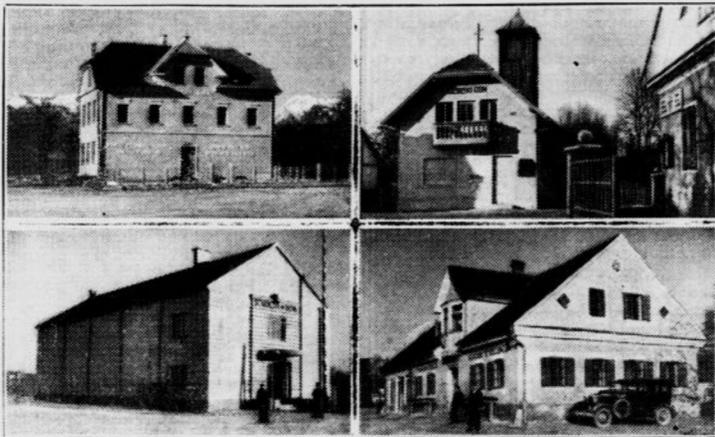
Proizvodi UNION, Zagreb.

reditelji v Murski Soboti so lahko prepričani, da to spoznavanje ne bo ostalo brez ugodnih posledic pri javnem obravnavanju prekmurskih problemov. Pri današnjem obrisu smo se morali omejiti le na zunanji obris svojega dvodnevnega bivanja tam preko Mure. Izpod peresa posameznih udeležencev pa bomo še naknadno prinesli nekaj zanimivih opažanj in podrobnih zabeležk. —nik.

Naša lepa in napredna vas

Radomlje — »gorenjski kavelj«

Nova šola, nov gasilski dom, nov Sokolski dom in staroznano gostišče

Radomlje, v maju kakor škranček, skrit med valujočim žitnim klajsem na rodovitnem polju pod Kamniškimi planinami, leži mični kraj Radomlje. Posebno živahnost dajejo vsi številni hitri potoki in posebej še neumorna dročična Kamniška Bistrica, ki v poletni vročini hladi znojna čela pridnih kmetičev. Bliznji smrekovi in borovi gozdovi jamčijo za res čist zrak, ki ga poživljajo še dehtiči, skrbno negovani vrtni, skoro na sleherni hiši pa vise ponosni gorenjski nageljni in rožmarini. Ob nedeljah buči iz marsikatero izbe vesela harmonika, ki privablja tujca, da pozorno posluša že skoraj pozabljene stare gorenjske pesmi. Številni turini vozijo skozi vas na skrajajočih vozovih debele hlode in prečno pokajo z biči. Ko se izgube v dalj, ostane za njimi le še sled težkih koles. Na vse zgodaj in pod večer pa drve skozi vas cele jate kolesarjev. Veseli hite na delo, utrujeni k počitku. Skoraj ni hiše, kjer ne bi imeli koles. Po belih ravnih cestah je izredno živahen promet, pa tudi ljudje tod so živahni in radi veseli, dojemljivi za pristno, čeprav včasih robato šalo.

Popatnik, stopi k staremu očancu, ki ti bo z virinke v ustih povedal o originalnem ustnem izročilu o rokovanjcih, ki so kraljevali v okolici, pa tudi v vasi sami so imeli zaveznike in si v skritih kletah razdeljevali bogati plen. Večkrat je seveda pri tem zapel tudi jekleni petelin. Jurčič je v »Rokovanjcih« omenil čevljarja Bojca, pristnega Radomljana. Številni okoliški gradovi pa so živa pričča nekdanjih hudih tlačanskih dni, iz katerih se je dvignil kmet do današnje veljave.

Skozi vas teče potokček Mlinčica, ki poganja številna mlinška kolesa. Ze ime Radomlje pove, da tu radi meljejo in včasih, tako pravi ustno izročilo, je potopalo v vasi 10 mlinov. In Radomljani po vsej pravici lahko rečejo, da »skruh pri nas nikdar ni suh«. Iz bližnjih in daljših krajev prinašajo v mehovitih pšenica pa tudi koruzna zrna v radomeljske mline in posten mlinar jih bo znal vedno zadovoljiti. Seveda živi še staro, tako rekoč iz rola v rod dopolnjevano nezaupanje do mlinarja, češ da dá vedno premalo moke. Dobro lučni mlinarji jih znajo potolažiti, sicer pa brez godrnjanja skoraj iti ne more.

Poleg mlinarstva je cvetelo včasih posebej še opekarsstvo. Pravijo, da je bilo v prejšnjih časih okoli 15 ali še več opekarn. Seveda ročnih. Kdor si je hotel postaviti skromen domek, je sam naprej sežgal potrebno opako, saj lesene kočice nihče ni maral in še danes ni v vasi niti ene lesene hiše. Malo je krajev, ki bi se mogli s tem ponahati. Mnogi so se po tem, ko so imeli že sezidano hišo, naprej žgali opako, nekaj iz veselja, nekaj pa iz podjetnosti, dokler jih seveda ni užugal stroj. Kraj vasi stoji danes le še ena sama, pa velika, moderna opremljena opekarna z visoko kapaciteto, in zaposluje veliko delavcev domačinov. Številne okoliške tovarne dajejo vasi v zadnjem času poseben pečatek.

Močno je razvito kmetijstvo. Obširna ravna polja prehranjujejo številne družine. Kmet je tu trden in ima smisel za napredek.

Vse večje kmetije so opremljene tudi z vsemi poglavitnimi gospodarskimi stroji. Kljub temu ne manjka dela pridnim rokam in vsak dobi zaslužek, če le delati hoče. Tudi v higienskem pogledu naša vas prednjači, ker so vse hiše zidane, prav tako gospodarska poslopja z betoniranimi gnojščici. Vobče se na vsakem koraku vidi red in snaga. V zvezi z visoko in smotno živinorejo je mlekarsstvo, ki je važen vir dohodka, posebno malega kmeta. Pred leti je bila ustanovljena Mlekarska zadruga, ki si je postavila lasten dom, vzorno urejen in opremljen z vsemi potrebnimi stroji. Poleg tega je še ena zasebna mlekarna, obe pa sta znani predvsem po okusnem sirovem maslu, ki se prodaja tudi v Ljubljani.

Na visoki stopnji je obrtništvo, ki je nemalo pripomoglo k izrednemu gospodarskemu dvigu vasi in ki po solidnem delu

slovi daleč okrog. Marsikdo se bo začudil, ko bo zvedel, da je v naši vasi 26 obrtnikov. Imenitni so predvsem mizarji, ki izdelujejo tudi najmodernejšo pohištvo.

Vzporedno z gospodarskim dvigom se je povzdignila tudi prosveta in izredno razpredno društveno življenje. Lepa je nova šola, ki se je razvila iz enorazrednice lani že v 4-razredno. Ljudje radi čitajo in v vas prihaja na stotine časopisov, da lahko zadostne živi potrebi po spremljanju in zasledovanju svetovnih političnih, gospodarskih in kulturnih dogodkov in duhovno razgibanem svetu. Lastna električna centrala omogoča vašanom lagodnejše življenje in ni je skoraj hiše, kamor ne bi bili speljani dve žici. Prijetno presneti tujca, ko sliši iz še tako preproste nizke hišice radijske zvoke. Za gospodarski in kulturni napredek se Radomljani ne strašijo nobenih žrtev.

Po zvesto opravljenem delu si poiščejo Radomljani zabavo in uteho v številnih društvih, vseh je osem. Prednjači Sokolsko društvo, ki si je postavilo 1934 leta lastni dom, ki je eden najlepših in najlepših v Sloveniji, ponos naprednih in nacionalno zavednih vašanov. Lansko leto so ob 20letnici razvili krasen prapor, od lesa pa do žebčev in svilenih nitk pristno domače delo.

Poleg sokolskega stojita v vasi še lansko leto dograjeni prosvetni in starejši gasilski dom. Gasilsko društvo poseduje moderno motorno brigalno. Poleg tega deluje še sadjarsko, pevsko in čebelarstvo društvo ter šahovski klub, edini v vsem okraju. Kmetijska podružnica ima vse potrebne gospodarske orodje in precej kmetijskih strojev.

V kraju so vzrasli in delovali mnogi javni delavci. Znan je pisatelj Koder, dalje Belec Franc, pisec socialnih in političnih člankov, in Levec, odvetnik in pravni pisatelj, pa še vrsta drugih, ki zavzemajo danes odlične položaje. V marsikaterem pogledu naša vas prednjači, gotovo pa ji v gospodarskem in kulturnem napredku vasi v zadnjih letih ne najdemo zlepa primere. I. L. M.

Žirovnica pod Stolom se postavlja

Sokolski dom v Žirovnici je eden najlepših v Sloveniji

Žirovnica — četudi je skromna in majhna, lepa in napredna, je vendarle. O tem pričajo že njeni veliki sadovnjaki, njene bele hišice in krasna okolica. Sokolski dom pa ji daje kar posebno odliko. In okolica! Širna zelena polja, sijajni razgled z Lipja, hriba nad vasjo, na strme vrhove Julijskih Alp z očakom Triglavom v sredi ter na širno gorenjsko ravnino tja do smarne gore in še čez, mogočni Stol, skrivnostna, temna Ajdna, modra, sanjavno žirovniško jezero v idilični dolnini za Lipjem, slovita jama »Gezlaščnica«, v kateri so se nekaj skrivali prebivalci pred Turki — vse to privablja vsako leto k nam trume izletnikov in letoviščarjev.

Žirovnica je zapisana v zgodovino, saj se je v njej narodil naš veliki jezikoslovec Matija Čop. Prešernov prijatelj in vodnik. Pa ne samo lepa, tudi napredna, pa še kako napredna je naša vas! V zadnjih letih se je njen razvoj krepko razmahnil. Nedaleč od jezera, prav pod vnožjem Stola imamo tudi kopalščice, ker je vola v jezeru premrzla. Zgradil ga je podjetni g. Mežek Ker pa je kopalščice prenamerno in tudi preveč oddaljeno od vasi sme se skleniti žirovniški, da zgrade novo, mnogo večje kopalščice nad vasjo, v zavetju na prirojnem pobočju Lipja. Tako ga bo solnce ves dan grelo. Pred nekaj leti v Žirovnici še nismo imeli vodovoda, kar je bilo jako neobdno, saj je hi-

lo treba hoditi po vodi na korito sredi vasi. Danes pa se Žirovnica postavi z vodovodom, ki so ga pridni žirovničani zgradili na lastne stroške.

Kroma vsega napredka v Žirovnici pa je prekrasni Sokolski dom. Kakršnih je malo v naši lepi domovini. Postavili so ga zavedni žirovničani sami. Le poglejte na sliki to mogočno, ponosno zgradbo! Pred domom, ki leži na zelo lepem prostoru, pa se razprostira veliko telovadišče, kjer deca lahko pridno krepi svoje moči. Seveda je bila sokolska misel v Žirovnici tudi že pred ustanovitvijo doma 1. 1939 močno razvita — malokje tako, če pomislimo, da ima Žirovnica komaj 400 prebivalcev. V Žirovnici je družabno življenje zelo živahno, za to skrbi Sokol, ki ima sedaj celo lastno godbo, poleg njega pa tudi pevsko in tamburaško društvo »Stole«. Ko bodo zgradili v Žirovnici še novo železniško postajališče, ko bo tlakovana tudi bela državna cesta, ki se vije skozi njo, tedaj bo Žirovnica res krasna moderna vas.

Planinski dom na Plečivcu

(Uršlji gori) bo odprt in redno oskrbovan od 11. maja t. l. dalje. Planinci, posečajte ga! — SPD Slovenj Gradec.

Družba izletnikov s gostitelji in prijatelji

GRADO (Trieste)
OTOK ZLATEGA PESKA
 IDEALNA OBALA ZA RODBINE IN OTROKE!
 Pojasnila: ENIT, Beograd, Terazije 16 & Azienda Autonoma di Soggiorno, Grado (Italija).

GRADO (Gradež) — PENSION LITTORIA
 Gosposka hiša z vsem komfortom. Izvrstna kuhinja. Zmerne cene.
 A. Del Piccolo

Domače vesti

* Nj. Vel. kraljica Marija potrjuje deveti hčerki vojvodinskega kmeta. V Novem Slankamnu v Vojvodini so imeli te dni veliko svečanost. Kmetovalcu Henriku Beclju se je nedavno rodila deveta hčerka in srečni oče se je obrnil na dvor, da bi blagovolila kraljica prevzeti botrstvo. Kraljica je določila za svojega zastopnika polkovnika Josipa Hudina. Dekletce je bilo krščeno na ime Marije in kraljičin zastopnik je izročil staršem zlato verižico, zlatnik in 2000 din. Svečanemu krstu je prisostvovalo mnogo kmetov in so pristožno pozdravljali kraljičin odposlanec.

* **Službeni list dravske banovine** prinaša v št. 36 od 4. maja: uredbi o hmelju, uredbi o spremembah in dopolnitvah uredbi o kupnem davku na poslovni promet z vsemi njenimi poznejšimi izpremembami in dopolnitvami, dalje najnižje odkupne cene oljnatih semen in žetve 1940, dopolnitev proizvoznice in prodaje civilnih mask »Nebojša NM 1«, novi plačilni način z Grčijo, dopolnitev odločbe o ureditvi epidemijske doklade zdravnikom, popravek v spremembah in dopolnitvah taksnega in pristojbinskega pravilnika, pravilnik o izvrševanju proračunov cestnih odborov v območju dravske banovine za leto 1940-41 in popravek v naredbi o prijavljanju konj.

z deželnimi pridelki v Pragi. Blageza pokojnika bodo v ponedeljek položili k večnemu počitku. Naj mu bo ohranjen časten spomin, žalujočim družinam pa izrekamo odkritosrčno sožalje!

* **Rezervnim oficirjem**, ki še niso prejeli kovčega, sporočamo, da ga bodo vsi v najkrajšem času prejeli. Kdor bi ga nujno potreboval, naj sporoči. To obvestilo velja le za one tovariše, ki so kovčeg že plačali. Nepreklicno do 8. maja sprejemamo še nova naročila, cena kovčega 25 din višja. Ti kovčegi bodo gotovi do 30. maja t. l. Upeševala se bodo le v naprej plačana naročila. Torbe so naročnikom na razpolago v društveni sobi med uradnimi urami vsak ponedeljek, sredo in petek razen praznikov. Tudi ta naročila se po 8. maju ne bodo več sprejemala. Uprava podobora rez. oficirjev v Ljubljani.

* **Pri zaprtju in motnjah v prebavi** vzemite jutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc Jozefove grenčice.

* **Letošnji protituberkulozni teden** bo od 19. do 25. maja pod geslom »Noben jetnik brez bolniške postelje«.

* **V spomin Milanu Mencingerju** je poslal pokojnikov prijatelj naslednje spominke vrstice: Rojen si bil v prijazni domačiji pri Becu na Bohinjski Bistrici. Mladost ti je tekla ob šumeci Bistrici, kjer smo se otroci mnogokrat podili po bližnji Telečnici in v Danici ob bregu Save. Najčistejše pa smo se skrivali v obirnem skednju tvoje domačije. Ko je bilo otroških iger dovolj, pa nas je Tvoja mati vedno gostoljubno pogostila. Z osmimi leti si izgubil mater in to je bila v Tvojem življenju nemadomestljiva izguba. Pozneje si dovršil v Ljubljani štiri razrede realke. Ze tedaj si pokazal veliko zanimanje za tehniko, zlasti za kemijo, hotel si postati inženjer. Očetu pa si bil potreben donia na posestvu in v gostilni, zato se pač ni mogla izpolniti Tvoja vroča želja. Toda ljubezni do tehnike si ostal vedno zvest in tragična razdvojenost v Tvojem življenju je deloma izvirala iz tega. Po značaju si bil dober in odkrit idealist, sovrashi si zahrbtnost. Mnogokrat sem na potu v gore šel mimo Tvojega doma. Pa si me ustavil, spregovorila sva o tem in onem, povpraševal si me, kod in kam — potem pa si se zazrl v zasnežene grebene in izrazil željo, da bi šel z menoj, kadar bi utegnil. V nedeljo, ko sem Te posetil, si bil že težko bolan, pa sam nisi v to verjel. Zaupal si sam vase in mislil, da kmalu ozdraviš. Podala sva si roke na skorajšnje svidenje. Pa je prišlo drugače. Tri dni nato, 1. maja v začetku meseca pomladi, v 33. letu starosti si nenadno izdihnil, pobrala Te je zavrtna pljučnica. Veliko število pogrebevc je pričalo o Tvoji priljubljenosti. Počivaj v miru! Prijatelj.

O PREHRANI

Interesanten je pojav pri dojenčkih in malih otrokih, da radi jedo samo hrano, ki jim ne bo škodila. Otroci ne uživajo rad hrane, ki je presladka ali preslana, začinjena ali premasna. Okus torej varuje otroka neprimerne hrane. Ker otroci in dojenčki posebno radi imajo »BRACO« mlečno otroško moko, je torej očitno, da je to idealno prehrabeno sredstvo dečje prehrane.

* **Zadružno mesnico** so ustanovili uradniki v Križevcih na Hrvaškem. Sklenili so, da zaprosijo mesarskega pomočnika, ki bo nakupoval živino in sekal meso. Za drugarji vplačajo delež 100 din v desetih mesečnih obrokih, in vpišnino do 5 din. S tem deležem jamči vsak zadrugar za vsoto 1000 din. Mesnico bodo čimprej uredili, za začetni kapital pa so naprosili od Zveze nabavljalnih zadrug 30.000 din posojila, ki bo v nekaj dnevih izplačano.

MARIJA KIKI JUVANČIĆ
 vnučinja
 Alojzija Kunca trgovca v Ljubljani

DORDE P. KNEŽEVIĆ
 šef eksekutivnega oddelka pokojniškega zavoda v Beogradu
 sta se danes poročila v Ljubljani v pravoslavni cerkvi ob 11^{1/2}.

* **Koransko progo gradljo**. Pred dvema letoma so se pričela dela na progi Karlovac-Bihać, ki jo kratko imenujejo koransko progo. Proračunska vsota znaša okrog 235 milijonov dinarjev. Proga bo tekla po dolini reke Korane vzporedno z banovinsko cesto, večinoma po bregovinskih krajih, zato bo imela celo vrsto nasipov, predorov, viaduktov in mostov. Zaposlenih je nekaj nad 300 delavcev. Pravkar je v delu odsek v dolžini 9 km od Krnjaka do Veljuna. Samo na tem kratkem odseku bo 28 zidanih in betonskih objektov in bo samo ta odsek zahteval 22 milijonov dinarjev stroškov. Nova proga bo zvezana z ono, ki jo zidajo od Bihaća proti Splitu, nakar bo pot od Karlova do Splita skrajšana za cele tri ure. Sedanja splitska proga bo potem močno razbremenjena. Nova proga bo v celoti gotova do leta 1942.

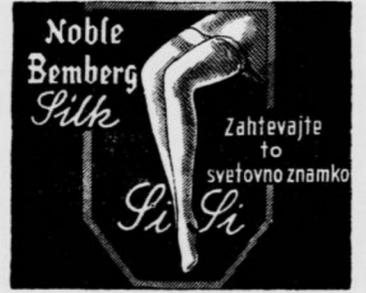
* **Orožnik je napisal knjigo o zločinu**. Iz Sremske Mitrovice poročajo: Gotovo je temu in onemu še v spominu na roparski umor, ki sta ga v vasi Brežniku-Lamineh izvršila zločinci Grgorje Sovilj in Mihajlo Tomić. Pobila sta šest članov družine kmeta Mihajla Lukiča. Preiskava je bila poverjena orožniškemu naredniku vodniku Milanu Goronji, ki je svojo nalogo uspešno dovršil. Nabralo se mu je toliko gradiva, da je sklenil popisati ta grozoviti zločin v posebni knjigi, katero je zdaj dovršil. Knjiga je ilustrirana in navedbe so docela stvarne. Naslov knjige je »Krvava sekira«, ker sta oba morilca pobila družino s sekirama. Narednik-vodnik Goronja službuje zdaj v Rumi.

* **Sejem v občini Sodražici**, ki bi se imel vsrčiti v četrtek pred Jauzom Nepomukom dne 9. maja, je preložen na 16. maja, torej teden dni kasneje, ker to 9. maja sejem v sosednji občini Velikih Laščah. (—)

* **Društvo Slovencev v Zagrebu** »Narodni doma vabi članstvo in prijatelje društva na članski sestanek, ki bo 6. t. m. ob 20. v društvenih prostorih, Berislavičeva ulica 11. Dnevni red: Dogovor glede obnegega zbora, ki bo 8. t. m. ob 20. v društvenih prostorih.

* **Koncert mladinskih pevskih zborov v Slovenskih Konjicah**. Poročajo nam: Na praznik Vnebohoda je tudi letos bil v Konjicah mladinski pevski koncert. Nastopila sta samostojno zbor iz Loč (55 pevcev) pod vodstvom skladateljice ge. Brede Šček-Orlove in zbor iz Vitanja (35 pevcev) pod vodstvom gđ. Zupanove. Težavno je reči, kateri zbor je boljši. Vsi so se potrudili, da nam pokažejo, koliko so napredovali od lanskega leta. Svojo nalogo so častno izvršili in polna dvorana ni štedila s priznanjem. Omeniti je, da so tokrat prevladovala skladbe naše priznane skladateljice ge. Brede Ščekove. Prvič smo tudi slišali mladinski kvartet iz Loč, ki je zapel tri Breidine pesmi. Kvartet sestavljajo štirje bratje in sestre družine Fevžarjeve iz Loč. Mala sopranistka Mara je najbolj ugajala in je lahko ponosna na svoj srebrni glas. Skladbe Brede Ščekove ne utrujajo poslušalca, tako petre in melodiozne so, da bi jih kar naprej poslušali. Tudi obe Pirnikovi (Jutrnica in Večernica) sta bili odlično nastudirani. Kot nov skladatelj se je tokrat predstavil javnosti Silvo Orel z ljubko pesmico »Mati zbilje«. Vsega je bilo podanih 19 skladb in občinstvo je znalo ceniti trud, ki so ga peveci in obe dirigentki vložili v svoje domoljubno umetniško delo. Z veseljem smo se poslovili od naših mladih pevcev izpod Pohorja in zelene Konjske gore.

* **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je prejela mesca aprila 1940: I. Podružnice: Kamnik 2. 100 din; Maribor 2. 2.000 din; Vitanje 128.75 din; Litija 200 din; Radeče pri Zidanem mostu 125 din; Celje 975 din; Celje 2. 75 din; Brežice 35 din; Trzin 65 din; Slovenj Gradec m. 455 din; Murska Sobota 1.400 din; Sp. Sv. Kungota 1.000 din; Sodražica 228 din; Medvode 1.000 din; Vrankso 330 din; Novo mesto 2. 220 din; Beograd 431 din; Ljubljana, mestna ž. 8.282.75; Ljubljana-Bežigrad 3.852.75 din; Ljubljana, šentjakobsko-trnovska m. 330.75 din; Ljubljana, šentjakobsko-trnovska 2. 679 din; Ljubljana, šentpetrska 2. 64 din. II. Razni prispevki: Silva Gaj, Beograd, 150 din; meščanska šola v Ribnici 101.25 din; Posojilnica Maribor 1.000 din; občina Radatovo 30 din; uprava »Jutra« 50 din; Janko Ješe, Ljubljana, 300 din; dr. Jože Juhart in dr. Ivan Belle, Celje skupaj 100 din. Skupaj 23.708.25 din. (—)

* **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je prejela mesca aprila 1940: I. Podružnice: Kamnik 2. 100 din; Maribor 2. 2.000 din; Vitanje 128.75 din; Litija 200 din; Radeče pri Zidanem mostu 125 din; Celje 975 din; Celje 2. 75 din; Brežice 35 din; Trzin 65 din; Slovenj Gradec m. 455 din; Murska Sobota 1.400 din; Sp. Sv. Kungota 1.000 din; Sodražica 228 din; Medvode 1.000 din; Vrankso 330 din; Novo mesto 2. 220 din; Beograd 431 din; Ljubljana, mestna ž. 8.282.75; Ljubljana-Bežigrad 3.852.75 din; Ljubljana, šentjakobsko-trnovska m. 330.75 din; Ljubljana, šentjakobsko-trnovska 2. 679 din; Ljubljana, šentpetrska 2. 64 din. II. Razni prispevki: Silva Gaj, Beograd, 150 din; meščanska šola v Ribnici 101.25 din; Posojilnica Maribor 1.000 din; občina Radatovo 30 din; uprava »Jutra« 50 din; Janko Ješe, Ljubljana, 300 din; dr. Jože Juhart in dr. Ivan Belle, Celje skupaj 100 din. Skupaj 23.708.25 din. (—)

Preselili smo se
 iz Šelenburgove ulice št. 6
V SLAVIJO
 TYRŠEVA CESTA ŠTEV. 5

FILMI * PLOŠČE * APARATI * PARFUMERIJA
J O Š K O Š M U C

* **»Maske Juša Kozaka** so brez dvoma ena izmed najlepših, novjših slovenskih knjig. Čudovito spreminjajoča se, nežna, krepka, fantastična realna vsebina v prelepem domačem klenem jeziku prevzame in gane vsakega čitatelja. Kupite to klasično knjigo in se prepričajte! Izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani. Cena vez. 90 din, za naročnike Ljubljanskega zvona 80 din. (—)

Crikvenica
HOTEL ESPLANADE
 Krasen položaj tik ob morju in kopališču — Lepe sobe s tekočo vodo in velikimi balkoni. — Prvovrstna kuhinja — Cene zelo umerjene — Zahtevajte ponudbe — Uprava.

* **Tudi v starosti je človek la'k' juna'.** Iz Bosanske Dubice poročajo: Na bregu mornarice reke Une se je igrala 3 letna hčerka Galiba Bejtovića, siromašnega delavca, ki se je bil nehalno podal po svetu i-akat za-ružka. Nenadno so je dekletce pri igranju zakaotalilo po bregu in padlo v hladno in derečo reko Otroci, ki so se z njo igrali so začeli lokati in vrniti. Ko se je dekletce spet pojavilo na vodi, se ni nihče drugi upal skočiti v vodo kakor 65-letni Hasib Mujčić, upek pol uslužbenec. Z vsem naporom se je boril z valovi in privlekel na breg polmrtvega otroka. Z naglimi ukrepi so obudili dekletce k zavesti in iz zdaj spet zdravo. Požrtvovalno iunastvo 65-letnega Hasiba Mujčića je vzbudilo daleč naokrog pozornost in priznanje.

* **Pogreša se na orožne vaje** poklicni obveznik. Ze nekaj tednov pred veliko nočjo je bil poklican na orožne vaje na Sušak posestnik Janez Pavšič iz Lakenca pri Mokronogu. Orokar je očel na orožne vaje, se še ni javil. Sumi so, da je med žrtvami železniške nesreče pri Ozlju. Imenovani bi se moral nekako ob istem času vrniti od orožnih vaj. Zenoštevilo družinno nepreskrbljenih otrok upravičeno zelo trkbi, ali njen mož morda ni med žrtvami železniške nesreče. Dolžnost železniške uprave bi bila, da bi dognala število žrtve in njih identitete. Morča bi znal kdo izmed rečnih prevelati, kaj je z Janezom Pavšičem.

GVERNER po gledališkem komadu »ZASTAVA«, v režiji slavnega TURZANSKEGA. WILLY BIRGEL, BRIGITTE HOENEY.
 KINO MATICA, tel. 21-24
 Ob 10.30, 15., 17., 19. in 21. uri.

KINO UNION — tel. 22-21.
 slovita odrska in filmska umetnica **Ema Gramatica**
 v prekrasnem in pretresljivem filmu materinske ljubezni. — Film, ki bo vsem gledalcem ostal nezpozaben!
 Ob 10.30 dop. ter ob 15., 17., 19. in 21. ur.

* **Trije bratje so utonili**. Iz Kotora poročajo, da so v Skadarskem jezeru utonili trije bratje Lekići. Hoteli so se prepeljati s čolnom čez jezero. Ko so odrinili od brega, je bilo jezero mirno. Nenadno pa je nastopilo neurje in se je čoln prevrnil.

* **Ljubosumlje je huda srčna zadeva**, ki v pomladnem času prav tako mori svoje žrtve kakor nesrečna ljubezen. Iz Slavonске Požege poročajo o naslednjem dogodku: V petek jutraj se je odpeljala v Zagreb na zdravljenje čevljarjeva žena Dermanova. Na kolodvor jo je sremil njen mož. Ko pa je hotela skočiti v vagon, ji je stopila nasproti njena znanca Ivka Petrovičeva in ji je hotela vreči solne kisline v obraz. Napedena pa se je naglo obrnila in je kislina oškropila njeno obleko. Po nesreči pa so bili poškodovani štirje Požežani in sicer je enega ožgala kislina po obrazu, drugi pa utegne oslepeti. Napadalka Petrovičeva je tudi potegnila nož in je Dermanovo trikrat zabodla. Ko so jo aretirali in zasilili, je rekla, da je pač ljubosumna ker ve, da bo Dermanova obiskala njeneža moža, ki je nameščen v Zagrebu kot izdelovalec bonbonov, med tem ko se mora ona sama v Požezi ubijati s tremi otroki.

* **Smrtna nesreča na progi**. V Somboru je delavec Svetan Mastić zmetaval gramoz s tovornege vazona. Ko pa so lokomotivo pripravili k tovornemu vlaku, je bil sunek tako močan, da je nesrečni Mastić padel z vagona naravnost pod kolesa, ki so ga razpolovila. Glava je bila popolnoma odrezana od trupla.

* **Truplo utopljenca iščejo**. Poročali smo o nesreči, ki se je zgodila na Dravi pri vasi Lovrečenu v varaždinskem okrugu. S čolnom se je ponesrečil pet kmetov in so bili trije rešeni v poslednjem trenutku. Utonila pa sta Anton Ivančič in Jerko Zebec. Ivančičovo truplo so kmalu potegnili iz vode. Zebca pa je odnesla Drava in ga kmetje že teden dni zamaš iščejo. Pravijo, da je imel strašno smrt. Kljub temu, da je naperil zadnje sile, da bi se otel iz valov, vendar je kmalu podlegel in izginil.

* **Svoji k svojim** je najboljša pravilo, ki si ga naj na pameti prisvojijo tudi zakonski možje. Zalosten dogodek, ki se je primeril v vasi Novoselcih pri Bosanski Dubici, kričeče govori za to. 35-letni kmet Mirko Čulić, oče dveh otrok, je rad pogledal čez zakonske ograde. Zadnji čas je dvoril neki lepotici, v katero je bil zaljubljen fant Milan Bošnjak. Milan je brž nagovoril nekega svojega tovariša, da prikačata Mirka Čulića v zasedi in ga pretepa za pouk, da bi se v bodoče ogibal deklet. Mirko Čulić je šel ponoči s svojim bratom Stojanom domov in sta bila na lepem napadena. Mirko je dobil po glavi tako hud udarec s kolom, da mu je počila

KINO SLOGA, tel. 27-30

SINA SEM DOBIL
 Predstave danes ob 10.30 (matineja) ter ob 15., 17., 19. in 21. uri.

ZVOCNI KINO SOKOLSKI DOM
 V SISKI, telefon 41-79

Največji aviatični film, kateri na realistični način prikazuje vratolomne življenjske opasnosti pilotov

Vragi neba
 V glavnih vlogah: Myrna Loy, Clark Gable, Spencer Tracy

Predstave: danes ob 3., 5., 7. in 9. ter jutri ob pol 9. uri

Prihodnji spored za binkošti:
Grofica Walewska

Danes ob pol 3, pol 6. in pol 9. šlager film španske glasbe, plesa in nadvse zabavne vsebine

CARIOCA
 Dolores del Rio, Fred Astair, Ginger Rogers

POD ZARKIM SONCEM
 Herojske avanture kralja kowbojev Buck Jonesa.

KINO MOSTE

* **Zaradi dveh dinarjev** je svoji mladi ženi odsekal nos. Kmet Ivan Nemec iz vasi Mikovca v križevškem srežu na Hrvaškem je dobrodušen in na videz bolajživ človek, v resnici pa je nagle jeze. Je strasten kadilec in mora vsak dan pokaditi najmanj za 5 din cigarete. Ima lepo mlado ženo Jano, ki je skrbna gospodinja in je zlasti po podražanju tobaka dan za dnem prigovarjala Ivanu, naj nikar ne kad. Ker je ni ubožal, je začela skrivati denar. Na praznik Vnebohoda pa je Ivan našel dva dinarja skrita v njeni postelji in jih je hotel vzeti, da si pojde kupiti cigarete. Jana pa se je uprla. Prišel se je prepirl, v katerem je nagli Ivan pograbil sekuro in je svoji mladi in lepi ženi odsekal nos. Orožnikom je priznal, da mu je žal tega greha, toda tako energičnemu možu, kakršen je Ivan, je dosti lažje odbiti lastni lepi ženi nos, kakor se odvaditi puhanja smrdljivih cigaret.

* **Na svoj način je popravljal orgle**. Šibenska policija je v popravljalcu orgel Milenu Faloviču iz Splita razkrinkala nenavadnega prevejanca, ki je po severni Dalmaciji zamenjavil kostrene piščali cerkvenih orgel s piščalčinastimi. V severni Dalmaciji je bil na delu preteklo jesen, nato je odpotoval v Južno Dalmacijo, kjer je popravljal orgle v Hercegovnem in Grugi. Piščali je raztopil in je kostere prodal v Šibeniku za 15.000 din, med tem ko so piščalčinate piščali vredne nekaj 70 din. Falovičeve grehe šele po malem odkrivajo. Star je 30 let, v mladosti je bil boksač, zadnja leta pa se je izkazal kot izvrsten strokovnjak pri popravljanju instrumentov in je njegovega talenta škoda, da ga je zlorabil za goljufije.

* **Glavni dobiček na loteriji**: Igralci mrzlično pričakujejo zadnji dan žrebanja. Po žrebanju je mnogo razočaranih! Razočaranja pa ni pri negi kože s kremo Babymira, ker je Babymira-creme odlično in preizkušeno sredstvo proti opeklinam, pršicem, ranam, razpokani koži itd.

* **Lastni interes vsakega bolnika**, ki se želi rešiti nadehu, pljučnih bolezni in podobnega, mu nalaga, da se okoristi s ponudbo tvrdke Puhmann & Co. Berlin 614, Müggelstrasse 2525a, ki obstoji že mnogo let in brezplačno razpošilja poučno brošuro s slikami. Pazite na oglas na 7. strani. (—)

* **Neugodne vremenske spremembe škodujejo zdravju**. Naglo ohlajenje zraka in stalno deževno vreme slabita organizem in ga napravljata dostopnega raznim boleznim. Telesna odpornost se najbolj poveča, ako vzamemo za zaščit in malo južino dve do tri žličice ovomaltina z mlekom. Z rednim uživanjem ovomaltina se krepi odpornost organizma proti boleznim. (—)

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Otvoritev Topliške gostilne v šmarjeških Toplicah
 Spročava topliškim gostom, izletnikom in letoviščarjem, da sva prevzela znano topliško gostilno v šmarjeških Toplicah. Otvorila jo bova na Binkoštno nedeljo 12. t. m. Zagotavljava gostom kopališča, izletnikom in letoviščarjem, da bodo z oskrbo in potrežno nad vse zadovoljni, ker bova posevečala vso skrb izvrstni kuhinji, izbornemu vinu, v seziji pa penziji. — Priporočava se za obilen obisk

Franci in Vida Karlovšek

Grobnice in spomenike
 kamnoseška stavbna dela izvršuje po nizkih cenah kamnoseško kiparsko podjetje

FRANJO KUNOVAR
 pokopališče Sv. Križ — Ljubljana — Tel. 49-09.

* **Naši ljudje, ki imajo sorodnike** in svojeje v Ameriki, se vselej zanimajo za odpotovanja italijanskih prekomornikov, ki prevažajo tudi pašto. Kakor smo beležili, je brzojarnik »Rex« v redu odplul iz Genova dne 30. aprila. Nadalje odpotujejo »Conte di Savoia« 15. maja iz Genova, »Augustus« 27. maja iz Trsta v New York, dne 21. maja pa odpluje »Conte Grandee v Južno Ameriko.

* **Smrt uglednega gospodarja**. V Prihovski Dobravi pri Konjicah je umrl v 79. letu starosti posestnik g. Anton Pučnik. Pokojnik je bil eden izmed najuglednejših mož svojega kraja. Polnih 30 let je županovoljni občini in si je pridobil mnogo zaslug, za katere je pred leti upravičeno prejel odlikovanje v obliki reda sv. Save. Z zvesto družico go. Terezijo je uredil vzorno kmečko domačijo, na kateri sta vzgojila 11 otrok, in sicer 6 sinov in 5 hčerk. Pred leti sta v krogu otrok in tesnejšega sorodstva slavila zlato poroko in ob tej priliki se je pokazalo, koliko spoštovanja in ugleda uživata v širokih vrstah ondoteznega prebivalstva. Pred tremi leti je bila ga. Terezija umrla, nato pa je tudi gospodar začel hirati in ga je zdaj smrt rešila trpljenja. Izmed sinov in hčera, katerim sta blaga roditelja ugledila najlepšo pot v življenje, je dr. Jože Pučnik, ugleden odvetnik v Slovenski Bistrici, inž. Lojze pa je šef velike importne tvrdke

Obiščite letos Italijo

Italija poseduje številna termalna zdravilišča, ki prinašajo po zdravljenem učinku svojih vrelcev tisočim trpečih olajšanje in ozdravljenje.

MONTECATINI
 Vnetje ledvice — vnetje jeter in otredlost — zamahlost.

SALSOMAGGIORE
 Ženske bolezni — revmatične bolezni — kronične bolezni dihalnih organov.

CHIACCIANO
 Bolezni jeter in želca.

SAN PELLEGRINO
 Artritis — irizemija — bolezni organov za presnavljanje.

ACQUI
 Močvirne kopeli —

Nudijo vsem zdravljenja potrebnim ves moderen komfort in vso specialno zdravniško pomoč.

Vsak četrtek prinašajo naslednje italijanske radio-postaje:

Rim II od 18.45 do 19.00 ure
 2 RO 9 od 21.00 do 21.15 ure
 2 RO 15

sluhoigre v slovenskem jeziku o lepota Italije kot turistične dežele.

TURIN 11. maja — 9. junija. Predvajanje modelov velike mode. Razstava avtarkičnega sistema oblačanja. Narodni kongres mode.

POPUST NA ŽELEZNIČNI 50 — 70%

Italija

Brezplačna pojasnila in turistične brošure: E. N. I. T. DELEGACIJA, BEOGRAD, TERAZIJE 16, IN VSI POTNIŠKI BIROJI

Iz Ljubljane

u— Ustanovitev podružnice Društva sv. Cirila in Metoda na Viču. Pripravljajni odbor za ustanovitev podružnice CMD na Viču obvešča vse viške narodnjake in narodnjakinje, da bo ustanovni občni zbor viške podružnice jutri v ponedeljek ob 20. v dvorani sokolskega doma na Viču. Vabimo vse, ki jim je narodnoobrambno delo pri srcu, naj se ustanovnega občnega zbora udeležijo v polnem številu. Naj bo viška podružnica CMD nova trdnjava, kjer bomo vsi složno delovali za procvit in prosperit naše narodne obrambe. Na ustanovni občni zbor iskreno vabimo tudi vse bratske ljubljanske podružnice CMD. Pripravljajni odbor.

Fotografije, povečave

itd. v kvalitetni izdelavi v edini specialni fotografiji

Razposiljamo tudi po pošti.

JANKO POGAČNIK

LJUBLJANA, Tyrševa c. 20.

u— Zadnji dan razstave akad. slikarja F. Godca. Danes zaključuje akad. slikar France Godce razstavo svojih del v galeriji Obersnel. Razveseljivo je dejstvo, da je razstavo doslej obiskalo nad 6000 ljudi. Godce razstavlja 86 olj in tempera. Vstop v razstavne prostore je brezplačen.

u— Krajevna protituberkulozna liga v Ljubljani bo imela svoj redni letni občni zbor dne 6. maja t. l. ob 18. uri v mestni posvetovalnici. Vabljeni so vsi člani in občinstvo, ki se zanima za protituberkulozni pokret.

Za birmo

nudi veliko izbiro vsakovrstnih švicarskih ur in zlatine

ALOJZ FUCHS,

LJUBLJANA, Zidovska ulica 3

u— Na koncertu Lovše-Dugan v petek 10. maja se bomo spomnili 70letnice domačega skladatelja Josipa Pavčiča. Ta mladeniško vedri priznani klavirski pedagog je zložil tudi mnogo lepih, melodičnih solospjevov. Najbolj posrečene njegove pesmi pa so brez dvoma na zupancičevo besedilo iz otroške zbirke »Ciciban«. Pavla Lovšetova je žela z njimi največje uspehe ne samo po jugoslovenskih odrih, temveč tudi med ameriško slovensko in mednarodno publiko. Nekaj teh ljubko šegavih biserov nam bo zapela na petkovem koncertu in sicer v prvotni obliki, kakor jih je prav zanj napisal in deloma njej posvetil skladatelj. Koncert bo v Franciškanški dvorani; vstopnice v trafiki Sever. Selenburgova ulica.

u— Na koncertu Lovše-Dugan v petek 10. maja se bomo spomnili 70letnice domačega skladatelja Josipa Pavčiča. Ta mladeniško vedri priznani klavirski pedagog je zložil tudi mnogo lepih, melodičnih solospjevov. Najbolj posrečene njegove pesmi pa so brez dvoma na zupancičevo besedilo iz otroške zbirke »Ciciban«. Pavla Lovšetova je žela z njimi največje uspehe ne samo po jugoslovenskih odrih, temveč tudi med ameriško slovensko in mednarodno publiko. Nekaj teh ljubko šegavih biserov nam bo zapela na petkovem koncertu in sicer v prvotni obliki, kakor jih je prav zanj napisal in deloma njej posvetil skladatelj. Koncert bo v Franciškanški dvorani; vstopnice v trafiki Sever. Selenburgova ulica.

Po toči zvoniti je prepozno — ravnotako se po nakupu kesati!

KOLESA prvovrstna kupite še po nizkih — nepovišanih cenah v trgovini: **Podobnik Franc, Rudnik 123, Ljubljana** (poleg gasilskega doma).

Odperto ob nedeljah in praznikih od 7.—2. popoldne.

u— O akademskem slikarju Maksimu Gaspariju, ki je pri železniški nesreči na Zidanem mostu, o kateri poročamo na drugem mestu, odnesel lažje poškodbe, so se v Ljubljani razširile govorice, ki so zbudile zaskrbljenost pri številnih njegovih prijateljih in spopovalcih njegove umetnosti. Ugotavljamo, da je G. Gasparij dobil le poškodbe na desnem očesu.

Lepo darilo za birmanca ali pridnega dijaka je:

Balda fotoaparati vel. 6x9 z optiko 1:6.3 2 filmom in lepo torbico

za din 350.—

Sveži filmi pa še vedno po stari ceni pri **Foto Touristu, Lojze Šmucu LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 8.**

u— Odločen odpor proti podražitvi dalmatinskega vina. Kakor znano, je potrošnja dalmatinskega vina v Ljubljani od leta do leta večja in naraslo je tudi število dalmatinskih krčem in vinočev. Kakovost njihovega vina je prav različna, o tem smo šele nedavno razpravljali tudi v »Jutru«. Ugotovili smo, da so si zlasti v središču mesta pridobile nekatere dalmatinske gostilne neoporečen sloves. Prav tako je znano dejstvo, da so najboljši obiskovalci dalmatinskih točilnic ljudje, ki so pri skromnih dohodkih (brez vsake stanovske razlike) potrebni in željni dalmatinskega pijačja. S 1. majem pa se je vino v nekaterih najbolj obiskanih dalmatinskih gostilnah podražilo. Kolikšno nevoljo je podražitev zbudilo med stalnimi gosti, pričajo nekateri dopisi, ki smo jih prejeli in jih v celoti ne moremo objaviti, ki pa v glavnem poudarjajo naslednje: Čim so številni Dalmatinci — seveda so med njimi tudi častne izjeme — dvignili ceno vina kar za 2 dinarja, se je pojavil splošen protest proti nedopustnemu povišku. Povišanje ni opravičljivo, ker zaloga vina ni zrasla čez noč v vinskih kletah po Ljubljani. Saj metode po zgledu Kane Galileje niso dopustne. Ljubljanski pivci seveda nismo tako bedasti, da bi kar molče prenesli tak udarec in se pustili odraditi. Zato takoj po prvem maju lahko opazite praznino po gostilnah s povišanimi cenami. Čujejo se odlični ugovori bivših gostov ki hočejo s trdno voljo dokazati, da povišanje cen nikakor ni bilo potrebno. Cela stalna omizja so začela stavkati in so odločena vzdržati, dokler ne bodo cene dalmatinskemu vinu pravično urejene.

ADVOKAT

DUŠAN SMODEJ

JE OTVORIL

odvetniško pisarno v Ljubljani, v Prazakovi ul. št. 15-I. (vokal Miklošičeve c. in Prazakove ul.)

u— Karadjordje je poleg dveh del, izšlih v tisku, osmo delo Ivana Mraka, s katerim je dosedaj stopil pred našo javnost. Biografsko tragedijo »Kleisti« je recitiral Milan Skrbinšek, »Lincolna« je v avtorjevi režiji igral Sentiakobski gledališče, avtor sam pa je s svojo igralsko skupino vsako leto nastudiral po eno delo, tako »Cajkovskega«, »Groharja« in »Starega Rimljana«. V teh treh delih je nastopal tudi kot nosilec naslovnih vlog. Ker mu je kritika tako v Ljubljani, kot Mariboru in Celju priznala velik igralski talent, bo ta prvi recitacijski večer dramatika-igralca nad vse zanimiv tudi s tega vidika. Ker so Mrakove predstave deležne že stalnega kadra občinstva, opozarjamo, da bo recitacija tragedije »Karadjordje« enkratna in to v torek 7. t. m. ob 20. Prodaja vstopnic se prične že v ponedeljek pri blagajni Del. zbornice od 10. do 13. in od 15. do 17.

u— Poroka. V soboto, 27. aprila, sta se poročila v cerkvi Marijinega Oznanjenja gospod Anton Miklič, tajnik ZOD za dravsko banovino in odgovorni urednik Obrtnega Vestnika, poznan kot odlični sodelavec mlajše napredne organizacije, in gđ. Justina Kozikarjeva, hčerka posestnika iz Starega trga pri Slovenjem Gradcu. Mlademu zakonskemu paru najiskrenejše čestitamo! (—)

SODNI TOLMAČ

za angleški, francoski, italijanski, latinski in nemški jezik

odv. pripravnik g. Odon Sorli posluje na Miklošičevi c. 16/II desno (modni salon g. Seljakove) od 10.—12. in od 15.—19. ure. Telefon 25-18.

u— Kolo žen zadrugarj opozarja svoje članice na predavanje, ki bo v sredo dne 8. t. m. ob 20. v dvorani glasbenega društva »Sloga«, Prazakova ulica 19. Zadrugarja misel v sestavo človeške družbe. Predaval bo prof. dr. Franc Veber. Za članice obvezno. Vabljeni tudi zadrugarji. u— Nov grob. V Ljubljani je preminila ga. Minka Lincé, rojena Debelakova, soproga bivšega tekstilnega direktorja. Pogreb pokojnice bo danes ob 17. iz hiše zlasti, Vođmatska ulica 4. Rajnik blag spomin, žalujočim naše sožalje!

DO PONEDELJKA OPOLDAN

razvijemo in kopiramo vaše filme če jih tekem nedelje oddate v avtomatu drogerije

EMONA IV. KANC
LJUBLJANA-NEBOTIČNIK

u— »S poti po Norveškem« je naslov predavanju, ki ga priredi Prirodoslovno društvo v torek 7. maja, v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi ob 18.15. Predaval bo gospod akad. slikar Božidar Jakac. Predavanje bodo pojasnjevale skioptične slike.

u— Materska proslava Sokola na Viču. Letošnji materski praznik bo sokolska mladina svečano proslavila drevi ob 18. z akademijo, ki bo obsegala 18 izbranih točk. Uvodoma bo spregovoril o pomenu materskega dne podstarosta br. Rudi Marinčič, potem pa bo mladina nastopila s telovadnimi, pevskimi in godbenimi točkami in deklamacijami. Ljubke bo nastopile v igrici »Milček išče mamicco«, ki jo je spisala mlada in nadarjena Vida Pezdirjeva. Bogat in pester program proslave naj privabi drevi v sokolski dom stare in prijatelje naše mladine, ki bo imela s tem najlepše zadoščenje in veselje. Ker bo začetek točno ob 18., prosimo p. n. posetnike, naj si vstopnice nabavijo že dopoldne v pisarni sokolskega doma.

ZOBOZDRAVNIK

dr. JOS. TAVČAR

od 12. do 19. maja NE ORDINIRA
Nebotičnik Tel. 33-93

u— JNAK »Edinstvo«. Danes v nedeljo izlet. zbrališče ob 1/4 na 13. v lokalu. Izlet bo ob vsakem vremenu. V ponedeljek ob 20. uri bo sestanek debatnega odseka. V četrtek bo predaval g. kapetan v p. Ture Sturm o temi: »Zackrožene gospodarske enote«. Izleta se udeležite v čim večjem številu!

Za BIRMO Triumf čevljev

Miklošičeva cesta 12 nasproti Uniona.

u— II. državna realna gimnazija na Poljanah v Ljubljani priredi jutri, v ponedeljek 6. maja, ob 20. uri, v gimnazijski telovadnici glasbeno akademijo, namenjeno predvsem staršem in sorodnikom gojenc. Vstopnine ne bo.

Smučarji, turisti in sportniki!

Uporabljajte dr. KMETOVO MAZILLO IN OLJE ZA SONČENJE. — Dobi se povsod. Zaloga: Lekarna dr. St. Kmet, Ljubljana, Tyrševa cesta.

u— Izplačevanje pokojninskih prejemkov v mobilnem in vojnem stanju. Vsem osebnim in rodbinskim upokojencem in upokojenkam, rentnikom, civilnim rentnikom in milošinarjem, ki prejemajo svoje prejemke od direktije državne železnice v Ljubljani, je treba vedeti tole: Glede na uredbo in pravilnik iz leta 1939. o izplačevanju pokojnin itd. za časa mobilizacije in vojne se sponoča vsem prizadetim, da se zglasijo v prihodnjih dneh na svoji naj-

bližnji železniški postaji, ki jih vodi v svoji evidenci zaradi legitimacij itd, kjer dobe plačilne knjižice. V Ljubljani bo izdajala knjižice le računsko pisarna na postaji, v Mariboru pa glavni kolodvor. Svojo istovestnost mora vsak dokazati s kuponom čekovne položnice zadnjega izplačila za maj 1940, oziroma z legitimacijo. Če je kdo zadržan, da ne more sam dvigniti knjižice, naj da pooblaščenca nekolikovo pooblastilo in kupon zadnjega izplačila.

PRISTNA LJUTOMERSKA VINA

kupite le pri VINARSKI ZADRUGI V LJUTOMERU

u— Tone Bucik, Tyrševa 8. trgovina s sadjem, naznanja, da ima odslej telefonsko številko 4149 ter se obenem priporoča za cenjena naročila. Danes nove češnje. (—)

u— III. majski večer mladinskega odseka strelske družine v Ljubljani bo letos 18. maja v Kazini. Pokroviteljstvo sta blagovolila sprejeti poveljnik dravske divizije oblasti g. gen. Stefanović in častni damski komite. Ze sedaj opozarjamo na to zadnje letošnje plesno prireditev, na kateri bo igral priznani plesni orkester Broadway. Vabila bodo razposiljena prihodnje dni. Reklamacije se sprejemajo v društvenem lokalu, Masarykova 14.

u— Ljubi maj, zlati maj, bo še danes veselo donelo s Sentiakobskega odra pri »Pekovski«, v pozdrav pomladi in mladosti. Ko gledate in poslušate to ljubezljivo stvarco, vas prevzame vedra pokojnost starih časov, dobrodušen humor in mladostna razigranost vam prinašata par uric veselja in samopozabe. Saj si danes vsi to še celo želijo in znajo to ceniti. Zato je Sentiakobsko gledališče, ki nudi s svojimi predstavami res potrebno in prijetno razvedrilo, tako priljubljeno in močno obiskovano, da so vstopnice za vsako predstavo po navadi že vnaprej razprodane. Torej si morate tudi za današnje popoldansko predstavo »Pekovskega« ob 15.15, ki je ena zadnjih, priskrbiti vstopnice pravočasno. Dobite jih ves dan v društveni prostorih v Mestnem domu.

Tudi dobri vojak SVEJK je uporabljal pri vojaki vseh 12 komadov prepotrebni predmetov

Foto turista Lojzeta Šmuca

- in sicer:
1. zloživ brivski aparat v etuju,
 2. čopič za britje,
 3. brivsko milo,
 4. 10 komadov britvic,
 5. stekl. kolonske vode,
 6. kos toaletnega mila,
 7. zobna ščetka,
 8. zobna pasta,
 9. ogledalce,
 10. glavnik,
 11. šivalni pribor,
 12. strelska zabavna igra,
- katero dobite za din 34.—, po pošti din 39. Vpsoljite na naš ček, račun št. 13.285 din 39.— nakar Vam takoj odposljemo naveden kot paket. Vrednost predmetov kupljenih posamezno je dvojna. Prepričajte se osebno v trgovini, kjer Vam brezobvezno pokažemo kolekcijo.

Foto Tourist — Lojze Šmuc

LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 8 in PREŠERNOVA 9.

u— Kwartopirsko omizje v Ljubljani je darovalo Družbi sv. Cirila in Metoda 100 din. Iskrena hvala!

u— V tečaj za izdelovanje kožnih rokavic se sprejema vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 17. v hotelu Metropolu. (—)

Za BIRMO!

Nudiva v veliki izbiro cen najnižje orig. švic. ure. Na zalogi vsak čas: »Glashütte«, »Schaffhausena«, »Omega«, »Doxa«, »Election« itd. Velika izbira zlatih verižic, obeskov, zapetnic, uhanov in dragih kamnov. — Zlato, srebro in drage kamne kupujeva po najvišjih cenah.

BRATA LOGAR, Ljubljana

PRED SKOPLJO 15 — Telefon 44-32

u— Predavanje s filmi in diapozitivi. Tujskop. ometna zveza v Ljubljani priredi v sredo 8. t. m. ob 20. v franciškanški dvorani predavanje odličnega fotografa G. Cveta Švignja pod naslovom: »Pisem slovenskih planinc«. G. Švignja bo predaval nekaj črtočrtnih in barvnih filmov s planinskega in krajčakaškega življenja, potem pa 100 diapozitivov v naravnih barvah iz Julijskih Alp. (—)

u— Občni zbor »Dobrote«, občestnega podporrega društva poštnih uslužbencev v Ljubljani bo 18. t. m. v beli dvorani hotela Uniona v Ljubljani. Začetek ob pol 20. (—)

u— Operna pevka ga. Pavla Lovšetova, ga. Majda Lovše-Duganova in prof. g. Čedomil Dugan priredi 10. t. m. ob 20. koncert v Franciškanški dvorani, na katerega občinstvo že danes opozarjamo. Prodaja vstopnic v naprej v Severjevi trafiki v Selenburgovi ulici. (—)

Dolenjski grozi velika povedenja

Nevo me'to, 4. maja. Zaradi neprestenega deževja, ki traja po vsem Dolenjskem že 10 dni, so vode v Krki in njenih pritokih visoko narasle in se začele razliti čez bregove. Krka je že 1.70 m nad normalo in je po vsej novomeški cokolici začela zalivati travnike in polja. Ker vremenske prerokbe ne obetajo izboljšanja, grozi neva nevarnost poplavl.

Več stoletij že zdravi ROGAŠKA SLATINA s čudodelno močjo svojih zdravilnih vrečev razne bolezni: želodca, črev, jeter, zlatenico, žolčnih kamnov, presnove, zamaščenosti, ledvic, mehurja, sladkorne bolezni itd.

Znana strogo dietetična kuhinja — Krasno sportno kopališče — Idealno okrevališče — v pred- in posezoni znatni popusti.

ZDRAVLJENJE POZIMI IN POLETI. INFORMACIJE DAJE RAVNATELJSTVO ZDRAVILIŠČA

ROGAŠKA SLATINA

Naš rojak starešina gasilske zajednice vrbske banovine

Banjalučka, 4. maja. Nedavno je bil v Banjaluki letni zbor gasilske zajednice za vrbsko banovino. Za starešino zajednice je bil ponovno izvoljen naš ožji rojak g. France Kobal, šef knjižigovodstva pri Okrožnem uradu za varovanje delavcev v Banjaluki. France

Kobal se je rodil leta 1898 v Tolminu. Srednjo šolo je obiskoval v Kranju, kjer je leta 1918. maturiral. Po osvobodjenju stalno živi v Banjaluki. Ze takoj 1. 1922 je pristopil h gasilcem in se začel uveljavljati kot eden izmed najmarjivijših članov in kot predčesnik gasilske čete. France Kobal je tudi član uprave gasilske zveze v Beogradu ter ima več državnih in gasilskih odlikovanj.

Inž. arh. Bojan Stupica in Savka Severjeva, odlična slovenska gledališka umetnika, kista se zavrži čas z uspehom udeleževala na od Narodnega gledališča v Beogradu, st. nedavno, kakor nam poročajo,

podpisala angažman z upravo Narodnega gledališča v Ljubljani, tako da ju bomo že na začetku prihodnje sezone lahko pozdravili na deskah domačega odra. Stupica in Severjeva sta v kratkem času svojega delovanja v prestolnici tudi pred beograjskim občinstvom v polni meri uveljavila svoj

umetniški sloves — neki odlični poznavalec našega gledališkega življenja je inž. arh. Stupico nedavno ocenil kot enega najpomembnejših režiserjev na slovenskem jugu. Prepričani smo, da bosta umetnika prinesla naši Taliji nove pozitivne in razmaha, in jima želimo tudi v Ljubljani najlepšega uspeha.

Halo, halo!

Ne pozabimo, da se bo tudi danes popoldne vrtilo kolo sreče. Na Kongresnem trgu prireditelj naši peštarji zelo bogato tombolo. Ob treh popoldne vsi na Kongresni trgu! Za bore 5 din se lahko popeljete domov z avtom ali kakim kolešom. Ne za mudite prilike, danes je še čas!

Kinematografi

Ribnica. Sokolski zvočni kino bo predvajal danes popoldne in zvečer ob običajnih urah velik spionažni film »Gibraltar«. Za dodatke Foxov zvočni tednik.

Kranj. Kino Narodni dom bo predvajal danes II. del kriminalnega filma »Tajni agent — X 9« (Lažni baron).

Jesenice. Zvočni kino Radio bo predvajal danes ob 15. in pol 21. uri filmsko opereto »Medeni mesec« s Franciško Gaalovo v glavni vlogi. Med dodatki risalna šala in zvočni tednik. Sledi »župnikova skrivnost«.

Iz Kranja

— Sokolski sestanek bo za vse članstvo jutri v ponedeljek ob 20. v posvetovalnici. Sestanek bo velike važnosti in je za vse članstvo obvezno.

Iz Ptuj

j— Gledališki nastop gluhozemih. Opozarjamo Ptujčane na zanimivo prireditev gluhozemih, ki bo 11. t. m. ob 20. v gledališču. Člani Društva gluhozemih iz Ljubljane žele s svojim kulturno-propagandnim nastopom javnosti pokazati rezultate vzgoje gluhozemih in svoje sposobnosti za delo. Priliko bomo imeli slišati gluhozeme na odru z živim govorom. Ker zaslužili njih delovanje vsestransko podporo, pozivamo Ptujčane, da posetijo ta večer v čim večjem številu.

ROYAL KINO, PTUJ. — Visoka pesem, posvečena vzvišeni materinski ljubezni, ki se bori za srečo svojih otrok do zadnjega utripa, je lepo prikazana v današnjem filmu MATERINA LJUBEZEN. (Käthe Dorsch, Paul Hörbiger). — Pride: TRIJE VOJNI TOVARISI.

Iz Gornje Radgone

gr— Poziv Sokolom. V nedeljo 5. t. m. popoldne bo zbor murskosokolskega okrožja, obvezen za vse sokolske pripadnike. Za Gornjo Radgono je določeno zborna mesto v Križevcih pri Ljutomeru po prihodu vlaka ob 13.30. Tam se pridruži družvi iz Veržeja in Križevcev. Za kolezarje bo odhod ob 12.30 izpred Hiberljeve gostilne pod vodstvom br. Antona Frasa. Ostali s vlakom ob 12.55. Vrnitev z večernim vlakom. Članstvo v civilu, po možnosti in sportnih oblekah z znaki. S seboj je vzeti tudi prehrano za popoldne. Obmejni Sokoli, pokažite svojo disciplino.

PFAFF

ŠIVALNI STROJI

IGN. VOK. TAVČARJEVA 7

gr— Ustanovitev Vinarske zadruge v Gornji Radgoni. Dne 1. t. m. dopoldne je bil v posojilnici dvorani v Gornji Radgoni ustanovni občni zbor Vinarske zadruge za vse občine sodnega okraja Gornje Radgone, kateremu sta bili priključeni še občini Sv. Ana in Sv. Anton v Slovenskih goricah. Odbor sestavljajo: predsednik Franc Snoj, tajnik posojilnice v Gornji Radgoni; podpredsednik Jurša Alojzij, gostilničar in vinogradnik v Gornji Radgoni; Nedok Jakob posestnik v Hercegovščaku; Ajlec Jakob, kovač in vinogradnik v Gornji Radgoni; Vreča Ivan, posestnik in vinogradnik na Ptujski cesti; Gajler Peter, posestnik pri Sv. Ani v Slov. goricah; Novak Franc, upravnik banovinske trsnice in drevosnice pri Kapeli; Horvat Franc, posestnik v Sovjaku; Gramofla Ivan, župnik v Negovi. Kletni prostori bodo najeti v poslopju posojilnice takoj po poteku zdajšnje najemne pogodbe s trdko Clotar Bouvier, to je 1. julija. V teku letošnjega poletja bo banovina nastavlja zadržnega kletarja. Novoustanovljeni zadrugi je odobrena podpora 200.000 din za nabavo potrebne posode. Enak znesek dobi zadruga za jesensko trgatve zaradi nakupa vina.

Iz Ljutomera

Ij— Zanimiva prireditev gluhozemih. Skupina članov Društva neslišnih iz Ljubljane priredi v nedeljo 12. t. m. ob pol 11. dopoldne v Sokolskem domu svoj kulturno-propagandni nastop. Na odru bomo imeli priliko videti svojstveno predstavo. Povsod, kjer so doslej nastopili, so bili deležni splošnega zanimanja. Ti bivši gojenci ljubljanske gluhozemnice se s svojim delom bore za enakopraven položaj v današnjem svetu, ker imajo mnogi ljudje pogrešne pojme o gluhozemih. Ljutomerčani, pridite v čim večjem številu in jim dajte izpodbudo za nadaljno borbo k dosegi najnovnejših človeških pravic, to je temeljne izobrazbe vsakega gluhozemega človeka.

Iz Trbovelj

t— Z doma je ušel mladi Jože Gruškovnjak, sin Franja Gruškovnjaka, čevljarškega mojstra v Trbovljah. Fant je star šele 10 let, vendar je že opetovano zapustil starše ter po več tednov pohajkoval v tujini. Domači so ga tokrat videli poslednjikrat 18. t. m., potem pa je brez sledu izginil. V soboto 20. t. m. so ga videli baje še pri trboveljskem mostu čez Savo in v nedeljo pri elektrarni TPD. Fant je drobne postave, črnolas, nosi kratke, zelene hlače, siv črtast suknič in močne okovane čevlje. Zaskrbljeni starši prosijo vsakogar, ki bi fanta videl, da jim nemudoma sporoči. Na prednje se opozarjajo tudi orožniške postaje zlasti v Prekmurju, kjer je fant svoj čas pohajkoval že več tednov. Vse informacije naj se pošljejo očetu Gruškovnjaku Franju, Trbovlje 2.

Iz Krškega

kr— Gostovanje Sokola iz Radomelj. V sredo zvečer smo imeli v gosteh sokolsko dramsko družino iz Radomelj z Wilhardovo igro »Bele vrtnice«. Režiser br. Gostič je dal igri živo obelje in igralci in igralke so bili vsi na svojih mestih, tako da smo bili z igro zelo zadovoljni. Vsem sodelujočim iskreno čestitamo k uspehu in si želimo, da bi se kmalu spet pojavili na naših deskah.

kr— Stavbno gibanje. Inž. Gregorčič iz Sevnice gradi novo vilo na Vidnu nasproti škrlčeve trgovine. Šef katastrske uprave v Krškem g. Bajt si zida vilo v Stari vasi pri Vidnu poleg železniške proge. Tvrda Engelsberger v Krškem bo postavila novo poslopje za pisarne in ostale trgovinske lokale med svojo papirnico in skladiščem na vrtni, ki je bil doslej last Gregorčičeve Leopoldine.

Iz Celja

e— Društvo hišnih posestnikov za Celje in celjski okraj je imelo v torek večer občni zbor v hotelu »Evrop«. Zbora se je udeležilo samo 27 članov izmed 307. Predsedniško poročilo je podal g. Anton Fazaric, tajnik g. Jakob Blažon, blagajniško pa g. Ivo Gams. Na predlog revizorja g. Antona Grajzlja je prejel odbor razrešeno, blagajnik pa pohvalo. Za dobo dveh let so bili izvoljeni v odbor gg.: predsednik Anton Fazaric, odborniki Franc Dobovčnik, Ivo Gams, Konrad Golgranc, Branko Kosmač, ravnatelj Drago Kralj, Vinko Prelog, Branko Zemljic in Franc Zohar, namestniki Cvahte, Prelog, Skale in Zupančič, pregledovalca računov Anton Ležnik in Anton Grajzlj. Proračun za novo poslovno leto do leta 1940 din dohodkov in prav toliko izdatkov. Pri slučajnostih je stavil g. Ivan Skale pismen predlog glede izvrševanja dimnikarskih opravil. Ta predlog je bil priključen predlogu uprave, da se na pristojnih mestih zahteva sprememba v izvrševanju dimnikarske obrti na ta način, da se zdajšnje reorganizacije kot neustrešne in za hišne lastnike neprijetne opusti in se tudi v dimnikarski obrti uvede prosta konkurenca, kakor je to pri vseh drugih obrtih. Na predlog nekoga člana so tudi razpravljali o društveni inovaciji, ki je znašala na dan občnega zbora 8750 din.

e— Sokolsko društvo Celje matiča bo predložilo ob pitliki pokrajinskega zleta v Celju razstavo v Narodnem domu. V petdesetih letih se je nabrala kopica zanimive snovi, ki bo na razstavi prikazala vse ogromno delo, ki ga je opravil v tem razdobju celjski Sokol. Mnogo slik, fotografij in posebnih predmetov, ki jih društvo nima, zlasti iz starejših dob, bo pri posameznikih, ki bi jih lahko pogrešili, na razstavi; bi pa od njih služili svojemu namenu. Da bi bil uspeh razstave popoln, prosimo brate in sestre, ki so nekodaj delovali v celjskem Sokolu in imajo uporabne razstavne predmete, da jih posodijo ali prepustijo Sokolskemu društvu Celje matiči, ki mu bodo s tem storili lepo uslugo.

e— Priprava posevkov. Osrednja komisija za semeznostvo bo tudi letno priznala čiste posevke rži, pšenice, ječmena in ovsa ter nasade krompirja (oneidovca, krosnik, rani in pozni rožnik, jabel, Böhmov rani in neksergeni). Napredni kmetovalci iz celjske okolice naj pošljejo ponudbe do 20. t. m. mestnemu poglavarstvu v Celju, kjer dobe tudi potrebna pojasnila.

OTROŠKI VOZICEK, kolo ali šivalni stroj najbolje in najhitreje prodate, kupite ali zamenjate v trgovini **JOSIP URŠIČ — Celje — Narodni dom.**

e— Koroskim borec! Krajevna organizacija Legije koroskih borcev v Celju po vas članstvo, da nemudoma dvigne prijavne tiskovine za spominsko kolajno pri svojih poverjenikih, ki so jim bile tiskovine vrnjene zaradi izpolnitve. Vsa navodila premetate pri poverjenikih, člani iz Celja pa jim dobijo v društveni pisarni v gostilni »Pri angelcu« v Gosposki ulici dnevno od 17. do 19.

e— **Loterija!** Legija koroskih borcev, krajevna organizacija v Celju, priredi loterijo, katere čisti dobiček je namenjen zidavi doma koroskih borcev Zrečanje bo 21. julija v Celju. Glavni dobiček je lep moderen avto. Javnost se naproša, da srečke pridno kupuje ter tako podpre organizacijo v njenih smotih. (—)

Izlet v Celje se vedno izplača. Cenjeno domače občinstvo in tuje vpludno vabimo, da obiščete gostilno »Angels, Celje, Prešernova 20. Tam dobite izborna ljutomerska naravnata in sortirana vina. Priznana dobra kuhinja, pozorna postrežba. Avtomatski biljard.

Se priporoča M. SEIFRIED, gostilničarka.

e— Sestava gospodarskega načrta za mestne gozdove. Mestna občina celjska je razpisala napravo gospodarskega načrta za svoje gozdove na Pečovniku, nad mestnim parkom, v Vitanju in drugod. Geodetske meritve gozdov izvrši mestna občina. Klupiranje bi izvršila mestna občina ali pa ponudnik kar je treba v ponudbi navesti. Podrobne informacije se dobe v sobi 47. na mestnem poglavarstvu ob sredah in sobotah ob uradnih urah. Za ogled gozdov bo na razpolago spremljevalec. Ponudbe je treba vložiti do 1. junija v sobi 9. na mestnem poglavarstvu.

e— Iz celjske statistike. V mescu aprilu je obiskalo Celje 1059 tujcev (935 Jugoslovcov in 124 inozemcev) nasproti 862 v letošnjem marcu in 1088 v lanskem aprilu. V preteklem mesecu je umrlo v Celju 45 oseb, in sicer 9 v mestu in 36 v javni bolnišnici. Pri celjski borzi dela je bilo 1. t. m. v evidenci 726 brezposelnih (596 moških in 130 žensk) nasproti 757 (659) moških in 128 ženskam 20. aprila.

MOSKO PERILO PO MERI — izdeluje ceneno in hitro

IVAN BABIČ, Maribor, Gosposka ul. 24

e— Danes dve opereti v celjskem gledališču. Mariborsko gledališče ponovi danes ob 15. v celjskem gledališču Straussovo opereto »Cigan baron«, ob 20. pa uprizori učinkovito opereto »Vse za šalo«, ki jo je spisal celjan Danilo Gorinšek in uglasil kapelnik Josip Jiranek. Obe predstavi izven abonmaja. Vstopnice se bodo prodajale danes od 10. do 12. pri blagajni v gledališču.

e— Akademija podmladka Jadranske straze na celjski gimnaziji bo v sredo 8. t. m. ob 20. v gledališču. Udeležite se akademije v čim večjem številu in izkažite priznanje nacionalnemu udejstvovanju dijaštva.

e— Slava pravoslavne cerkve. Pravoslavna cerkev sv. Save v Celju bo slavila v petek 10. t. m. svojo hranovsko slavo v spomin na dan sežiganja relikvij svojega prvega patrona, prvega srbskega arhiepiskopa in svetitelja sv. Save na Vračaru l. 1594. V četrtek 9. t. m. zvečer bo ob 18.30 v cerkvi bdenje, v petek 10. t. m., na dan slave, pa bo ob 10. saborna liturgija. Po liturgiji bo procesija, nato pa rezanje slavenske kolača.

e— Na jutrišnji Djuždjevdan bo ob 9. liturgija v pravoslavni cerkvi sv. Save v Celju.

e— Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in okolico bo v torek 7. t. m. od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

e— Zdravniško dežurno službo za člane OUZD bo imel danes zdravnik dr. Franc Premšak na Cankarjevi cesti.

e— Umrla je v mestnem zavetišču v Medlogu 7letna, zasebnica Rozalija Ratajčeva.

e— Dr. Ivic Stjepan, zdravnik, do nadaljnjega ne ordinira. (—)

e— Sano se jutri do 18. je čas, da obnovite srečke državne razredne loterije v požarušnici »Jutra« v Celju.

Iz Maribora

a— **Tujskoprometni tečaj v Slatini Radencih.** V nedeljo 5. maja bo v Slatini Radencih enodnevni tečaj za pospeševanje turizma in gostinstva. Tečaj priredi banka uprava v sodelovanju s Tujskoprometno zvezo »Putnikoma« v Mariboru, kratkeve pripravbe za tečaj pa je prevzelo ravnatelstvo zdravilišča skopno z o. čimskim rezijskim odborom in Slat. Radencih. Program tečaja, ki je za udeležence brezplačen, bo obsegal predavanja o turizmu in gostinstvu, o lepšanih znamenja lica gostišč, bivališč in turističnih organizacij in potniških pisarn. o gostinskem kletarstvu kakor tudi praktični in teoretični nauk o serviranju. Med predavanji se bodo predvajali tudi kulturni filmi. Predavanja bodo dopoldne od 8. do 12. in popoldne od 13.30 do 17.30. tako da bo omogočena udeležba interesentem iz bližnje in daljne okolice. Namen tečaja je, da se najširši sloji trebnivelsva seznanijo s pomenom in potrebami našega tujskega prometa, ki je prinesel že velike gospodarske koristi. Zeleti bi bilo, da se tujskoprometnega tečaja v Slatini Radencih iz bližnje in daljne okolice udeležijo vsi, ki so v kakršnekoli oziru v zvezi s tujskim prometom in ki imajo od njeza gospodarske koristi. Za udeležbo na tujskoprometnem tečaju v Slatini Radencih dale interesentov vsa podrobnejša pojasnila Tujskoprometna zveza »Putnik« v Mariboru, Trg svobode — grad, telefon 21-22.

VELIKA EFERTNA LOTERIJA mariborskih postarjev se preloži na 9. junija 1940 in to radi drugih družtev, katera bodo v mesecu maju prirejela svoje tombole. Odbor.

a— **Oblastni odbor Jadranske straze v Mariboru** je vzposlal na naše narodne šole, o.č. in o.č. podmladke JS v območju ječanje mariborske oblasti 10.600 slik kralja Petra II. kot najvišjega zaščitnika JS. Slika je lino izdelana na finem papirju in je določena minimalna cena 2 din za kos. Razprodaja slik je pa še vezana na zrebanje dobitkov, ki bo dne 1. junija. Dobitki bodo večje število 14dnevnih brezplačnih letovanj na morju. V primeru dobre razprodaje slike se bo število dobitkov še povečalo. Vsi poverjeniki podmladkov pa žal ne razumejo te pravilne akcije, ker bi sicer zavojev slik ne vračali z opazko »Se ne sprejmete« iz najsiromošnejših krajev prihajajo ponovna naročila, iz bližnjih krajev pa slike vračajo. Za zgled naj služi dopis, ki ga je oblastni odbor prejel iz Petišovcev. V dopisu prav poverjenica, da je poslala 50 slik, ki jih bo prodala, ker je to velikega pomena za obmejni kraj. Tako delo zavedne učiteljice na naši meji naj bo vsem za zgled. Vrnjene slike gredo seveda takoj spet v promet, ker jih druge šole pridno prodajo. Prosimo poverjenike, da pospešijo razprodajo slik, a neprodane takoj vrnejo, da se prodajo drugod.

a— **Tuji državljani, bivajoči na področju predstojništva mestne policije v Mariboru,** ki so v počasti zaposlitvenega dovoljenja za veljavnostjo za nedoločeno čas, se v smislu razglasa policije pozivajo, da predložijo dovoljenje v svojo potrditve in evidence v teku maja na policijskem predstojništvu soba 2. dnevno v času od 10. do 12. Kdor se ne odzove, tega izkaznica izgubi v smislu zadevne uredbe veljavnosti.

a— **Počastitev Zrinjskega in Frankopana.** Te dni je bila v prostorih »Napredka« prisrčna komemoracija v počastitev spomina narodnih junakov Petra Zrinjskega in Krista Frana Frankopana. V torek je bila v stolnici maša za dušnika, ki so ji prisostvovali poleg mariborskih odličnikov polnoštevilo člani »Napredka« s predsednikom g. Paljago na čelu.

DAMSKA, MOŠKA MODA A. HEDŽET, MARIBOR

a— **Akademija Ruskih izvidnikov.** Na pravoslavni velikonočni ponedeljek so Ruski izvidniki priredili v dvorani deklisnega interneta »Vesna« svojo drugo akademijo. Po pozdravnem govoru načelnika Alega Minajeva so se vrstile posamezne točke, ki so vse prav lepo uspelo. Omenimo naj zlasti čudovito lepo živo sliko »Cvetje« in pa »Demjanovo juho«, obilo priznanja pa je žel tudi balet »Snežinka«. Višek je dosegla dvodejanka »Čarjevičabac«. Mnogoštevilno občinstvo, med katerim je bilo opaziti mnogo odličnikov, ni štedilo s priznanjem in tako so morali mladi igralci večkrat ponavljati. Tretji del sporeča so tvorile baletne točke, ki jih je z okusom pripravila ga. Faningerjeva, režija pa je bila ge. Minajeva. Na vsak način pa lahko poudarimo, da je bila to najlepša ruska mladinska prireditev v Mariboru za vseh dvajset let ruskega življenja in udejstvovanja med nami. Organizatorjem najlepša hvala! Ruskim izvidnikom želimo obilo uspeha na njihovem trnjevem potu.

a— **Zdravniško dežurno službo za nujno pomoč članom OUZD in njihovim svojcem** bo imel danes v neodložljivih primerih in v odsotnosti pristojnega rejonskega zdravnika dr. Hugo Velker, Koroška cesta 10, telefon 25-75.

a— **Tragična usoda bogatina, ki je prišel na bešaško palico.** V nekem hlevu na Aleksandrovi cesti so našli onemoglega in bolnega starčka. Reševalci so ga prepeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili, da je starčkovo zdravstveno stanje zelo resno. Dognali so, da gre za 68letnega Simona Praha, ki je bil svoječasnno bogat in ugleden posestnik. Življenjska tragika pa ga je pahnila v bedo. Nazadnje je moral beračiti, dokler ni onemogel.

a— **Sodni odmevi nečedne zadeve.** V neki tukajšnji tekstilni tvornici je neki mojster žalil narodni čut štirih delavk. Potem jih je še spravil ob kruh. V zvezi s tem so vse štiri delavke vložile tožbo pri tukajšnjem sodišču proti onemjenemu mojstru. Za sodno razpravo, ki bo v kratkem, je v vrstah naših domačih tekstilnih službencev živahno zanimanje.

Prisebnost in pogum obvladata vsako nevarnost

BELEŽKE

„Razveseljev pojav“

»Trgovinski glasnik« objavlja uvodnik »Vesel pojav« in v njem z največjim zadovoljstvom ugotavlja, da se je po vseh iz vse države naš narod polnoštevilo odzval vsem pozivom države. List nato nadaljuje:

»V teh težkih časih smo zopet enkrat pokazali vsemu svetu, da so še živi v nas vrelci hrabrosti in rodoljublja, pripravljene na vse žrtve. Naši možje so se odzvali klicu domovine in odšli na svoja mesta, kakor odhajajo slaherni dan na svoje dnevene posle. Nikjer se ni dogodil niti en incident. Nikjer ni bilo zamud in prepoznih odzivov. To so dejstva, ki so globoko razveselila vse, ki ljubijo to državo in naš narod. Prav tako so po presenetila vse tiste, ki ne žele dobro naši državi. Za pravilno oceno discipliniranosti in požrtvovalnosti naših ljudi moramo upoštevati, da so bili vpoklicani v čas, ko ima kmet največ dela.

S tem je naš narod zopet enkrat dokazal, da ima več zdravega instinkta in državljanske zavestnosti, kakor se jo imet mnogi njegovi samozvani »voditelji«. Občutil je instinktivno, da je samo močne Jugoslavija, sloneča na volji svojih snov, branijo jo za vsako ceno in prof. vsakomur, najsigurnejša obramba njegove neodvisnosti in svobode. Cesar ne morejo razumeti nekateri na vrhu, to je razume narod, ki ve, da je država nad vse. Naš narod si ne želi ničesar bolj kakor miru. Imel pa ga bo samo takrat, če bodo voden vsi tisti, ki nam ne žele miru, da smo pripravljeno braniti se z zobmi in pestmi.

Danes lahko rečemo vsemu svetu, da bo do branski svojo Jugoslavijo vsi Hrvati, vsi Srbi in vsi Slovenci. Kdor je racunal na naše spore in razdvojenosti, ta se je grdo prevaril in bo moral svoje račune temeljito revidirati.«

O dolžnostih državljana

General Todor Miličević je napisal v novosadskem »Danu« interesanten članek o propagandi kot posebno važnem orožju druge svetovne vojne. Svoj članek zaključuje general Miličević z besedami:

»V našem splošnem interesu je, da je v teh usodnih časih vsak jugoslovanski državljan čim bolj discipliniran in zbran, ker samo tako bomo mogli ohraniti svoje nevarnosti stališče v sedanjem evropskem konfliktu. Poleg tega mora vsak zaveden Jugosloven kritično premočriti vsako vest, ki je bila poslana med narod po ustnih novinah, letakih, raznih biltenih in posebej se po tujih radijskih postajah. Vsak Jugosloven pa je tudi dolžan pri vsaki priliki čuvati ugled naše vojne sile. Strogo se mora vzdrževati vsake kritike na naslov naše vojske. Ako je opazil po svojem prepričanju kakšno nedostatk, potem naj jih osebn ali pismeno sporoči prvi bližnji vojaški oblasti. Zlonamerne kritike naše oborožene sile prijavičajte brez prizanašanja oblastem.«

„Prve naloge naših dni“

»Delavska pravica«, glasilo krščanskih socialistov, priobčuje daljšo izjavo svojega uredništva o »prvih nalogah naših dni«. Med te prve naloge spada po mnenju uredništva potreba odstraniti vse vire in vzroke naše otopelosti in tujeja duha. List pravi:

»Voditelji naroda naj nehalo z demagogijo ter naj narodu odločno in jasno pokažejo pravo pot. Izražati moramo iz našega naroda vse izdajalske klice. Mislimo tu predvsem na one naše ljudi, ki so prežeti s tujimi, naši svobodi in neodvisnosti nevarnimi idejami. V naprej moramo preprečiti vsako možnost, da bi zavolito let ljudi kdaj padel naš narod v nesrečo. Dvigniti moramo narodno moralo in samozavest. Če kdaj nastopil trenutke, ko se bo moralo ljudstvo boriti, potem mora vedeti, zakaj se bori. Zavedati se mora pomena svobode, upravljanja z lastno usodo in odgovornosti, ki jo nosi kot celota in vsak posameznik med nami pred zgodovino in bodočimi pokolenji. Življenje se

Obvestila za vojaške obveznike v Ljubljani

Redni nabor za mesto Ljubljano bo od 15. do 21. maja v dvorani Mestnega doma na Krekovem trgu. K naboru morajo priti vsi mladeniči, ki so rojeni leta 1920 in vsi oni rojstnih letnikov 1913. do 1919, ki doslej sploh še niso bili pri haboru ali pa so bili oglašeni za časno nesposobne. Pregledani bodo tudi vsi časno nesposobni obvezniki rojstnega letnika 1909, in vsi sposobni obvezniki (dosluženi vojski), ki so postali nesposobni za nadaljno vojaško službo. Kdor izmed prizadetih ne bi dobil poziva za nabor, naj se zgleda v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7.

Naknadna zaprisega vojaških obveznikov bo v petek 24. maja, točno ob 11. uri v dvorani Mestnega doma. Kdor izmed v Ljubljani bivaajočih obveznikov doslej še ni prisegel Nj. Vel. kralju Petru II., naj se najkasneje od 15. maja t. l. zlasti v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7, soba 2.

Pregled uniforme in vojne opreme rezervnih oficirjev bo dne 16., 17., 18., 20., 21. in 24. maja vsakokrat ob 16. v dvorani Mestnega doma — Krekov trg. Vsi v Ljubljani bivaajoči rezervni oficirji in vojaški uradniki se morajo udeležiti pregleda bodisi v civilni ali vojaški obleki ter se morajo osebno javiti predsedniku naborne komisije. Pregledana bo uniforma, ki so jo dobili rez. oficirji od države, in pa vojna oprema, ki si jo morajo nabaviti sami po spisku, ki so ga prejeli. Rez. pešadijski oficirji, ki imajo državno uniformo, pridejo k pregledu dne 16. maja t. l. oficirji drugih strok, ki imajo državno uniformo, pa dne 17. maja t. l. Poleg uniforme morajo prineseti k pregledu tudi vojno orožje, ki so si jo nabavili na svoje stroške. Rez. oficirji in vojaški uradniki, ki nimajo državne uniforme, morajo prineseti k pregledu le vojno opremo, ki so si jo dolžni nabaviti sami. Zanje bo pregled v naslednjem abecednem redu (no začetnici rodbinskega imena): A—H dne 18. maja, J—M dne 20. maja, N—R dne 21. maja, S—Z dne 24. maja. Vsak rez. oficir naj pri pregledu odda na osminki pole napirja napisano svoje ime, voj. čin in stanovanje ter izjavo, ali ima predpisano vojno opremo ali ne in kakaj ne.

žrtvuje samo za svobodo, za polno narodno življenje ter za blačino vsega naroda in države. Zato moramo ta oči odstraniti iz naše srede vse, kar ljudstvu in morda celim stanovom greni življenje kar mu jemlje svobodo. Naš narod moramo prežeti z neomajno vero v zmago pravice in svobode.«

Črnogorski klic po koncentraciji

Tednik »Slobodni misao«, ki izhaja v Nikšiću v Crni gori, objavlja uvodnik o potrebi notranjega pomirjenja v naši državi. Pisec uvodnika, dr. Škerović, misli, da se s sporazumom od 26. avgusta lanskega leta ni posrečilo v celoti rešiti vprašanja naše notranje preureditve in z njo normalizirati naše politično življenje. Preko tega vne more molče noben odgovoren politik in pravi rodoljub. Vodeče politične osebnosti morajo razumeti zahtevo današnjega časa po koncentraciji vseh pozitivnih narodnih sil, ki bodo potem legitimirane urediti v celoti normalizacijo našega političnega življenja.«

Sestanek naših radikalov

»Delo«, glasilo ministra pravde dr. Markovića, beleži, da je bil 26. aprila v Ljubljani sestanek delegatov Narodne radikalne stranke iz vse Slovenije. Na sestanku je bilo boja zastano 122 delegatov. Sprejeta je bila resolucija, v kateri radikalni delegati iz Slovenije pozdravljajo svojega sivolasega šefa g. Aco Stanojevića ter izražajo svoj radost, da je okrelav. Izražajo mu svoje zaupanje ter ga pozivajo naj nadaljuje svoje delo za zružitve vseh radikalov, ki ga priznavajo za svojega šefa. Brez močne in konsolidirane NRS ni mogoča normalizacija in demokratizacija našega javnega življenja. Brez nje pa tudi ni mogoča izvršitev pričetega sporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci.«

Končno, so radikalni prvaki Slovenije še naslovili apel na vlado, kakor tudi na vse javne in gospodarske faktorje, naj odstranijo vzroke dneвно naraščajoče dražnje ter gospodarske težave, ki so nastale zaradi sedanje vojne. Izrekel so se tudi za povišanje plač.

Slovenski radikal, ki so se nedavno odločili za zvestobo radikalnemu glavnemu odboru, so očitno zopet zašli v dvome. Priobčujejo svojo resolucijo v »Delo«, o katerega šefa je glavni odbor proglašil, da ne pripada več NRS, in pozivajo g. Stanojevića naj nadaljuje svoje delo za zbiranje vseh radikalov, akoravno jim, mora biti znano, da je ta akcija že likvidirana.

O svobodnih volitvah na Hrvaškem

V sredo je bila v Zagrebu seja glavnega odbora Samostojne demokratske stranke. Na seji so razpravljali o pripravah za občinske volitve na Hrvaškem. Pri tem je glavni tajnik stranke g. Kosanović podal silno temno sliko sedanjega stanja v podeželskih občinah banovine. Dejal je, da so se skoro v vseh občinah, kjerkoli je banka oblast izvršila pregled in postavila časne uprave, ugotovile največje zlorabe in pomeverbe. Kakor je znano, pa so bile vse občinske uprave na Hrvaškem v rokah pristahev HSS in JRZ, deloma tudi SDS. G. Kosanović misli, da je žalostno stanje v občinah posledica volitev pod diktaturami, ko se je moral narod boriti za svoje pravice. Sedaj pa, ko bo ljudstvu prepuščeno, da se svobodno opredeluje in voli svoje predstavnike, bo gotovo izvolilo »dobre«.

Od kod je vzel g. Kosanović svoj optimi-

Kar smo rekli, drži

Pod naslovom »Slovenija se budi« prinaja zagrebška Vilderjeva »Nova riječ« poročilo o sestanku akcijskega odbora SDS, ki je bil 25. aprila v Ljubljani. Iz poročila samega ni razvidno, kakaj je »Nova riječ« izbrala ta čudni naslov. Morda zato, ker so se zbudili aranzjerji sestanka, ki so 11. decembra po večini prespali?

Zanimivo je, da podčrtava »Nova riječ« očitke Vilderjeja, da so Slovenci vodili »politično dve garnituri, ki sta se izmenjavali na oblasti.« V istem listu in tudi drugod smo baš sistem dveh političnih strok tolikokrat slišali hvaliti kot idealen. V ostalem je tudi v Sloveniji bilo raznih »garnitur« na pretek, res pa je, da obstojata pri nas od nekad dve glavni resni politični skupini, napredna in slovenčevska.

Velik del svojega poročila posveča »Nova riječ« popravljanju naših ugotovitev k izvajanjem g. Vilderjeja na tem sestanku. Mi smo glede stališča pokojnega dr. Zerjave trdili, da je bil za sodelovanje takratne SDS s šestojanuarskim režimom in da so torej njegovi prijatelji po njegovi smrti nadaljevali politiko v njegovem duhu. »Nova riječ« sedaj izjavlja, da g. Vilderje sploh ni govoril o Zerjavovem stališču napram diktaturam. S tem pa le potrjuje naše ugotovitve. Tudi ni točno, pravi »Nova rtječ«, da je g. Vilder govoril o svoji internaciji, temveč so to omenjali drugi. Beležimo lojalno, toda s tem prav nič ne demantirana naša zavrnitev trditve, da je g. Vilder moral v internacijo, ko so njegovi bivši tovariši iz stranke postajali ministri. Tudi ni ovržena

zem, ko je vendar na Hrvaškem ostalo javno glasovanje in je danes pritisk na volilce od zgoraj in od spodaj še bolj mogoče nego poprej, nam ni povsem jasno. Tudi ne vemo, koliko bo v prilog svobodnemu glasovanju dejstvo, da se že danes pri razdelitvi koruze strogo pazi kdo dobi omejeno hitro. Stevilne pritožbe iz poedinih rezov vedo povedati, da nihče, ki ni vpisan v Gospodarsko slogo ali v Seljačko kolo ne more biti deležen hrane, nabavljene po nižjih cenah in pripeljane za brezplačnimi vozovnicami. Članstvo v Gospodarski slogi je vezano s članstvom v HSS, Seljačko kolo pa je organizacija SDS.

„Slovenci za razdelitev Suzorja“

Pod tem naslovom objavlja »Hrvatski dnevnik« sledečo notico. »Danes v petek predpoldne je posetil delavski odsek socialne politike banke oblasti dr. Alojz Rant, tajnik vrhovnega sodišča v Ljubljani. Izjavil je, da so vsi Slovenci za razdelitev Suzorja tako, kakor to Hrvati zahtevajo in postavljajo.«

Gospod dr. Alojz Rant ima s Suzorjem opraviti toliko, kolikor tajnik Suzorja z vrhovnim sodiščem v Ljubljani. Z isto pravico, kakor o razdelitvi Suzorja in z isto avtoriteto se je mogel g. dr. Rant v Zagrebu izjaviti v imenu Slovencev tudi za razdelitev republike Liberije. Ne razumemo uglednega hrvaškega lista da privatna mišljenja popolnoma nepooblaščenih ljudi servira svoji javnosti kot nekake manifestacije narodne volje.

Zagreb in Osijek dobita nova mestna sveta

V petek dopoldne je bila v kabinetu hrvaškega bana v Zagrebu konferenca, katere se se udeležili ban dr. Šubičić, podpredsednik vlade dr. Maček, podpredsednik HSS inž. Kušić, glavni tajnik HSS dr. Krnjević in komisar zagrebske občine dr. Starčević. Na konferenci so razpravljali o sestavi liste za novi zagrebski mestni svet. Lista bo objavljena prihodnje dni skupaj z novim mestnim svetom za Osijek. Iz vrst vodstva HSS zatrjujejo, da v nova mestna sveta v Zagrebu in Osijeku ne bodo poslani politiki, temveč prvenstveno gospodarstveniki ter zastopniki raznih stanovskih in socialnih organizacij.

Hipnotiziranje min

V teh težkih in resnih časih se dogajajo tudi prijetne zgodbe. Bilo je pred par meseci, ko so bili angleški in francoski admirali hudo zaskrbljeni zaradi vse bolj naraščajočih izgub po eksplozijah magnetiskih min. Takrat so bili na poslu največje angleški in francoski fiziki, da odkrijejo tajnost tega novega nemškega orožja. V francoskem ministruvstvu za vojno mornarico pa se je prijavil tudi neki profesor na hipnotiziranje ter se ponudil, da bo s svojo hipnozno razmagnetil magnetne mine. Njegova ponudba je vzbudila nemalo smeha in zabave med francoskimi in mornariškimi oficirji.

Občni zbor sreske OJNS za Maribor desni breg

Iz banovinskega tajništva JNS sporočajo: Danes se bo vršil v Hočah pri Mariboru v gostilni Pristanik pri kolodvoru ob 14. sreski občni zbor omladine JNS za srez Maribor desni breg. Na občnem zboru bosta poročala člana banovinskega odbora gg. inž. Boris Sanein in Andrej Uršič. Vse omladince in tudi starejše somišljenike stranke vabimo, da se občnega zbora polnoštevilo udeležijo.

100

ZAHVALA

Vsem, ki so sočustvovali z nami in spremlili na poslednji poti našega predragega strica in kuma, gospoda

JAKOBA AVŠIČA

PODRAVNATELJA BANKE SLAVIJE V POK.

najlepša hvala. Posebno se zahvaljujemo častitim sestram usmiljenkam iz Zavetišča sv. Jožefa, zlasti č. sestri Egini, za ljubezen in skrbno postrežbo ter gosp. generalnemu ravnatelju dr. Boletu in p. n. uradniku banke Slavije za krasno cvetje in številno spremstvo.

V LJUBLJANI, dne 4. maja 1940.

ANA TOMŠIČ roj. ŠIŠKA
in ostalo sorodstvo.

Naša ženska stran

MALENKOSTNE SKRBI -- VELIKI PROBLEMI

Komaj še zmaguje pot naša sosedka. Večkrat jo gledam, ko se vrača s trga in prenaša košaro dan za dnem. Te dni sem jo ustavila: »Dobro jutro, gospa, kaj pa tako počasi? Ali ste kaj bolni?« — »Prav pravite: počasi. Ali ni čudno: dokler sem prenašala to košaro polno, sem vsak dan kar tekla domov; sedaj pa, ko jo moram nositi napol prazno, pa tako občutim težo. Najtežja se mi zdi takrat, ko šele grem proti trgu. Kaj bi človek ne bil truden od samega preračunavanja! Možu so res malo povisali na uro, a kaj, ko je na trgu vsak dan dražje. Le pogledite: za tole košaro sem pred pol leta dajala 15 do 20 dinarjev, danes, ko je za polovico lažja, pa skoraj še enkrat toliko. Kar računajte: 2 kg krompirja 2 din, sedaj 1 kg dva in pol, ko ga bom olupila, ga bo komaj polovico zdravega. Kako naj nasitim toliko želodec s tem-le ohrvotom — same vehe pa sem dala 5 din. V juho že davno ne devam več zelenjave, ena sama puhla glavica zelene pa 2 din! Pa kaj vam bom razkladala, saj sami vidite. Seveda vi nimate take družine!«

»Res je, manj nas je. So pa vsi tako šibki. Ivan je slaboten. Sadje, zelenjavo, mlečne jedi — vitamine! Koliko pa to stane? Sedaj bomo vsaj berivko lahko kupovali. Limone se dražijo, na pomaranče sploh nikoli misliti nismo mogli, jabolka samo ogledujemo. Komaj čakam redkivo. — Jelka in Stanko bosta imela lep pit — vsa zelena sta že. Surovo maslo, zrezki, to bi jima še dišalo in tudi okrepilo bi jih. Kje naj pa denar vzamem! Osminka masla 5 din, zmazek mesa 2 din! Plača pa vedno enaka. Mož, pravi, mora imeti za kavarno, cigaretam se ne more odreči — pa se je tudi to podražilo. Jaz sama sploh ne pridem v poštev. Saj nimam nobene zahteve več, samo čevlje si še dajem popravljati...«

Komaj sem se poslovila, že me ustavi prejšnja postrežnica: »Gospa, če že niste dobili druge, bi jaz spet rada hodila. Zdej sem že ozdravela za silo. Tako nam manjka tisti zaslužek. Saj si lahko mislite: mož prinese na teden 120 din, trije otroci, stanovanje, vse kupuj! Otroci so se že tako naveličali prežganke, mleko moram imeti za kosilo, kar žganec kuham ali polento, zvečer pa kavo. Kdo pa bo kupoval krompir, riž, jaja, meso, na tako draginjo. Če bi jaz zopet zaslužila, bi si že kaj priboljšali, vsaj zabelo bi kupila. Prejšnje čase sem dobivala od doma: fižola, krompirja mi ni bilo treba kupovati. Zdej pa sami nimajo, in tudi gledati morajo, da spravijo kaj v denar, saj gre tudi njim trdi, vse se draži, kar morajo kupovati... Res je hudoa. Pa vendar pravim: vse bomo prenesli, da bi le še hujšega ne bilo...«

Praden sem prišla do doma, me je srečala še druga znanka: »O, Iva, tebe pa že dolgo nisem videla!«

»Jaz tudi ne tebe, kako pa kaj živiš?«

»Kakor drugi hočejo, saj veš. Stiskati moram, pa garati kakor živina. Plače vedno enake, draginja raste. Možu poviške samo obetajo. Hčerka je šele sedaj dobila mesto, sin ima tudi komaj zase. Sreča, da še jaz kaj zaslužim z urami. Treba se je pač omejiti. Veri sem prav včeraj rekla, da se ne bo več učila klavirja. Kdo pa bo zdaj plačeval tak luksuz! Služkinji sem tudi že odpovedala. Saj si še gledališča ne morem več privoščiti...«

Se bi mi bila rada popisovala svoje skrbi ta žena, ki sama zasluži, mož je visok uradnik in dva otroka sta preskrbljena...

Tako prenašajo naše gospodinjice in matere življenjske težave, ki jim po domače pravimo drobne vsakdanje skrbi, učeno pa socialna, gospodarska, kulturna, politična vprašanja. Gospodinjice — meščanske, delavske in kmečke — rešujemo te težave kot nujne zadeve dneva, rešujemo jih neposredno, vsako zase, brez pogleda v preteklost in bodočnost. Me nimamo časa, ne sposobnosti, pa do neke mere tudi ne dolžnosti, da bi gledale ta vprašanja v njih celotni povezanosti in usodnih posledicah. To je naloga strokovnjakov, oblasti, ustanov. Na teh mestih bi se morali zavdati, da se danes za vsako tako, na videz malenkostno dnevno skrbo odpira globok problem, ki je lahko usodno povezan z razvojem naroda in države. Postavimo pod učeni mikroskop samo nekatere zadeve, ki so se jih danes bežno dotaknile naše gospodinjice na trgu.

Košara je vedno dražja, delavske meze samo enkrat povisane! Mati, ki troši vse sile za zmagovanje dnevnih stroškov, se ne utegne in ne more posvečati vzgoji otrok. Njena beseda izvira iz zaskrblje-

nosti in bede in ne more odprati otroku bodrih pogledov v življenje. Samopodrtvovalnost je že itak prvinska lastnost matere, v stiski se bo za otroke odrekla celo zadnji kapljici kave. Ali more tako oslabela mati še roditi zdrave otroke? In kakšna usoda jih čaka, če jim bo umrla Vitamini! Večina naših otrok ima kvantitativno in kvalitativno nezadostno hrano. Pomislimo, da je to v dobi, ko se otroški organizem razvija in si gradi fizično in moralno podlago za vse življenje. Kakšna bo zunanja in duhovna podoba naroda, čigar člani bodo vse življenje nosili na sebi pečat pomanjkanja v mladosti. Kdor ima opravka z mladino, ve, da otrok ni stroj, ki bi jedel, kadar in kolikor mu predpiše. Trenutno telesno in duševno razpoloženje je njegov glavni regulator pri jedi. Če mu ne moreš dati, kadar in kolikor bi sam rad, bo njegov organizem propadel. Kako naj danes zadostno hranimo otroke, če so plače nespremenjene, cene pa gredo še vedno navzgor.

Slovenska kri v nordijski rasi

Lanske počitnice je zatrobil pod oknom tuj avtomobil. Trije neznaní obrabi so me prijazno pozdravljali. Kam naj jih postavim? Kje naj iščem po svojem spominu? Sami so mi morali pomagati:

Pred tridesetimi leti sva se zadnjič videli in razšli. Po čudnem naključju se je seznanila s švedskim industrijcem, se poročila in odpotovala na možev dom v Stockholm.

Dorico, sročico iz Bele Krajine, ki se je ob ljubezni in skrbi sorodnikov izučila v gospodinjstvu in šivanju ter si s tem znanjem v večjem domačem mestu služila kruh, je usoda čez noč postavila k lastnemu toplemu ognjišču tja na drugi konec naše poloble. Nič posebnega ni prinesla slovenska nevesta svojemu tujemu možu, ne visoke izobrazbe, ne dote, ne izredne lepote. »Zvesto srce in delavna ročica« sta bili njena edina popotnica v novo življenje.

Kakšna je njena družina? Mož, trije otroci — vsi švedi, saj drugače ni moglo biti. Žena je kmalu opustila pomožno nemišino in se naučila švedskega jezika, vzvela se v nove razmere ter vzgajala otroke v duhu in jeziku svoje nove domovine. Mož pa je imel globok pogled v njeno notranjost ter je razumel, da je ženina duša kljub vsem nujnim spremembam ostala vendarle prvotna, slovenska. Čutil je, da se bosta tem bolj zblížila in da bodo otroci tem bolj last obeh, čim bolj bosta spoštovala in cenila to, kar je v njujih dušah zapisano z najmočnejšo potezo — zavest lastnega pokolenja. In tam v daljni švedski deželi, v popolnoma tujem okolju, sta dala prvemu, težko pričakovanemu otroku eksotično ime: Milenka...

Nič drugega ni mogla mlada mati iz svoje duše preliti v otroka. Nežna slovenska uspavanka, ki jo je pela ob posteljici, je zamirala že z otrokovim snom. Tudi prvega smehljaja ni mogla izvabiti detetu s svojo rodno besedo, kaj šele, da bi mu v teh glasovih dajala prve napotke v življenje. Samo: Milenka! Samo v tem imenu, ki ji je bilo nekdanj v detinskih letih najlepše, je srečna žena podzavestno uživala neko posebno sladkost materinstva in podoživljala prvinsko povezanost s krvjo in dušo svojega daljnega rodu. Tudi mož je razumel, da bo hčerki sami, pa bratom in sestram in še njihovim potomcem to sladko eksotično ime neminljivo simbol krvne skupnosti s pokolenjem matere, ki so jo nedoumljiva pota usode pripeljala izpod žarkega jugoslovanskega sonca v beli severni staj.

Po tridesetih letih topllega družinskega življenja je mož še razumel tajno željo ženinine duše in vzbujal in otrocih zavest krvne in duhovne povezanosti z materinim pokolenjem. Poslal je ženo in dva otroka na obisk v daljno Slovenijo. Sin, mlad poslovni človek, je sam vozil avto iz Stockholma do nas. In kako je pred odhodom mož naročal ženi, kaj mora razkazati otrokoma, ne samo svetovno znane lepote domovine, tudi steezice v svojem rodnem kraju naj jima pokaže, da bosta vedela, kje je mati preživela prva leta svoje mladosti in kje so pokopani njeni roditelji... Prav tako pristržno je mislil tudi na ženinine svoje, družina je morala vzeti s seboj pozdrav njegove domovine: ljubeče vezenine v nordijskem narodnem slogu, pesmi nesmrtnih skandinavskih skladateljev, pa značilne švedske jedi v konzervirani obliki... Naša Dorica, zajetna stockholmska gospa, ki kuha svoji švedski družini več-

Služkinje, postrežnice — pereče poseliško vprašanje, združeno s socialno nezavednostjo naših gospodinj! V kakšni luči se kaže gospodinja, ki lahko računa s stalnim dohodkom, pa odpusti brez pomisleka služkinjo, kako bo odlejal živelo deklet brez službe ali pa postrežnica, ki pomaga vzdrževati družino!

V gledališču ne hodimo več. Knjig ne kupujemo več, revije odpovedujemo, privatne učitelje odstavljamo — kaj bo z našimi osebnimi in celokupnim narodnim napredkom in z ljudmi, katerih eksistenca je odvisna od obstoja in razvoja kulture?

Da bi le še hujšega ne bilo! Vsak rodoljub in politik je lahko vesel, da naše gospodinjice tako stoletno prenašajo tegobe časa. Toda če pogledamo malo globlje, se moramo zgroziti: morda se bodo posledice te ravnodušnosti in potrpežljivosti pozneje bridko odražale z lic sedanjega narodnega podmladka — morda ne bodo dosti milejše, kakor tam, kjer je vojna. Če je naraščanje cen neizogibno, se morajo najti sredstva za povisjanje plač — za prehrano naše mladine!

Vse to so zadeve, ki se kažejo kot malenkostne skrbi male gospodinjice, a kličejo k nujnemu reševanju velikih, včasih prav usodnih problemov.

noma po »kranjsko«, je v Ljubljani povabila na prijetno švedsko zakusko vse svoje bližnje in daljne sorodnike. Ob prekrasnih skandinavskih pesmih, ki jih je pela Milenka, ob opisovanju severnega življenja, ob občudovanju naših lepot, pa ob zbujanju mladostnih spominov sta se z ginljivo pristrčnostjo spajala dva oddaljena sveta, ki ju je zblížala živa in pravilno pojmovana narodna zavest slovenske žene in švedskega moža.

BABYMIRA krema
SE USPEŠNO UPORABLJA ZOPER SPUSKAJE, RANE, PRASKE, OPEKLINE, HRASTE, LISAJE IN VSE NEČISTOSTI KOZE PRI OTROCIH IN ODRASLIH. NAGLO SUDI OD ZNOJA ALI MOKRENJA OPALJENO IN ODRGNENO KOZO. DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH IN DROGERIJAH PO CENI DIN 10.— ZA ŠKATLICO.

Trideset let ni slisala ta žena slovenske besede, le brala jo je včasih v pismih. Pa vendar je živela v njenih spominih, v njenih mislih tako močno, da ji je že po nekaj urah bivanja med svojci tekla skoraj tako gladko kakor nekdanj...

Ko sem po odhodu poslala za njo mal spominček, volneni belokrajnski parček kot okrasek za avtomobil, se mi je ganljivo zahvalila in me prosila, naj ji pošljem še dva, da bodo vsi trije otroci imeli te lepi spominke na domovino svoje matere...

Ali pomeni izselitev te vrle žene narodno izgubo? Nikakor ne. Saj je tudi v tujini ostala zvesta svojemu rodu in mu pridobila mnogo naklonjenih src.

Na to ženo in na tega moža in njegov narod sem se spomnila, ko sem neke brala o čisto drugem pojmovanju s slovenskimi krvjo mešanih narodov, o njih škodljivem vplivu na nordijsko raso in o usodnih posledicah za obstoj slovanstva. Gornja resnična slika sama dovolj jasno priča o nasprotnem.

šča, lepša in bolj praktična pa bo seveda če jo izdelamo iz kakšnega nepremočljivega blaga.

Na prvem mestu naše skice je videti obleko z okroglo izrezanim živetom. Za takšne obleke pripravijo letos moda drobno križasto blago, ki je živahno in praktično obleno. Bluzo, ki jo nosimo v izrez, si zamisljamo iz belega pralnega tvoriva ali pa iz lahkega jerseyja v osnovni barvi obleke.

Redna stolica
Leopilute
Oglas reg. S. Br. 31410 dec. 24. XII. 1935

Kajpada je za izlete še vedno v modi hlačno krilo, ki nam pride prav tudi pri kolezarjenju. To krilo pa je tako izrazito športno, da ga ne moremo nositi v mestu in si ga zato lahko omejimo samo tiste, ki razpolagajo z večjo garderobo. Enotavna, toda okusna bluzo na naši skici ima dolge rokave in prešte stranske dele (2. skica).

Pri modernih športnih plaščih igra hrbtni del največje vloge. Tu vstavimo gube ali zvončaste partije, ki plašč primerno razširijo in mu dajo značilno, nekoliko vstran štrlečo obliko. Široko karirasto blago učinkuje športno in veselo (3. skica).

ELITNA KONFEKCIJA
Masček
MARIBOR
PRINASA VEDNO NAJNOVEJŠE

Udobno progasto krilo združimo s temnejšo jopico, ki ji srednje širok pas daje dokaj športnega poudarka. Jopica ima na vsaki strani po dve gubi in nizke, široke reverje (4. skica).

Letos so moderni veliki žepi, ki jih kakor nekakšne torbe pritrjujemo na pasu. Originalno in nenavadno učinkujejo takšni žepi na preprostom športnem krilu. Kajpada jih s pasom vred lahko snamemo — potem je krilo gladko, brez vsakega okraska. Jako okusna in mladostna je lahka bluzo s svojevrstno izrezanim oplečnikom in drobno pentljo pod vratnim izrezom (zadnja skica).

Ena torbica — tri oblike

Tu je moda izumlila nekaj izrazito praktičnega: preprosto, gladko torbico, ki ji lahko same napravimo različne prevleke v barvah naših pomladnih in poletnih oblek. Osnovna oblika torbice je iz črnega moiréja ali kakšne druge gladke svile in nima ročajev, temveč je opremljena samo s patentno zadrgo. Takšno torbico lahko vložimo v skrbno izdelano prevleko iz blaga, platna ali kloubčevine. Tu počiva potem kakor pisno v pisemskem ovojju. oglaš!

Na izletu

V mislih imam kratek izlet v okolico mesta. dobro uro hoda po sveže ozelenelih travnikih, počitek na soncu pred prijazno vaško gostilno, ko lahko urejemo šopek, ki smo ga natrgale med potjo. Torej skratka: nedeljski sprehod, ki si ga že zavoljo svojega zdravja vsaka izmed nas rada privoščiti, četudi sicer ne goji turisticke. Seveda naša navadna, temna mestna obleka ne odgovarja želji po sproščenosti, ki nas ob taki priliki neodoljivo obide. Da se v naravi resnično dobro počutimo, moramo pustiti naše mestne skrbi v mestu in prav tako našo vsakdanjo obleko.

Najbolje bo našemu namenu odgovarjala tako udobna kakor preprosta zveza širokega, lahkega krila in sveže pralne bluze. Takšno oblačilo nas ne ovira, je preprosto in praktično. Toda moda bi ne bila moda, če bi si za vsako priliko venomer ne izmisljala še nekaj novega. Nekaj novega je torej obleka za izlete, ki je prav za prav le krilo z izrezanim živetom, ka-

kor smo ga včasih nosile pri kmečkih oblekah. Ta život potem izpolnimo z lahko bluzo ali s toplo bluzo, kakršno je pač vreme. Kadarkoli pa bi se radi še bolj odkrile solnčnim žarkom, lahko bluzo sploh sličemo: obleka z izrezanim živetom je potem nekakšna obleka za sončenje, ki jo že poznamo s poletne kopališčne mode. Naravno je, da moramo misliti tudi na ogrinjalo — pa če je vreme še tako lepo. Udoben, širok plašč nam pride prav za krajše izlete, za vožnjo z avtomobilom ali z vlakom. Pri daljši hoji pa bi nas s svojo težo le oviral, tu je vsakako bolj na mestu kratka jopica, ki jo pri hoji vržemo preko roke, zvečer ali pri počitku pa ognemo. Seveda bi lahko uporabile jopico našega mestnega kostuma — toda prav za prav jo je škoda. Jopica za izlete mora biti tolikanj odporna, da lahko sedemo nanjo pri počitku in da se nam ne krči srce, če jo zmoči nenadna ploha. Lahko si jo ukrojimo iz starega, že zavrženega pla-

O BELI KUGI

Helenin zakon bi lahko stihl, med srečne, čeprav le v smislu proučevanja sreče nanj zahtevnih žensk. Prebivala je v stanovanju z eno samo sobico skupaj z možem in petletnim Borisom. Helena bi imela rada še punčko, mož pa ji je dokazoval, da to ni mogoče. Ko ji je prinesel prvega domov plača, ki je bila najbolj otipljiv protidokaz za njeno nerealno — kakor je njeno željo po otroku imenoval mož — se je žaloštena udala v usodo in je nekaj časa molčala. Toda njen močno razvit materinski čut je prevpil razumske argumente in zopet je začela sanjati o svoji punčki, ki čaka, da jo pokličejo v življenje. Materin najboljši zavestnik je bil mali Boris, ki si je tudi pristržno želel sestrico.

Kljub močevim pomislekom se je Heleni naposled vendarle izpolnila njena želja: pričakovala je drugega otroka. Ko je prišel njen čil, je porodila zdravo deklico. Ker je bil otrok zdrav, je pridno veikal podnevi, večkrat pa tudi ponoči. Pri tem se je zbudil tudi Boris in ker se mu je sestrica zasmilila, se je drl z njo vred.

Dosti manj miru, pa mnogo več opravka je bilo pri hiši, toda mlada mati je bila vseeno srečna in vsi trije so gledali svojega novega člana kot mal čudežek. Helena je zopet preživljala tiste dni, o katerih je vedno trdila, da so najlepši v življenju matere: ko je malo neboljenče

zgojil in čisto njeno. Moža je sicer otrokovo kričanje prikrajšalo za marsikatero uro spanja, ker je za videl, kako zadovoljna je žena, si je dopovedoval, da je tudi njemu prav tako.

Tako je vladalo pri hiši splošno zadovoljstvo, kalli ga je le še večji primanjkljaj konec mesca — dokler ni Helena nekega dne ustavila gospodinja na stopnicah:

»Torej pri vas imate zopet majhnega? Zelo se vam čudim... V današnjih časih! Pa pri takih dohodkih! To je strašno!«

Ko je Helena ugovarjala, kaj naj bi bilo na tem tako strašnega, je gospodinja odgovorila bolj določno:

»Saj veste, da meji na vaše stanovanje soba moje hčerke. Ubogo dekletko bo sgrubilo živce, ko mora ves dan poslušati kričanje in vekanje. To jo zelo moti tudi pri igranju klavirja. Kako naj se strota pripravi za prihodno produkcijo! Pa ko bi jokalo samo podnevi, bi še šlo! Toda pomodi! Ne, tega moje ubogo dete ne bo moglo dalje prenašati! Sploh pa: ko sem vas vzela v stanovanje, ste imeli samo enega otroka. Pogodili sva se prav za prav samo za tri osebe... Kdo mi daje jamstvo, da se vam prihodnje žeto ne zgodi sopet kaj takega...«

Helena se je osupla in potrta poslovila. In ko je prišla prvega aprila plačat najemnino, ji je gospodinja odpovala, češ da želi v stanovanje manjšo in mirnejšo družino.

Tako se je začel Helenin križev pot. Vsak dan, ko je šla s trga, se je ustavljala ob deskah s časopisi ter je pregledovala stanovanjske oglase. Nobene prilike ni zamudila, samo da bi našla kaj primernega. Toda stanovanja z dvema sobama, ki bi njena družina po božjih in človeških postavah morala imeti pravico nanje, so bila predraga. Tako je pač morala Helena iskati svoji družinici skromnejše bivališče.

Ko je po neki objavi sodeč upala, da je končno našla svojim razmeram ustrezen krov, se je podala h gospodinjici, ki je oddajala stanovanje. Že sta se sporazumeli za ceno, ko se je gospodinja spomnila še nečesa:

»A, še to sem pozabila: koliko pa so stari vaši otroci?«

Helena je povedala.

»Potem pa ne bo nič! Otroškega kričanja moj mož ne more prenašati!«

Helena je sicer osupla, toda v svoji dobrušnosti si misli: »Ubogi ljudje, gotovo niso imeli nikoli otrok. Sicer bi žena gotovo ne govorila tako. Saj ni mogoče, da bi pozabila, kako ljubko je takole majhno bitje.« Ko se je v mislih ustavljala pri raznih družinah, ki žive v bližnji in imajo vseh dobrot na pretek, je morala podvomiti: Da bi se branili otrok vsi ti?! Nemogoče! Saj za gospo Mežnarjevo ve, kako globoko verna je, pa ima samo dva otroka, kljub temu da je strava in lepa in moč tudi. Gospa Ščunikova, ki ima vedno polna usta moralnih

pridig in ostro besedo za vsakogar, ima pa celo samo enega!

Toda Helena je bila vedra žena in ne da bi se tega sama zavedala, je bila njena nepremagljiva vedrost najboljša dota, ki jo je prinesla v skupno življenje. Vesela je bila, da ne spada med tiste, ki so udarjene z nerodovitnostjo in je pogumno iskala dalje.

Ko je poskusila svojo srečo v drugi hiši, je takoj zvedela za pogoje, pod katerimi bi mogla dobiti stanovanje: v družini smejo biti največ tri odrasle osebe, od katerih ne sme nobena imeti koleasa ali smučil. Prav tako sta izključena tudi radio in gramofon, pa tudi mačke in psa ne sme imeti, kdor hoče stanovati v tej hiši.

Helena je mrzlo gospo, ki ji je vse to avtomatično naštevala, gledala z odprtimi usti.

»Kaj pa kanarčka, ali bi smela imeti v kuhinji?« je vprašala boječe.

»Kaj, kanarčka, hočete naseliti v kuhinji moje hiše?! Poznam to pitje zalego, ki tako kriči, da mi utegne živce razdejati. Pa tudi ves zid posvinja. Ne, nikakor! Brez kanarčka, ali pa nič!«

Helena se je spomnila na svojo družinico, pa se je poslovila v spoznanju, da njen krič odleže najmanj za pet kanarčkov.

Končno se ji je posrečilo dobiti stanovanje na periferiji mesta v večji stanovanjski hiši, kjer so jo sprejeli kljub vsem napakam. Čeprav stanovanje ni bilo

tako, kot si ga je Helena želela in je bila tudi cena previsoka za malenkostne udobnosti, ki so bile pri hiši, se je zopet naselila zadovoljnost v malo družinico. Mlada mati je bila posebno zadovoljna, ker je bilo pri hiši dvorišče, kjer je lahko skakal tudi njen živahni deček.

Bila je nedelja dopoldne. Helena je imela opravka v kuhinji, kjer je poleg stedišča v košari spala njena deklica. Dečka je poslala na dvorišče, da ne bi delal nemira ob speči sestrici. Da bi ostal dalj časa zunaj, mu je dala s seboj lepo veliko žogo, njegovo najljubšo igralko.

Ni minilo pol ure, ko je prijokal Boris nazaj v kuhinjo. Helena je zaprežena zvedela za vzrok dečkovega obupnega kričanja: dečki so se igrali z žogo, ki je padla v odprto hišnikovo stanovanje. Hišnik je bil priden in pobožen mož. Toda otroci so mu šli vedno na živce. Žogo, ki mu je priletela v stanovanje, je razrezal ter vrgel nazaj na dvorišče s pripombo, da se na dvorišče ne sme nositi nobenih igralk, najmanj pa žoge, s katerimi se pokodujejo rastline ob plotu.

Helena je onemela. Da bi potolažila dečka, je odprla radio: godba bo dobro vplivala nanj in nanjo. Mala se je medtem prebujala.

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

Pod nobenim drevesom ni varno

Pozitivni naboji in negativna zemlja — Jonizacija zraka — Bliski v planinah in na ravnini — Užigajoča in mrzla strela

Nevihte imenujemo celokupnost pojavov, ki vodijo do nastajanja bliskov. Dokaz za električni značaj bliskov je podal že Benjamin Franklin l. 1750, vendar pa se znanost z nevihtami podrobneje bavi šele kakšnih dvesto do trideset let.

V mirnem vremenu je mogoče povsod v troposferi, to je spodnji ozračni plasti, ugotoviti

razlike v električni napetosti, ki nastanejo po prostih nabojih ob vodnih kapljah ter molekuli kisika in dušika. To so pozitivni naboji, ki padajo v lepem vremenu stalno proti negativni nabiti zemlji. Če se zemlja na ta način ne da nabiti pozitivno, je vzrok v sprožitvah, ki se dogajajo z bliski. Statistika kaže, da se sproži na zemljo vsako sekundo

povprečno sto bliskov, in to skozi vse leto.

Ko se dvigajo segreti zračni toki v višino, nastajajo na mestih temperaturnih obratov horizontalne oblčne tvorbe. Ko se je zgostilo dovolj vodne pare, pričnejo

kaplje padati iz oblakov, a zračni toki, ki se od zemlje venomer dvigajo v višino, jih razprše. S tem se ločujejo tudi električni naboji in v oblakih samih pride do močnih,

ločenih pozitivnih in negativnih polj.

Vsak zračni prašek predstavlja električni upor, če se pa jonizira, se ta jonizacija siri v nekakšnem ozkem, majhnem jarku na obe strani, pri čemer se električni naboj na početnem mestu gotovo takoj sprosti, napetosti ob koncu jarka pa naraščajo. S tem je dan povod za sprožitev, blisk rase na obe strani in pri tem lahko

doseže tudi zemljo.

Naše znanje o nevihtnih pojavih se je razširilo pred vsem po zaslugi električnih central, ki je bilo v njihovo korist, da bi zvedele kaj podrobnejšega o vplivih bliskov na vode visokih napetosti in o okvarah, ki jih bliski tu lahko povzročijo. Za merjenje bliskovne sile so bile izdelane razne metode. P. »tobičajnejš« postavlja

na mnoga mesta električnega voda majhne jeklene žice. Če jih zadene blisk, se te

žice magnetizirajo

remanentni magnetizem v žicah potem izmerijo in po njem sklepajo na silo toka, ki je šel skozi nje. Zelo zanimivi so bili poskusi na Empire State Buildingu v New Yorku, ki so pokazali, da se bliski z visokih stavb in gorskih vrhov gibljejo

od zemlje proti oblaku.

V ravninah se bliski premikajo spet od oblaka proti zemlji. Čisto po naključju, in sicer po zaslugi fotografije, so ugotovili, da bliska ne predstavlja posameznega žarka, temveč cela vrsta sprožitve. Prvemu, zelo hitremu žarku sledi mnogo drugih bliskov različne sile. Ljudska govornica o

užigajočih in mrzlih bliskih

tedaj ni brez podlage. Nasprotno pa še ni nobenega dokaza za domnevo, da bi bila nekatera drevesa bolj varna pred strelo nego druga. Kolikor je mogla znanost ugotoviti do danes, ti ni pod nobenim drevesom zajamčeno, da se ti ob nevihti kaj ne zgodi.

Nov daljinomer

Izum berlinskega raziskovalca

Berlinski raziskovalec dr. Ernst Lau je izumil nov daljinomer, ki zbuja veliko pozornost. V sedanjih izvedbi priprava sicer ne pride na trg, vendar pa je računati s tem, da bodo nje svojevrstni optični efekt prej ali slej praktično izkoristili.

Priprava sestoji iz obroča in progaste steklene plošče. Če se oko oddaljuje ali bližja, postaja število teh prog manjše ali večje in na lestvici, ki je pritrjena na obroč, je mogoče oddaljenost razbrati, ne da bi se

bilo treba pripraviti sploh dotakniti. Razen tega more več oseb v raznih razdaljah prečitati oddaljenost.

Pripravo je primerjati z zrcalom, v katero gleda isto tako lahko več oseb hkratu. Instrument izkorišča znani pojav, po katerem nastajajo pri opazovanju ograj, ki so druga za drugo, čudne proge. Uporabiti ga bo mogoče n. pr. v fotografski praksi, a tudi za vse druge primere, kjer so daljinomeri sploh potrebni.

Staroveška strojnica

Moderno orožje ima svojega predhodnika v napravi pred 2000 leti

Strojnica, eno najučinkovitejših modernih orožij, ima predhodnika, ki je starejša za 2000 let. Italijanski arheolog prof. Bastioli poroča, da je vozil Julij Cezar na svojih pohodih stroj s seboj, ki je v minuti lahko izstrelil 12° puščic. Šlo je za velik lok, ki ga je bilo mogoče napeti izredno hitro s pomočjo vitla, puščice pa so se s spretno napravo medtem same polagale na tetivo. Ta staroveška »strojnica« je imela na sovražnika močan učinek, manj sicer zaradi zadetkov, kolikor zavoljo tega, ker si ni mogel razlagati nenadne toče strelc, pred katero je bilo treba pač vzeti podplate pod pazduho.

Stari pa niso poznali samo strojnice, temveč tudi — taksi. Gnal ga sicer ni motor na bencin, temveč štirinogati motor na oves. Toda voznik je na koncu vožnje lahko natančno ugotovil dolžino te vožnje, ki je po njej računal vozino. Na enem kolesu voza je bilo namreč majhno zobato kolo, ki je pri vsakem obratu velikega kolesa pomaknilo za en zobec naprej, a ko se je samo enkrat obrnilo v celoti, je sprožilo majhno kovinsko kroglo, da je padla

v pripravljeno skledo. Ob koncu vožnje je voznik odprl to skledo in preštel kroglice, po njihovem številu je izračunal pot.

Prof. Bastioli je odkril staroveške spise z opisi priprav, ki so jih uporabljali duhovni za svoje ceremonije. Neki papirus razlaga n. pr. na zelo naraven način »čudež, da so se vrata velikega svetlišča v Tebah odprla, čim so duhovni pred njimi zažgali sveti ogenj. Ob vratih je bila vzmet ki je bila z lončeno palico zvezana s kladivom. To kladivo, ki je bilo »plombirano« s srebrno žico, se je sprožilo v trenutku, ko se je žica v ognju raztopila, udarilo je na lončeno palico, jo razbilo in — vzmet je potem avtomatično pritisnila vrata navzven. Podobno je bilo z znamenitim malikom v tebanskem svetlišču, ki je govoril vernikom in jim preokoval bodočnost. V njem je bil prvi zvočnik na svetu. Besede, ki jih je dozdnevno malik govoril, je govoril v resnici duhovnik v notranjosti kipa proti gosti žični mreži. Od te mreže so zvočni valovi udarjali na opno, ki je usmerjalo potem ojačene stavke v malikova usta. Ti stari egiptski duhovni so bili tičji!

Rastlina, ki daje videti v temi

Indjanci varijo iz jageja omamno pijačo

Neki raziskovalec, ki je potoval skozi malo znane pragozene in stepne predelje Kolumbije, poroča, da si Indjanci na ozemlju Caqueti iz neke rastline, ki jo imenujejo »jage«, varijo nenavadno pijačo. Clovek, ki jo pije, dobi skrivnostne sposobnosti. V omami jageja jim je mogoče videti baje celo v temi, opazijo različno predmete, ki so normalnemu človeškemu očesu v nedostadni svetlobi nevidni.

To poročilo potrjuje izkušnje, ki so si jih nabrali drugi znanstveniki v severni Braziliji, Venezueli in Kolumbiji sami. Prof. Viktor Reko z mehiške akademije znanosti je pred nedavnim »tem poročal. Po njegovih izjavanjih uporabljajo kolumbijski domačini rastlino jage, ki jo poznaajo tudi pod imenom ajahuaska, že davno kot mamilo. Iz nje si varjuje z določenimi učinki čeremonijami pijačo nenavadnih učinkov, Dr. Zereda Bayon iz Bogote pravi, da se v stanju, ki ga povzroča ajahuaska in ki ga spremljajo grozotne sanje, prav pogostoma pojavljajo prividi o dogodkih, ki se vršijo istočasno kje daleč ali ki se bodo izvršili v bodočnosti. Pivci ajahuaske

spoznavajo in ugotavljajo tudi rude in podzemeljske vrelce.

V Nemčiji so v ostalem že delali poskuse z alkaloidom, ki so ga pridobili iz ajahuaske. Psi so kazali v njegovi omami veliko razburjenje in videti je bilo, da imajo proti steni in se vzpenjali, kakor da bočejo nevidnega sovražnika ugrizniti v grlo. Na evropskega človeka pa jage ne učinkuje tako kakor na Indjance. Po količini, ki povzroča pri Indjancih že telepatično stanje, so kazale poskusne osebe v Nemčiji samo hudo slabost. Mogoče je tedaj, da učinkuje strup na ljudi različnega plemena različno — mogoče je pa tudi, da se ga je treba šele privaditi, kakor na druge omamne strupe.

A NEK DOTE

Ameriški kralj jekla Carnegie je bil mojster po načinu, kako je znal od človeka doseči to, kar je od njega hotel. Nekdo mu je svakinja potožila, da ne more obvesti svojih sinov, ki študirata na vseučilišču Yaleu, pripraviti na noben način do tega, da bi ji odgovorjara na pisma. Naj je poslala še toliko pisem, odgovorov ni bilo in jeza nad tem jo je delala bolno. Carnegie je postavil 100 dolarjev, da mu bosta oba mlada gospoda odgovorila z obratno pošto, ne da bi ju za to prosil. Res je napisal svojima nekakoma prijazno pismo, v katerem je jima pripovedoval o vseh mogočih stvareh, v prispevu pa je nekako mimogrede omenjal, da jima prilaga 5-dolarski bankovec. Priložil pa ni ničesar. Oba nekaka sta z obratno pošto res odgovorila, tako »mimogrede« pa sta strica opozarjala na »pomoto«, ki jo je napravil s tem, da ni priložil denarja...

Švicarski pesnik Gottfried Keller je sedel s prijateljem, komponistom Wilhelmom Baumgartnerjem v točilnici v Curihu. Bil je že švicarski narodni pevski praznik. Kellerju so bili pred dnevi naročili, naj bi za to priložnost napisal pozdrav v pesniški obliki, Baumgartner pa naj bi ga skomponiral.

Ko sta sedela nekaj časa tih, je menil Baumgartner: »Ali boš s svojo preteoto pesnijo že kmalu gotov? Rad bi se že spravil na skladanje.«

»Pa napiši najprvo ti svoj šund, potem bom že svoje verzice podložil,« je odgovoril Keller pokojno.

VSAK DAN ENA

»Fantič, pti malo bliže, pomagala ti bom vstati!«

Zanimivosti

V tropskih krajih imajo vrsto mravelj, ki se njena podzemeljska bivališča širijo pogostoma do 10 m globoko in obsegajo več nego 100 štirinajških metrov. Ta bivališča sestojijo iz zapletenega sistema hodnikov in dvoran. V teh dvoranah gojijo mravljive gobe, ki so njih edina hrana.

Neka južnoafriška sinica si gradi gnezdo z vrati, ki jih za seboj lahko zapre. Gnezdo ima poleg tega še odprt vhod, ki se pa končuje v zagato. Kače, ki jedo jajca, in ptice ki so najhujše sovražnice te sinice, skušajo po tem nepravem vходу zamažati vrata v gnezdo.

Kameleon premika lahko vsako izmed obeh oči samostojno. Med tem ko sledi eno oko gibom plena, opazuje drugo lahko okolico.

V Mehiki, kjer prodajajo cestni prodajalci na vozeh z osli žganje in liker, zahtevajo oblasti 6 fotografij osla. Preden dobi dovoljenje za izvrševanje svoje obrti. Zakaj zahtevajo oblasti fotografije živali, je popolnoma neumljivo.

Eno največkratnejših svetlišč je ogromna kuthodawska pagoda pri Mandalayu v Birmi. Ta velika svetliščna naprava obsega več nego 25 štirinajških kilometrov in jo obdaja 729 manjših pagod. Vsaka teh manjših pagod je postavljena na velik kamen, v katerega so vklesali po eno poglavje iz Budhovih nauk.

Esikimi imajo posebno tehniko za lov na velike, toiste galebe, ki jih radi jedo. Za ta lov ne potrebujejo ne puške ne puščice, a tudi ne mečejo na ptico kamne ali kose ledu, ker bi to ne imelo nobenega uspeha. Esikimi zračilno luknjo v strehi svoje ledne kočice nastavijo malo povišje ter položijo nekoliko kosov slanine ali nekoliko rbn na rob te luknje. Potem čaka, čim planejo na pogumnejše med pticami na to vabo, Esikimi bliskovito zabrabi in le redkokdaj se mu primeri, da ne bi pogetni galeba skozi luknjo v kočico.

Kako so umirali faraoni

Sedemletni ritem v vladanju egiptskih suverenov

Že dolgo tega so postali egiptologi pozorni na svojevrstno okoliščino: faraoni najstarejših časov so umirali, kakor je vse kazalo, vsi v mladih letih. Lahko bi si mislili, da je bilo to posledica dejstva, da so ti vladarji sklepali zakone vedno s svojimi sestrami, vendar je bilo čudno, da so umirali v zelo mnogih primerih po sedemletnem vladanju. To so malo podrobneje raziskovali in ugotovili so, da so bili v teh primerih faraoni pač prisiljeni, da se preselijo na drugi svet. V sedmih letih svojega vladanja so bili deležni vsega, česar si je moglo poželeti njih srce, potem je pa sledil konec.

Našli so namreč nekoliko žalostnih mladih in uspešnih faraonov, ki so se grenko pritoževali nad nevhvaležnostjo sveta in tarnali, da morajo v cvetu svoje mladosti odpotovati na drugi svet. Tam naj bi bili zagovorniki in zaščitniki Egipta ter njegovega blagostanja.

Faraoni, ki so tako žalovali, pa seveda niso bili posebno premeteni, kajti bili so

drugi, ki so postopali drugače. Napravili so, da se je zgovil »čudež«. Kakšno božanstvo jim je enostavno sporočilo da predstavlja pač izjemo in da lahko vladajo dalje. Bili so pa res le izjema, kajti duhovniški ceh je bil vsakega faraona po sedmih letih očitno popolnoma naveličan.

V mlajši egiptski zgodovini tega, faraonom tako usodnega običaja, niso več gojili. L. 712. pred našim štetjem so sežgali zadnjega faraona in sicer zavoljo tega, ker je imela Libija tedaj velik vpliv na Egipt in so v njej seziganje smatrali pač za najtemeljitejšo obliko smrti.

Z röntgensko preiskavo mumij so dognali seveda tudi dolgo vrsto drugih smrtnih vzrokov v Egiptu in ti se skladajo kar dobro v današnji vzroki smrti. V glavnem so umirali ljudje za jetiko, pljučnico in drugimi takšnimi boleznimi, ki povzročajo tudi danes največ smrti. Med boleznimi starih Egipčanov je omeniti n. pr. tudi parazitozno, kostno gnilobo in sklepnih revmatizem.

Shawova ljubezen

Iz življenja velikega zasmehljivca v 56. letu njegove dobe

Ko se je ga. Cornwallis-West pred nekaj časa vrnila iz Hollywooda v svojo angleško domovino, je bilo nekaj težav. Nje psiček »Peček« bi bil moral ostati v karanteni. »Ne,« je dejala ženska, »ne ločim se od svojega ljubčka.« In obrnila je Angleški hrbet ter se preselila v Francijo, kjer je umrla sedaj v starosti 75 let. Bila je to nekoč slavna igralka, za katero sta pisala uloge Barrie in Shaw.

V tistem času, v času svojega stija, se je imenovala drugače. George Cornwallis-West, bivši mož lady Randolph Churchillove, matere Winstonja Churchilla, je bil nje drugi mož. Nje prvi mož pa se je imenoval Patrick Campbell in kot ga. Stella Campbellova je dobila svojo prvo večjo ulogo v neki Pinerovi igri. Potem je postala prva Eliza Doolittle v Shawovem »Pigmallonu« in čez noč velika igralka. Kot prva se je drznila pritižati na odru cigareto, kar je bilo za tedanje čase nekaj neznačilnega. Njena občinstva postaja pred

stavljajoča nov ženski tip na Angleškem, je celo staremu ciniku Shawu zmedla glavo. Vrsta sedaj objavljenih ljubezenskih pisem to dokazuje, čeprav Shaw tudi v teh pisemih ni mogel zatajiti zasmehljivca.

»Stella, Stella,« je pisal l. 1912., ko mu je bilo že 56 let, »ne mašite ušes pred oboževanji irskega lažniva, ki pomaka svoje polnilno pero v Vašo srčno kri in spreminja Vaša posvečena čustva na odru v denar!«

Potem drugo pismo: Stella, gotovo ste bolni, kajti drugače bi bila, vilinska ženska, Vaša dolžnost, da bi mi pisali. Ali pa Vas jezi, da Vas sme vsak norec oboževati? Da, petnavan, da utegne norčeva ljubezen človeku dražiti jetra!«

Celo z verzi se je postarali stari zasmehljivci, kakor je nekdo sam priznal. Toda to mu ni šlo. Na »Stello« n. pr. ni našel boljše rime nego marcelo, v književnem žanru delala.

Skrivnosti pozabljenosti

Stvari, ki jih pomnimo in stvari, ki jih pozabimo

Moderna psihologija se je lotila z energijo uganek spomina in vzrokov za pozabljenost. Kako pogostoma slišimo ljudi, ki jadicujejo, da imajo slab spomin. Kako radi pozabijo kakšen naslov, kakšno ime ali kakšen dogovorjeni sestanek! Toda spomin teh pozabljenostev je lahko navzlic temu izvrsten. Mož, ki pozabi oddati pismo, ki mu ga je dala žena, v poštni nabiralnik, ima lahko izvrsten spomin za igranje in uspehe vseh nogometnih klubov. A dama, ki pozablja na dogovorjene sestanke, se lahko spominja do podrobnosti kakšne hišne oprave, ki jo je nekdo obudovala. Našeste ti najtežavnejša sorodstvena razmerja ter pozna natančno cene vseh toaletnih potrebščin.

Kako je mogoče, da nekaj obdržimo v spominu, drugo nam pa uide? V našem

podzavestju se nič ne izgubi. Tu je velika »shramba« vseh vtisov, ki smo jih nekoč sprejeli vase. Naša zavest odlaga v to rotoparnico vse, česar si noče obdržati ali česar se ni z vajo naučil obdržati. Dejstva, ki so tako stlačena v podzavestje, izginjajo, tako da ne veš odgovora o njih, če te kdo vpraša. Lahko rečemo, da je to za človeka prava dobrota. Pomislimo samo, kako dobro je, da izginejo na ta način iz spomina vsi žalostni in bolešni doživljaji, ki bi nas vsakokrat na novo pretresli, če bi se mogli nanje spomniti. Po drugi strani pa je spomin seveda eden najvažnejših čimteljev človekovega razvoja. Vse izkušnje rodov so položene v spomin. Zlasti nevarnosti, ki jih je kdaj doživljal primitivni človek, so se ohranile v spominu, tako da se jih je mogel pozneje sam ali pa njegovi potomci izogibati.

Pozno kesanje

Štirje neznanj razbojnik — v resnici eden sam

V ženski kaznilnici v Benetkah imajo starejšo Sicilijanko, ki so jo obsodili s hčerko in nekim moškim pred osmimi leti zavoljo umora. Hčer so pred nedavnim odvedli v neko južnoitalijansko kaznilnico. Obe ženski sta stalno zatrevljali svojo nedolžnost, toda oblasti jima niso verjele. Sedaj se je zgodil preobrat.

V marcu 1931. je 18letna Maria Alaimo iz Porta Empedocla pri Agrigentu odpotovala s svojo materjo v Palermo. Tam se je seznanila s 23letnim Giuseppeom Correntijem, sinom nekega profesorja matematike. Mladi mož se je zaljubil vanjo do ušes in jo je pregovoril, da bi z njim zbežala. V avgustu istega leta sta se poročila.

V decembru se je Correnti v bližini Realmonteja v mraku zgrudil pod streli iz samokresa, med tem ko je bila njegova žena z njim. Kot morilca so prijeli nekega kmeta Carmela Mussa. Ta je mlado ženo takoj po umoru z grožnjami prisilil izjaviti,

da so zločin izvršili štirje neznanj razbojnik. Resnica pa je vendarle prišla na dan. Mussa so prijeli kot morilca in izjavil je, da so ga mlada žena, v katero se je bil zaljubil, njena mati in nje sedemnajstletni brat Carlo Alaimo pripravili do umora.

Zaman so vsi trjeje, ki jih je bil tako obtožil, zatrjevali, da so nedolžni. Porota v Agrigentu jim ni verjela in jih je obsodila z Mussom vred na dosmrtno ječo, le Carla Alaima so zavoljo mladosti obsodili na štirinajst let. Prizivno sodišče je sodbo potrdilo.

Sedaj po osmih letih pa sta kes in vest omeščala morilca, da je napisal svojim sorodnikom pismo, v katerem priznava, da je umor sam izvršil, da so vsi ostali nedolžni in da se hoče tudi sam pokoriti za svoj greh. Pismo so predali možu in očetu Alaimovih, ki je poveril znanega odvetnika v Rimu, da uvede postopek za obnovitev razprave.

Živali se same zdravijo

Čudovit instinkt četveronožcev in ptic

V nekem ameriškem živalskem vrtu so napravili zanimiv poskus. Bolno žival so pustili samo v kletki, toda v njenem dosegu so položili vse hranilne rastline, ki jih je najti v naravnih okolici, v kateri ta žival drugače živi. Nato so opazovali, ka-

ko se je bolna žival zdravila z zelmi, ki si jih je izbirala iz kupa.

Bržkone bi sploh ne bila obolela, če bi imela že prej na razpolago takšne zeli, kajti živali se za svojo potrebo dobro razumejo na naravna lečila. Tako si iščejo črni ameriški medvedki nekih odvajajočih jagod, da se po zimskem času popolnoma očistijo. Mladi purani jemljejo grenke liste kot dražilo, ki jih krepča. Kadar dobivajo damjaki nove rogove, iščejo apne vode. Apno potrebujejo za svoja jajca tudi gorske ptice, zato iščejo krajev, kjer dobe lahko školjke.

Za smeh in kratek čas

Neki bančni direktor je zašel nekdo po naključju v gostilno precej dvomljive vrednosti in je tam kot natakarka odkril nekega bivšega sošolca.

»Kaj pa delaš tu?« je vzkliknil. »Ali ti gre res tako slabo?«

»Ni tako hudo,« je odvrnil mož. »Tukaj sicer strežem, jesti mi pa tukaj ni treba.«

»Toda Milka,« je vprašala prijateljica, »ali nisi izgubila prisrebnosti, ko te je tako nenadno objel in poljubil?«

»Da, za trenutek. Skoraj bi ga bila odpahnila.«

»Obtoženec, imenovali ste tožitelja vola, osea in idiota. Zakaj ste ga vrhu tega še oklofutali?«

»Zato, ker je naglušen, gospod sodnik.«

Glavni urednik je poslal mladega poročevalca, da bi intervjuval boksaškega mojstra, ki nikoli ni sprejemal časnikaarjev. Že opoldne se je poročevalec vrnil k šefu.

»Nu, ali ste prinesli poročilo?« ga je vprašal glavni urednik.

»Ah,« je dejal mladi mož in pokazal na svoje modro oko, »oglejte si ga malo tu!«

»Tega ne moremo tiskati,« je dejal glavni urednik srdito. »Kaj vam je reklo?«

»Tega tudi ne morete tiskati,« je bil odgovor.

»Jaz sem namreč prišel s te strani, kjer je pot nekoliko varnejša...« (Humorist.)

Pota in cilji fašističnega imperija

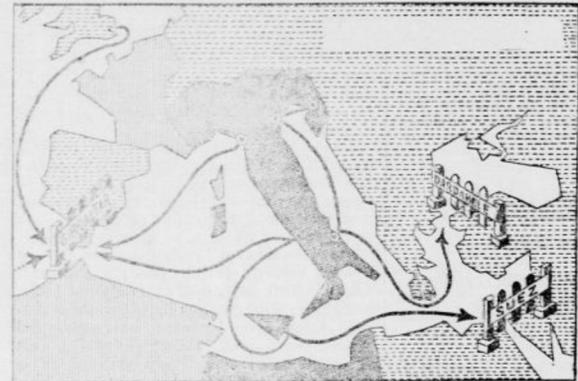
Italijani o svobodi in ravnopravnosti v Sredozemlju — Italijanske zahteve in njih utemeljevanje — Priprave za veliko vojno v severnih afriških pokrajinah

Vrnili smo se s krajeve poti prekoračja. Kjer smo prvič stopili na afriško zemljo. Tako smo se mogli neposredno seznaniti z mnogimi kolonialnimi problemi, ki imajo svojo posebno aktualnost tudi v sodnjem velikem sporu.

Vsa severna Afrika je vedna borba človeka z največjo pustavo sveta, borba za malo blazine vode, ki temelji na življenju. Potovali smo skozi mesta, nekdanja mesta, skvazi neobitane puščave, ki jim daje čudovito ornatost, barvno, naravno, vendar, potovali smo skozi puščave, v kateri lahko živijo samo nomadski Bedvini, dokler nismo prispeli do prave puščave.

Ilma v zabatku maja. podmornic in z velikansko silo svojega letalstva, zlasti s pomočjo oporišč na Siciliji in Sardiniji, dočim bi seveda Otrantska vrata takoj zaprli z minami.

V prometu skozi Sueski prekop je doseglja Italija po ustanovitvi imperija že dolgo mesto ter plača ogromne tarife za prevoz. Toda Suez ne pomeni za Italijo samo njene udeležbe v mednarodnem črtilu in znižanja ali popolne ukinitve tarif, marveč mnogo več. Italija hoče popolno svoboden Egipt in demilitarizacijo Sueskega prekopa, ker bi samo v tem primeru bila s gurno za svoje zveze z vzhodno Afriko; na to Velika Britanija ne pristaja. Egipt in Sudan sta stisnjena med

Fale zemljevid je posnet po italijanskih listih in pojasnjuje, zakaj se v Italiji označujejo za »ujetnika v Sredozemskem morju« — križem črtkano — temno ozemlje je italijansko, navpično črtkano pa francosko. Bele plavke predstavljajo morja

kjer neha vsako zidevanje in kjer samo sušni vetrovi velovito oblikujejo brez-kolnina duna. Težko je kolonialno življenje, v katerem se človek stalno nahaja v borbi z naravo. Italijani so pričeli semikaj premočnejši prebivati svojega prebivalstva in videli samo številne evropske naselbine kolonizator, v katerih človek naseljuje delce od domovine v poročnem novem ozemlju, na katerem se ni tako lahko navaditi, delajo za boljše lastni življenje, istovestno pa vrše tudi vsako razločno nalogo za vrhunske udeležbe imperija, ki naj bo samo nadzorovanje pomanjšanega Apsarijskega polotoka.

italijansko severno in vzhodno Afriko, ki obe razpolagata z močno vojsko, vsaj za kolonialne razmere. V primeru intervencije bi bila torej prva italijanska naloga prekinitev prometa v Sueskem prekopu. Gotovo bi se tam razvili izredno srčiti boji.

V okviru teh spornih vprašanj ima še najmanjši pomen luka Džibuti v francoski Somaliji. V strateškem pogledu so ba je vojne luke v Eritreji zadostno zavarovane, dočim se v gospodarskem pogledu Italija vedno bolj rešuje odvisnosti od luke v Džibutiju. Tudi železnici iz Džibutija

v Adis-Abebo ne pripisujejo več nekdanje važnosti. Ze lani so zgradili veliko avtomobilsko cesto iz Adis-Abebe v Asab ob Rdečem morju ter vsmerili na njo skoro ves promet. Tako mislijo nekako »izstradati« omenjeno francosko železnico, ki bi jim potem padla v roke kot zrelo jabolko.

Vizije afriške vojne

Ze ta fragmentarni pregled italijanskih zahtev, ki pa službeno niso še bile podrobno določene, dokazuje, da so vsa ta vprašanja močno komplicirana in skoraj nereshljiva, ker se dotikajo položajev, ki so v zvezi z gospodarstvom v svetu. Največji italijanski prijatelj med Francozi, bivši predsednik vlade Laval, je skušal svojčas s kompromisom rešiti vsa ta odprta vprašanja, toda s francoske strani nikoli ni prišlo do ratifikacije sporazuma, ki ga je Italija končno odpovedala in ponovno odprla vsa ta vprašanja, toda na veliko širši podlagi. Sedanja vojna je postavila na dnevni red preureditev Evrope in novo razdelitev kolonialnih posestev. Zato tudi Italija ne bo mogla ostati ob robu konfliktov, kakor je izjavil ondan minister Grandi. Kakor v Libiji, tako zbira Italija tudi v Vzhodni Afriki veliko vojsko, ki bi bila v stanju, da se sama brani. Toda splošno je znano, da tudi zavezniški zbirajo veliko vojsko v Tunisu, Alžiru, Egiptu, Sudanu in Keniji, torej okrog in okrog italijanskih kolonij.

Glavno vlogo v teh pripravah pripisujejo v Rimu Weygandovi vzhodni vojski, ki se sistematično pripravlja za vojno v puščavah Severne Afrike ter razpolaga z ogromnim številom oficirjev, ki bodo v primeru potrebe lahko sprejeli komando nad milijonsko vojsko domačinov. Vse to očitno dokazuje, da bi v primeru italijanske intervencije moglo priti tudi v Afriki do vojne v obsegu kakršnega ta kontinent še ni doživel.

Dosti jih je v Rimu, ki so prepričani, da je italijanska intervencija ob strani Nemčije samo vprašanje ugodnega časa. Kakor je za naše podnebje nerodna stvar vojna po zimi, tako je v Afriki skoraj nemogoča vojna poleti. Iz tega nekateri sklepajo, da Italija pred jesenjo ne bo stopila v vojno, seveda če se medtem nič posebnega ne zgodi kar bi sprožilo vihar prepelj. Nekateri smatrajo italijanske kolonialne zahteve za tako daljnosežne, da se lahko trajno za Italijo in zadovoljivo rešijo samo v veliki vojni, po kateri bi prišlo do nove razdelitve bogastev afriške celine. So pa še vedno mnogi, ki so prepričani, da bi bil pri obojestranski dobri volji mogoč miren sporazum. Toda vsaj zaenkrat ni nobenih znakov, ki bi kazali na verjetnost kakih pogajanj in nad Sredozemljem vise zlej ko prej preteči temni oblaki.

Dr. Oton Ambrož

»Samo Jugoslavija ima čas za probleme notranje politike«

Budimpeštanski poročevalec znanega nemškega dnevnika »Frankfurter Zeitung« je postal svojemu listu daljši dopis o notranjih razmerah v Jugoslaviji. Članek nosi naslov: »Samostojna banovina, Srbi in Hrvati, problem države«. Poročevalec najprej ugotavlja, da je za Jugoslavijo značilno prevladovanje notranjepolitičnih vprašanj, »medtem ko je v drugih državah vsa pozornost obrnjena samo na mednarodne dogodke«. Tako je v vseh jugovzhodnih državah imela evropska vojna za posledico »strnitev, centralizacijo in izločitev vseh strankarskih nasprotij«. Erako na Madžarskem, kakor v Rumuniji, Bolgariji in Grčiji, »samo v Jugoslaviji je notranja politika ostala živahna«. Vendar pa sodi poročevalec, da kaže postopanje proti dr. Stojadinoviću »voljo vlade, da pri vsej svobodi politične diskusije ostane gospodar položaja«. Poročevalec pripominja, da je interniranje dr. Stojadinovića izključno notranjepolitično značaja.

Glede Srbov opozarja poročevalec na razkosanost srbskih strank, kar po njegovem mnenju v hrvatskih oficijoznih krogi obžalujejo, »kajti razčiščenje številnih hr-

vatskih vprašanj, ki se postavljajo v zvezi z razvojem avtonomije banovine Hrvatske, se sedaj v bistvu vrši v pogajanjih med hrvatskimi in srbskimi člani vlade, bi pa bilo tem lažje, kolikor bolj strnjeno bi za odločujočimi možni stalo javno mnenje v srbskem delu Jugoslavije«. Na drugi strani pa je demokratizacija političnega življenja v srbskem delu Jugoslavije posledica srbsko-hrvatskega sporazuma. Za avtoritarno vodstvo države in v sedanjih razmerah nobene možnosti. Pri Srbih je demokratizacija povezana s poživljenjem strankarsko-političnega življenja, kolikor je to bilo mogoče opazovati zadnje mesce. Za Hrvate, ki si žele razpisati volitev v kratkem, pa predstavlja pojav močne stranke, ki naj bi bila reprezentativna za vse Hrvate, »važno posebnost«. Ob robu pa so tudi na Hrvatskem ekstremne sile, ki jim sporazum s Srbi ne gre dosti daleč, medtem ko dobiva v Srbiji nasprotje proti sporazumu strankarsko-politično oboje. To nasprotje je bilo med drugim razlog tudi za ustanovitev Srbske radikalne stranke dr. Stojadinovića.

Naša sodišča

Veliko delo slovenskih sodnikov po prevratu — Potreba vsestranske neodvisnosti — Nezadostni pripomočki

»Justitia fundamentum regnorum« — pravica je temelj držav! Nešteto velikih zradob širom sveta nosi ta pomembni napis. Od starih časov pa do danes so te besede v polni veljavi.

Kaj čaka najmočnejšo državo, če v njej ni urejenega pravosodja? Kaj pomenijo najpopolnejše državljanske pravice, če državljanji nimajo sodišč, h katerim se lahko zatekajo reventi in bozati v trdnem zaupanju, da najdejo tu pravico? In kaj končno nastane, če sodišča ne poslujejo v redu, če so dostopna strankarsko-političnim vplivom, če sodniki niso popolnoma neodvisni in če se v pravosodje vmešava politične stranke?

Sodišča so ustanove, neobhodno potrebne državi, da more živeti svoje urejeno življenje. Sodišča urejujejo in nadzorujejo s svojim poslovanjem vse javno življenjske skrbi, da se spoštujejo zakoni in sodijo o sporih, ki se pojavljajo. Dober, neodvisen, gromotno trden sodniški stalen je porok, da je pravosodje v državi na višku.

Sodišča v Sloveniji so po prevratu pod vodstvom naših odličnih pravnikov dosegla dober in zaslužen sloves v vsej Jugoslaviji. Slovenski sodniki in sodni pripravniki, ki jih je Avstrija tako kruto zapostavljala, so prinesli v našo mlado državo sijajne sposobnosti. V trdi šoli nemškega absolutizma so rastle do vseh vseučilišnih naših mladi pravnik, ki so s temeljitim znanjem ter znano marljivostjo in skromnostjo pripravljali pot naši osvoboditvi. Med njimi je bilo mnogo odličnih strokovnjakov, ki so skupno z našimi narodnimi odvetniki in notariji bili trdn in neizrošen boj za pravice slovenskega jezika pri sodiščih. Na Kranjskem in Primorskem je bilo po zaslugi naših pravnikov uvedeno slovensko uradovanje sodišč. Na področju okrožnih sodišč v Celju in Mariboru je bila borba mnogo težja, kljub temu da je bilo tudi tu izvojevanih mnogo pomembnih uspehov. Prava pastorka je bil naš jezik na področju deželnega sodišča v Celovcu; tam z eno edino izjemo ni bilo slovenskih sodnikov, sta bila tu le dva slovenska odvetnika in ni bilo niti enega slovenskega notarja.

Po prevratu so naši odlični pravniki hitro in uspešno uredili naše sodstvo. Na čelu višjega deželnega sodišča v Ljubljani, ki je obvelo vse ozemlje naše banovine so se vrstili kot predsedniki moške z blestječimi men: Kavčnik, dr. Babnik, dr. Rogina, Vrančič. Ti moške, ki niso bili samo znameniti pravniki in izvrstni sodniki, temveč tudi dobri organizatorji, so v kratkih letih vzgojili vzoren sodniški kader.

Za dobro pravosodje pa je bistven pogoj tudi gromota neodvisnost sodnikov, zadostno število pisarniškega osebja, primerne uradni prostori in ustrezni stvarni pripomočki za izvrševanje službe. Pogoj za nemoteno poslovanje pa je seveda tudi zadostno število sodnikov.

O gromotnem položaju sodnikov je težko pisati. Plače, ki jih prejemajo sodniki, ne ustrezajo njihovemu odgovornemu položaju. Druge panoge uradništva imajo mnogokrat možnost, da si svoje gromoto stanje nekoliko izboljšajo z dohodki iz kcmisij in drugih službenih funkcij. Pri sodnikih so komisije v zadnjih letih malone odpadle, tako da na zadevne dohodke ni mogoče računati. Postranskih dohodkov ne smejo imeti, ker bi moglo to kvarno vplivati na njihovo neodvisnost. Zato je neobhodno potrebno, da se sodnikom in državnim tožilecem prizna in izplačajo izdatne sodniške doklade. Ko bo naš sodniški stan gromoto zadostno podprt in gospodarsko popolnoma neodvisen, bo s povdovieno silo zastavil svoje sposobnosti, da se iz javne uprave izkorenini sleherni korupcija, ki bi se hotela razpasti.

Pomnožiti pa je treba tudi število sodnikov. Kaj vse so v zadnjih letih naprtili sodiščem! Volilne in invalidske zadeve stalen študij. Sodnik, ki je z delom preobložen, ne more dela opravljati uspešno. Strankam to ni v prid in nevolni so tudi njihovi zastopniki. Tudi pisarniškega osebja in stvarnih pripomočkov primanjkuje. Kot primer navajamo samo ogromni obseg poslov, ki so v zvezi z uredbo o likvidaciji kmečkih dolgov. Te posle, ki jih opravila pri Privilegirani agrarni banki veliko število uradništva, mora odpravljati poleg svojih itak že prevelikih poslov osebje naših mejnikljivišnih uradov. V teh uradih je včasih tudi na sedežih okrožnih sodišč je po en uradnik, ki je tako preobložen z delom, da ne more zmagovati poslov. Tudi materialna oskrba sodišč je skrajno zastopala. Pisalni stroji, papir, kuverte itd. vse je omejeno mnogo bolj kakor v ostalih državnih uradih.

In uradni prostori? Zadolostuje pogled v s tramovi podprte sobe okrožnega sodišča v Celju, kjer opravljajo sodniki in pisarniške osebje svojo naporno službo s skoraj življenjsko nevarnostjo, ki so izpostavljeni tudi številne stranke. Zadolostuje tudi pogled v prostore apelacijskega in vrhovnega sodišča v Ljubljani, kjer reserenti sodniki nimajo

niti svojih sob, temveč sedijo po knjižnicah ali največkrat kar doma, kjer rešujejo spise.

Naše pravosodje ima za seboj častno tradicijo. V dobach nailutejših političnih borb so si naša sodišča znala očuvati avtoriteto polne nepristranosti in zaupanja naroda, da poznajo le pravico in nič drugega. To je bila zasluga mož, ki so stali naši sodni upravi na čelu in sredi spominjajočih se rešmov so sotrili vse, da zlasti v osebni politiki zmaguje načelo moralne in strokovne kvalifikacije in pravilne ocenje, ki ne pozna družinih interesov. Kakor interes »-dstva in nizogove avtoritete Sodstvo ne sme nikdar postati žrtev dnevnih in strankarske politike.

Bolj kakor v katerikoli banogi državne oblasti sta tako pri sodnikih in sodnih povezani moralni in materialni problem. Cuvati neodvisnost in avtoriteto sedišč in omočičiti sodnikom in sodnim nemoteno poslovanje, je uradna skrb, pri kateri ne bi smelo biti nobene razlike ne med sodnicami, ne med strankami. Pravnik

Strnjena Rumunija

Pariški diplomatski tednik »La Tribune des Nations« objavlja v svoji zadnji številki članek »Rumunija strnjena okrog svojega kralja«. Članek razvija naslednje misli:

S pridružitvijo ustanovitelja rumunske kmetijske stranke Mihalakeja k »tronti narodnega prepodora«, se ta zveza lahko smatra za uresničeno, kajti v slednje bo do gotovo posnemali njegovi intumni sodelavci. Po imenovanju Mihalakeja za kraljevega svetovalca so sedaj v kronskem svetu drug poleg drugega Tatarescu, bivši šef liberalne stranke, ki velja za najhujšega nasprotnika ideologije rumunske kmetijske stranke pa Mihalake, bivši šef te stranke, Couza, šef nacionalistične protizidovske stranke, ter Victor Jamandu, najbolj veren predstavnik liberalne levice. Kdo bi si mogel predstavljati tako zvezo na primer pred tremi leti, ko so slepe politične strasti razkrajale edinstvo rumunkega naroda... Celotno znana ekstremna organizacija »Železna garda« se je končno izrcnila, ker so nevarnosti prevlekle, da bi bilo mogoče se naprej vztrajati na dosedanjem negativnem stališču. Izmed vodilnih oseb je ob strani samo Julius Maniu, prednik Mihalakeja v vodstvu kmetijske stranke. Vendar tudi on ni imel načelno ničesar proti Mihalakejevu koraku, prosil ga je le, naj tudi kot kraljev svetovalec zagovarja načela strankinega programa.

»Trije generali in en civilist«

Pod tem naslovom objavlja moskovski poročevalec »Frankfurter Zeitung«, kakor pravi, prve pobornosti o ruskem vrhovnem poveljstvu v sovjetsko-finski vojni. Na neki konferenci komunistične stranke v Leningraju je admiral Tribuč, vrhovni poveljnik ruske vzhodnomorske mornarice, označil za »dušo sovjetskega vojnega sveta« civilista, Ždanova, predsednika stranke v Leningradu. Ždanov se je baje sam mudil na finskih bojišču. Počaščen je bil z nazivom »Stalinov prijatelj«, kar se je do sedaj javno zgodilo samo v primeru Molotova.

Kdo je dejansko vodil operacije na Finskem, se da sklepati po olikovanjih, ki so jih prejeli generali Kulik, Timošenko in Mereckov. Vsi trije generali pripadajo osrednjemu odboru kmunistične stranke. Kulik in Timošenko pa sta tudi člana vrhovnega vojnega sveta. General Kulik je strokovnjak za mehanizirano oborožitev. Ukrajinski general Timošenko je vrhovni poveljnik kijevskega vojaškega okrožja in je lansko jesen vodil sovjetske čete na Poljsko. Vloga generala Mereckova, ki je manj znan od prvih dveh, pa je bila odredjena v finski vojni predvsem zaradi tega, ker je vrhovni poveljnik leningrajskega vojaškega okrožja. »Tako so torej rdečo armado na Finskem vodili trije generali in en civilist«, zaključuje nemški poročevalec svoje moskovske informacije.

Nenavadni učinki mraza

Metna uprava v Filadelfiji je morala osnovati tri nova policijska sodišča, da bi pospešila obsodbo oseb, ki so jih prijemale policisti med zadnjo hudo zimo zaradi voljo pijanosti. Neke uradnik pravi, da je pijačevanje razsajalo tedaj v naravnost epidemijem obsezu in policija je sedaj vesela, da ji ni treba vsak večer proučevati vozove s pijanci kar zaporedoma do revirjev. Vse njen dnevni red je bil zavoljo tega v zmešnjavu, med tem ko so bili revirji prenapolnjeni s poiočimi, krčičniki ali spemimi ljudmi. Ti ljudje pa so pili samo zavoljo mraza, da se ogrejejo.

Slovenija in železniški gradbeni program

Pretekli teden je bila objavljena nova uredba z zakonsko močjo, ki popravila znano uredbo o gradnji novih železnic iz l. 1936. Od uglednega železniškega strokovnjaka smo ob tej priliki prejeli naslednji članek:

»Službene novine« so objavile dne 23. aprila nov popravek uredbe o trasiranju in gradnji novih železnic, ki je bila izdana leta 1936 in ima zakonsko moč že prvotna uredba ni dovoljno upoštevala železniških potreb Slovenije, saj razen nad vse potrebne zveze Slovenije na morje z izgradnjo zvezne proge Črnomelj-Vrbovsko v dolžini 47,2 km ni bila vnešena v uredbo niti ena vseh ostalih, tudi potrebnih prog. V »Jutru« smo objavili že takrat nekaj člankov, s katerimi smo želeli opozoriti merodajne činitelje, da pri vsakakor potrebnih korekturah državnega železniškega gradbenega programa vplivajo na uvrstitve se sledečih novih tras v Sloveniji: Pragersko-Brežice-Nov mesto (116,8 km), Maribor-Sv. Lenart-Ljutomer, Straža Toplice-Zužemberk, Smartno ob Paki-Nova Stifca (26 km) in dograditev drugega tira med Zagrebom in Zidanim mostom, ter Ljubljano in Jesenicami in končno za pametno rešitev ljubljanskega železniškega vozla. Toda niti prvi popravek uredbe, ki je bil izdan v začetku leta 1939, ni uvaževal teh nujnih problemov Slovenije, niti drugi popravek, izdan pred nekaj dnevi. Tudi samoumevna zahteva po podaljšanju proge Grosuplje-Kočevoje do postaje Severin na novi progi Črnomelj-Vrbovsko ni upoštevana.

Pri takem stanju ne kaže dvigati, kakor pričeti z vsem delom znova. Nujno potrebno je, da se vsi slovenski činitelji, ki kakorkoli lahko neposredno ali posredno vplivajo na vsmerenje državnega železniškega programa, sistematično in energično lotijo akcije, da se pravkar izdani popravek uredbe o gradnji železnic dopolni še z najnujnejšimi programi v Sloveniji. V prvi vrsti so to:

- a) nove gradnje prog: zveza Brežice z Novim mestom in zveza Maribora preko Slovenskih goric z Ljutomerom in Murskim Središčem;
- b) pregradnje: 1. izgraditev drugega tira med Zagrebom in Zidanim mostom, 2. ureditev ljubljanskega železniškega vozlišča in 3. ureditev gorenjske proge do Jesenic za večjo prometno zmogljivost s položitvijo drugega tira.

Po izvršitvi tega programa, kar bi se moglo zgoditi v petih letih, pa bi morali slično kakor po ostalih predelih Jugoslavije tudi v dravski banovini pristopiti k rešitvi ostalih železniških gradbenih vprašanj, ki smo jih gori našeli.

Naj sledi našemu predlogu še nekoliko potrebnih in stvarnih utemeljitev. Kakor bi se sicer morali na prvem mestu zavzeti za podaljšanje kočevske železnice od Kočevja do Severina na Kolpi ob novi zvezni progi Črnomelj-Vrbovsko, smo vendar misljeno, da je trenutno iz gospodarskih in tudi drugih interesov bolj važna izgradnja proge od Brežice do Novega mesta, odkoder bo vodila v teku dveh let vsaj ena železnica proti Sušaku, krajša od one preko Zagreba. Nikakor ne odrekamo kočevski progi njenega pomena, vendar ona ne bo mogla nikoli doseči važnosti, kakršno ima glavna dolnjska proga med Ljubljano in Črnomljem oziroma Srbskimi Moravicami in Karlovcem ter z važno zvezo do Sevanice do Trebnjega. Po tej žili bo šel glavni promet, po kočevski pa zaradi njenega težjega terenskega položaja le manjši del. Zveza Brežice z Novim me-

stom pa predstavlja priključitev najbolj plodnega ravninskega dela Slovenije na sušaki železniški sistem. Nad 60.000 prebivalcev broječ predel dravske banovine bo pridobil zvezo pri Brežicah do Zagreba, pri Novem mestu do Sušaka. Iz tega razloga gre železnici čez Krško polje prednost pred ostalimi. Toda ne samo to. Ta zveza predstavlja istočasno tudi južno tretjino druge zveze Maribora z jugom, saj je ona del proge Pragersko-Nov mesto, ki bi potekala v tako ugodnem ozemlju, da ne bi trajala vojna iz Maribora v Novo mesto s potniškim vlakom več kakor tri ure. Kako važna gospodarska žila bi bila ta proga! Ob njej bi bilo deležnih skoraj 250.000 prebivalcev dobrot železniškega prometa in znatni zemeljski zakladi v Posotlju in Krškem polju bi prišli v gospodarsko jačji tok kakor danes.

Zveza Maribora preko Slovenskih goric na Ljutomer in dalje do Murskega Središča je prav tako nujna zadeva tamkaj na severu, skoraj ob državni meji. Vezi, ki vežejo danes Maribor s Pomurjem in Prekmurjem, vodijo po velikem ovinku preko Pragerskega in Ormoža, dočim bi slovenjgorska proga predstavljala najkrajšo in najboljšo neposredno zvezo Maribora in zapadnega Podravja s Slovenskimi goricami in predeli vzhodno od njih.

Poleg navedenih novih železnic pa bi morala železniska uprava misliti na pregradnje obstoječih prog. Sicer ni mogoče uvrstiti teh prepotrebnih del v uredbo, ki govori o graditvi novih prog, toda zato ne moremo mimo dejstva, da niso predvidena niti v delovnem razporedu železniške generalne direkcije, niti v finančnem zakonu. Vsaka kor je bila za eno leto zopet zamujena prilika, da bi se pričelo polaganje drugega tira med Zidanim mostom in Zagrebom. Isto je z deli za ureditev ljubljanskega prometnega vozlišča. In vendar gre zlasti pri prvem problemu za vprašanje življenjske važnosti ne samo Slovenije, temveč vse Jugoslavije in njenega gospodarstva, v kolikor teži proti zahodu. Po izjavah železniških prometnih strokovnjakov je vedno večja nevarnost, da se promet med Zagrebom in Zidanim mostom zaduži, kar bi imelo lahko nedogledne posledice za vse naše železnice.

Pravkar izdani drugi popravek uredbe o gradnji železnic vsebuje v glavnem določila, ki se nanašajo na gradnjo tako imenovane »jadranske proge«, o kateri so strokovnjaki in nestrokovnjaki razpravljali skoraj dvajset let, ali naj vodi na Spiti ali na Kotor, tu ali tam mimo. Nikakor nečemo in ne smemo omalovaževati pomena te nad vse važne zveze Beograda s Kotorom. Toda na drugi strani je nemogoče razumeti, da bi se zaradi te proge zanemarjala vsa ostala, tudi važna železniška vprašanja. Saj nam dokazuje popravljene uredbe v zadnjih dveh letih, da je obravnava železniških vprašanj mogoče enostranska. Lansko leto je bila uredba popravljena v glavnem glede pregraditve ozkotirnice Doboj-Sarajevo in Doboj-Tuzla v normalno glavno progo ter so bila vsa ostala večja vprašanja izpuščena, letos pa je pri drugi korekturi uredbe uvaževana samo nova jadranska proga in zopet izpuščeno vse ostalo.

INSERIRAJTE V »JUTRU«!

SPORT

Dogodki na zelenem polju

Spored današnjih prvenstvenih tekem pri SNZ

Današnja prvenstvena nedelja, ki bo v glavnem zaključna za prvi del tekmovalne sezone 1939-40, bo prinesla še naslednja srečanja za točke:

I. RAZRED:
V LJUBLJANI: Svoboda—Disk ob 10.30 uri na igr. Ljubljane, Hermes—Jadran ob 10.30 in Reka—Bratstvo ob 16.30 na igr. Jadrana, v KRANJU: Kranj—Mars ob 16. na igr. Kranja, v CELJU: Olimp—Celje ob 16. na igr. Olimpa in v MARIBORU: Železnica—CSK ob 15.30 na igr. Železničarja.

II. RAZRED:
V LJUBLJANI: Slavija—Adria ob 15. na igr. Jadrana, Grafika—Korotan ob 16.30 na igr. Korotana in Moste—Mladika ob 16.30 na igr. Mladike; v CELJU: Laško—Borut ob 10.30 na igr. Celja.

JUNIORJI IN TEKME NA DEŽELI:
V LJUBLJANI: Svoboda—Jadran jun. ob 9.30 in Ljubljana—Slavija jun. ob 15. na igr. Ljubljane, Hermes—Moste jun. ob 9.30 na igr. Jadrana, v CELJU: Atletik—Jugoslavija jun. ob 9. na igr. Atletika in v MARIBORU: Maribor—Železnica jun. ob 14.15 na igr. Železničarja ter v SLOVENJEM GRADCU: Mislinja—Slovan (ob 15) in v LITJI: Litija—Svoboda (Zagorje) ob 16.

Še nogomet in velika kolesarska dirka

Razen gornjih tekem, ki tvorijo prav za prav »oficielni« del sporeda na zelenem polju za današnjo nedeljo, pa bodo prijatelji nogometa imeli v Ljubljani še prav svetozvočno prireditve, in sicer

13 minut ligaške tekme

med varaždinsko Slavijo in Ljubljano

To bo nadaljevanje jeseni prekinjene tekme za točke med obema moštvo, ki se je, kakor znano, končala s 3:3 in je za Varaždinca zelo velikega pomena. Utegnilo bi se namreč zgoditi, da bi naša tih 13 minut zadostovalo, da bi spravili Ljubljani še en gol v mrežo ter si tako priborili še eno točko, ki bi jih rešila predzadnjega mesta v tabeli in jim zagotovila še nadaljnji obstoj v hrvatsko-slovenski ligi. Za domače ta tekma ne more prinesiti nobene spremembe, ker so s svojimi dozdaj priznanimi 8 točkami tako ali tako na zadnjem mestu, od jeseni dalje pa sploh ne bodo več sodelovali v konkurenci s Hrvat.

Po končanem prestopku ligaške tekme bosta obe moštvi odigrali še prijateljsko tekmo, tako da bodo gledalci lahko prišli popolnoma na svoj račun. V predtekmi bosta igrali dve mladinski enajstorici (Ljubljane in Slavije), ki sta omenjeni v gornjem pregledu.

Tekma obeh ligaških enajstoric se bo začela ob 16., predtekma pa ob 15.

Tri tekme v državni ligi

Izven domačih meja se bo jutri nadaljevalo finalno tekmovalje v državni ligi s tremi važnimi tekmami. Glavni dogodek bo vsekakor v Zagrebu, kjer se bosta srečala Gradjanski in BSK, kar pomeni, da bo ta tekma prav za prav reprezentančna med obema najjačšima kluboma HNS in SLS. Razen tega bosta v Beogradu za točke v državni ligi nastopili moštvi Jugoslavije in Slavije iz Sarajeva, v Splitu pa bo Hajduk sprejel v goste zagrebškega Haška. Prognoz ne bomo delali, posebno ne za zagrebško tekmo; glede izida osta-

lih dveh se mnenja precej ujemajo v tem, da bi utegnili po dve točki pripasti obema domačinoma, torej Jugoslaviji in Hajduku.

V mednarodnem nogometu moramo v današnjem sporedu omeniti veliko meddržavno tekmo, ki bo danes v Milanu, in sicer med Nemčijo in Italijo. Nemci so se za to srečanje še posebno pripravili, ker bi hoteli za vsako ceno dobiti zadoščenje za poraz, ki so ga morali spraviti na lastnih tleh lansko jesen.

V Beogradu bodo imeli danes zanimivo atletsko prireditve, in sicer revanšni dvoboj v cross-country med reprezentanca Ma Sofije in Beograda. Ker so Beograščani zmagali že prvič v Sofiji, računajo, da jim bo ta dvoboj še vse bolj uspel na domačem terenu.

Kolesarji, ki so svojo letošnjo sezono otvorili preteklo nedeljo v severni okolici Ljubljane, bodo šli danes že na daljšo pot, in sicer na zanimivo

dirko okrog Šmarne gore

ki jo bo organiziral delavna kolesarska sekcija ZSK Hermesa. Proga poteka iz Gornjih Gameljnov mimo Šmartna, Skaručne, Repenj, Vodice, Hraš, Smednika, Vikre, Tacna in Šmartna nazaj v Gornje Gamelne ter jo bo treba prevoziti dvakrat. Dolga je v celoti 46 km, dirkali pa bodo tako, da bodo imeli juniorji že od starta 3 minute naskoka pred prvorazrednimi, kar bo vsekakor močno poživilo konkurenco. Po prijavih sodeč bo udeležba zelo velika in, če bo količina ugodno vreme, bo ta kolesarska prireditev res razgibala vse goste naseljene kraje daleč naokrog Šmarne gore. V pavzah med odhodi in prihodi glavnih dirkalnih skupin bodo na krajši progi dirkali tudi turistični dirkači, torej vozači z navadnimi kolesi, tako da bo imela publika na startu in cilju ves čas dovolj dogodkov.

Razglasitev rezultatov in razdelitev nagrad, ki so jih mnogo nabrali agilni prireditelji pri raznih trdkih in drugih dobitnikih, bo po končanih dirkah v Magistrovi gostilni v Zgornjih Gameljah.

Na binkoštni ponedeljek — v Rimske toplice!

Akcijski odbor za rešitev Aškerčeve domačije pripravlja za zaključek zbirke prisrčno slavlje, na katero je vabljena vsa narodna javnost

Ljubljana, 4. maja
 Akcija za rešitev Aškerčeve domačije, za katero so dali pobudo poštvovalni, marljivi šentpeterski Cirilmetodariji, je v vsej naši javnosti našel lep odmev. Vrsti kulturnih in nacionalnih organizacij, ki so z javnimi prireditvami v ta namen že prispevale svoj obolus, se je pridružil tudi Sentjakovski gledališki oder, ki bo v sredo 8. t. m. ob 20. uprizoril priljubljeno Nušičevo komedijo »Užež« v prid akcije. Ker naša bela Ljubljana kljub svoji dobrobrčnosti doslej še ni pokazala tolikšne darežljivosti, da bi jo mogli pri tem velikem socialnem in narodnoobrambnem delu vsemu narodu postaviti za vzgled, vabi akcijski odbor občinstvo, naj v sredo zvečer napolni dvorano Sentjakovskega gledališča in se na ta način oddolži sponumu velikega pesnika in borca. Preplačila se hvaležno sprejema. Vstopnice se dobijo jutri, v nedeljo, v pisarni šentpeterske CMD na Gradu, v ponedeljek in torek pri tvrdki Medič na Restlijevi cesti, v sredo pa pri blagajni v Mestnem domu. — Ze zadržni smo zapisali, da je zbiranje prispevkov zlasti v siromašnejših slojih našlelo na prav razveseljiv odziv. Danes lahko opozorimo na primer delavstva Hrovatinove tovarne v Mostah, ki je zbralo prav lep znesek. Takšnemu delavstvu spoštovanje in čast!

Ponovno sporočamo, da je za izlet v Rimske toplice, ki bo na binkoštni ponedeljek, železniška uprava dovolila polovično vozino. Ugodnost velja za odhod 12. in 13. maja, za povratek pa 13. in 14. maja. Vsakdo naj kupi na odhodni postaji cel vozni listek do Rimskih toplic, zraven pa še obrazec št. 13. Vozovnica velja za nazaj, zato je izletniki v Rimskih toplicah ne smejo oddati, temveč jo morajo dati žigosati pri akcijskem odboru. Ljubljancem se odpeljemo s vlakom ob 7.52 v Rimskih toplicah počakamo Mariborčane in ostale izletnike iz Stajerske, nato pa gremo skupno do Aškerčeve domačije v Velikem Širju. Vsa nacionalna in napredna društva so vlijudno vabljeni na ta izlet, hkrati pa jih prosimo, da javijo svoje zastopnike in približno število udeležencev akcijskemu odboru v Ljubljani VII., Obriska 6, najkasneje do 11. t. m. To je potrebno predvsem zato, da bo odbor poskrbel za udobnejšo vožnjo. Prav tako prosimo odbore in udeležence, da se pravočasno prijavijo za kcsilo, ki bo veljalo 14 din. Denar lahko intereseenti nakazuje akcijskemu odboru tudi po položnici št. 11.924, katere priznanica bo veljala kot bon. Vsi rodoljubi so vabljeni, da na binkoštni ponedeljek pohite v rojstni kraj velikega pesnika in borca za svobodo našega naroda.

K jubilejni proslavi Sokola v Zagorju

Proslava zlatega jubileja bo 16. junija 1940.

Zagorje, 4. maja
 Samo še dober mesec nas loči od jubilejnega dneva, ki ga hoče sokolsko društvo proslavljati o priliki 50letnice obstoja Sokola v Zagorju. Društvena uprava želi, da bi bila ta proslava res velika manifestacija, ki bi pokazala v vsej veličini in v najdostojnejši meri pomen našega zlatega jubileja. Zato opozarjamo že danes vse brate, sestre in prijatelje sokolstva, naj ne zamude te prilike in naj pohite 16. junija v naše črno Zagorje, ki bo dobilo ta dan čisto praznično lice. Zakaj ne glede na izredno visoko obletnico sokolovanja, s kakršno se more ponašati le malo katero sokolsko društvo, čutimo, da je danes potrebno morda bolj kakor kdakoli, da se zbiramo k narodnim in sokolskim manifestacijam.

Za nami je polstoletna doba napornega dela in nesebičnih žrtev, ki so jih naši bratje vzorniki polazali na žrtvenik naše lepe domovine in zlate svobode. Težki so bili tedaj dnevi za te brate. Zakaj biti Sokol, je pomenilo biti upornik in revolucionar. Toda čim težja je bila naša nič pred tedanjih oblastnikov, tem više se je dvigalo neuklonljivo čelo teh prvih pobornikov za Tyrševe ideje. In če velja to za katerikoli kraj, lahko trdimo, da velja to zlasti za naše Zagorje v polni meri. Danes, ko se teh bratov spominjamo, hočemo dati tudi mi polnega duška našim čustvom. Po udariti hočemo, da nas ne plašijo črni oblaki, ki se kopičijo po vsem obzorju naše sončne Jugoslavije. Nasprotno — dvigajmo tudi mi smelo svoja čela! Pokazimo, da smo pripravljeni na vse. Pokazimo svojo

železno voljo kljubovati vsemu, kar bi nas moglo ogražati od katerekoli strani. Zato proč z malodušjem. Praznik zagorskega Sokola naj bo praznik vsem onim, ki čutijo in mislijo z nami.

Uprava sokolskega društva v Zagorju ob Savi si je nadelala kot svojo najvažnejšo nalogo, preskrbeti vsem bratom in sestram od blizu in daleč, ki bodo dne 16. junija naši gostje, da jim bo ta dan v resnici ostal v najlepšem spominu. Zato že zdaj skrbi zletni odbor z vso vneto. Bratska društva bodo v kratkem prejela prijavne pole in prosimo, naj bi bile te prijavnice čim natančneje in zanesljiveje izpolnjene. S tem bo delo zletnega odbora, zlasti prehranjevalnega odseka, mnogo olajšano.

Z odlokom generalne direkcije državnih železnic v Beogradu GD br. 21.003/40 od 28. III. 1940 je odobrena polovična vozina, ki velja od 13. do 16. junija zaključno za odhod in od 16. do 18. junija zaključno za povratek v vseh razredih osebnega in brzeza vlaka. Isteza dne se hočemo tudi pokloniti spominu našega prvega brata Sokola, blagopokojnega Viteškega kralja. Tega dne bo odkritje njegovega spomenika pred pročeljem prenovljenega sokolskega doma. Društvena uprava je zaprosila na najvišjem mestu za pokroviteljstvo N. Vel. kralja Petra II S tem spomenikom se hočejo Sokoli v Zagorju oddolžiti kralju, ki je položil svoje dragoceno življenje na oltar domovine. Hočemo pa tudi s tem dejanjem dati čim polnejšega poudarka našemu jubilejnemu prazniku. Zato bratje in sestre, pozivamo vas že danes, prđite dne 16. junija v Zagorje ob Savi. Zdravo!

Vesela predstava v ljubljanski drami

Rogozovo gostovanje v Nestroyevi veseligrji „Danes bomo tiči“

V petek je potekla pred napolnjenim dramskim gledališčem premiera Nestroyeve veseligrje »Danes bomo tiči«. Je to izrazito »smejalni komade«, igra, ki nima drugega namena, kakor da s svojimi komičnimi situacijami in z veselostjo svojih dramskih oseb uspeva za hip gledalčeve skrbi in prilije njegovi razpoloženosti nekoliko iskrih kapljic radosti in smeja. Medtem ko so dajali v operi »Lumpacija Vagabunda«, je dramo za bližajšo se konec njene sezone »osrečile« drugi Nestroy. Pokazalo se bo, ali bo občinstvo res sprejelo ta Nestroyev komediografski bankovec v obliken blagajniški drobiž, kakor brččas pričakujejo za gledališkimi kulisami.

»Molliere« bidermajerskega Dunaja je pisal svoje veseligrje v mnogo bolj idilčnih časih, kakor so današnji in čeprav mu ni moči odreči nekaterih kvalitit zlasti v ustvarjanju situacijske komike, je vendar njegov delo z vsemi svojimi neverjetnimi naključji in dogodivščinami kaj nedolžen obliž na duševne rane današnjega človeka. Z melanholijo mislimo na čase, ko so moga nastajati taka neskrbna in razigrana dela in imeti obilo prav tako neskrbne in razigrane publike. Danes se nam zde podobna odloženim harlekinovim kostumom in tudi naš njimi bi lahko stari Cmok iz Kozakove »Gledališke gardebe« razmišljal o ničevnosti naših iluzij in še posebej o ničevnosti te zastarele, zgolj površinske komike.

Veseligrja »Danes bomo tiči«, ki smo jo dobili v režiji prof. O. Šesta, je za današnje gledališče mikavna predvsem zaradi čisto igralskih možnosti, ki jih odpira najvažnejšim osebam. Te osebe so predvsem trgovec Plavec (Lipah), trgovski pomočnik Bobek (Rogoz), trgovski vjajenec Matiček (V. Juvanova) in hlapec Melhijor (Kralj). Dvojica Minka (A. Lervarjeva) in Mirko Drugovci (Drenovec), ki predstavljata konvencionalno ljubezensko zgodbo z neprostovoljnimi zapletitjaji in skoraj že nezogibnim srečnim koncem, sicer mnogo agira, vendar nima tako izrazitih komedijskih likov kakor omejeni

protagonisti burkastelega dogajanja. To velja tudi za množico ostalih sodelavcev, kakor so krojač (Skrbinšek), modistka Globočnikova (M. Danilova), vdova Jelovškova itd.

Vsi nositelji glavnih in v splošnem tudi postranskih vlog so se očitno živeli v atmosfero nestroyevskega odrskega humorja in igrali s tisto lahkoto, ki je značilna za Nestroyeve osebe. Posebno velja to za Lipaha, Rogozja, V. Juvanovo in Kralja, katerih vsak je ustvaril interesantno odrsko figuro in prispeval obilen delež k razgibanemu poteku predstave. V ospredju pozornosti je bil seveda gost iz praškega Nar. divada Z. Rogoz, ki je iz mračnega sveta Shakespearsevega »Hamleta« preskočil v bidermajersko komiko Nestroya in postavil nasproti tragičnemu danskemu kraljeviču močni kontrast veselega trgovskega pomočnika Bobka. Tu je bil igralsko najmočnejši v prizorih, ki so medsebojno kontrastirali zaradi nagle situacijske menjave in pokazali vso gibčnost njegove igre, ubrane na izgrajeni tip neskrbnega veselejaka. Improvizacije in kupletji so sicer našle v delu občinstva hvaležen odmev, saj so za hip združile sceno in avditorij, vendar se zdi, da se ne prilagajo igralski naturi g. Rogozja.

Režijsko je bila predstava večše zasnovana in izvedena v splošno zadovoljstvo. Zdelo se mi je, da prenos tega izrazito bidermajerskega dogajanja v ljubljansko okolje ne ustreza v tolik meri duhu dela, kakor na pr. v »Lumpaciju Vagabundo«. Preprostora inscenacija je dopuščala naglo izmenjavo slik, vendar naj bi se ne zgodilo, da ostane nad vrati Plavčevega salona napis trdvice iz prejšnje slike. Med odmori je zabaval občinstvo orkester in tudi pripomogel k dobremu razpoloženju. Igralci so bili po vsakem dejanju ponovno klicani pred zastor in deležni obilnega aplavza, zlasti še gost Rogoz, ki je prejel tudi šopke. Potemtakem je Nestroyeva igra vsaj na zunaj uspevala toliko, kolikor gledališke krvi ji je dala dobra zasedba.

Kakšna letina se obeta Dolenjem

Ozimina kaže prav dobro, a tudi sadje ne obeta prav majhnega pridelka

Novo mesto, 4. maja
 Odkar se je ozračje ogrelo in je blagodejen dež namočil žejno zemljo, je rastlinstvo v bujni rasti. Ozimina obeta, če ne bo nesreče, obilno žetev. Delo na polju je v polnem teku in pridne kmetovalčeve roke polagajo v zemljo seme.

Ostra zima je zapustila precej zlih sledov. Sadno dreve niti od daleč ne obeta tako obilne letine, kakor je bila preteklo leto. Črešnje so se precej cvetele. Tudi marelice, ki rasejo navadno v zavetju, obeta tako dobro. Mnogo slabše kažejo

breskve, ki so ponekod čisto pozeble. Češplje cveto bolj malo in redko. Češpljevih dreves je mraz precej uničil. Hruške so v razcvetju in ne obetajo dobre letine. Jabolka, ki so pri nas najbolj cenjeno sadje, se prav tako ne ponašajo s tako obilnim cvetenjem kakor v preteklem letu. Pozne jable nacer se ne cveto, a vidi se že na brstju, da ne bo obilo cvetja. Mnogo dreves pa sploh ne bo cvetelo. Morda je temu delno vzrok lanska obilna letina, a večji vzrok je pač ta, da naši sadjarji še vse premalo gnobjo sadnemu drevu.

V tekočem letu se torej ne obeta prav dobra sadna letina, vendar, če ne bo nesreče, tudi prav slaba ne. Vsaj nekatere vrsti sadja bodo dobro obrodile.

Zemlja, ki je zaradi hude zime dobro premrznila, se prav lahko obdeluje. Mraz je uničil mnogo plevela, česar je kmet vesel, ker mu bo s tem olajšano delo pri okopavanju.

Manj zadovoljni so naši čebelarji, ki so utrpeli pozimi izgubo mnogih čebelnih družin, ki so zavoljo mraza poginile. Ostale čebele zdaj ob lepem vremenu dobro izletujejo in nabirajo že sladko strd po cvetočem sadnem drevu in tudi po poljskih cveticah.

Železniška nesreča na Zidanem mostu

Zidani most, 4. maja

Na Zidanem mostu beležimo ta teden že drugo železniško nesrečo. Pretekli teden je iztiril nabiralni tovorni voz in padel po kamniti skarpi v globino 6 do 8 metrov, na cesto med Radečami in Zidanim mostom, kjer sta za las ušla smrti trgovec G. Anton Golobčič z Njivic pri Radečah ter njegov spremljevalec na motorju G. Trošt, uslužbenec pri tovarni »Petar« v Radečah.

Včeraj pa se je zgodila na postaji druga železniška nesreča, ko je zavozil tovorni vlak v osebne in ga precej poškodoval pri zadnjih dveh vozeh. Nesreča se je zgodila naslednje:

Ko je nekaj minut po 20 uri privozil osebni vlak iz Celja proti Ljubljani, je izkor običajno obstal na tretjem tiru nasproti postaje. Čez nekaj minut je prisopihal nad tisočtonski tranzitni petrolejski vlak iz Zagreba. Vlak je imel uvoznici na tovarni, tako imenovani hrvatski kolodvor. Pred uvoznico kretnico je bil ustavljen. Prometni pripravnik je šel odpravljati osebni vlak proti Ljubljani, medtem pa je prometni uradnik telefoniral kretniku, naj petrolejski vlak uvozi v postajo. Ker pa osebni vlak še ni bil gotov s prenosom prtljage, se je zadržal še kako minuto v postaji. Stojevodja tranzitnega vlaka ni imel zaradi pomanjkanja osebja patrolnega spremljevalca, sam pa je bil na ovinku vožnje, do čim je bil kurjač zaposlen pri ognju. Zato stojevodja ni mogel pravočasno ustaviti svojega težkega vlaka. Dasi je v poslednjem trenutku opazil pretečo nevarnost in je z vso silo zavrl, ni mogel v dovoljni meri ublažiti trčenja.

Tako je nastala nesreča, pri kateri sta bila zadnja dva voza precej poškodovana. V predzadnjem vozu je bilo nekaj potnikov, ki so dobili le manjše poškodbe po rokah, nogah ali na glavi, največ pa so užili mnogo strahu. Na kraj nezgode je bil pozvan radeški banovinski zdravnik g. dr. Karel Matko. Ker so bile poškodbe ranjencev lažjega značaja, jih je ljubljanski vlak odpeljal do Trbovelj. Prišla je tudi železniška komisija, ki je ugotovila dejanski stan in preiskala vzroke nesreče. Koga zadane krivda je težko reči. Ena je gotova, da je promet na Zidanem mostu proti Zagrebu ogrožen. Dnevno pasira po eni progi od 60 do 70 vlačov. Vsi imajo, zlasti še tranzitni svoj točno odmerjeni čas. Če nastane nekaj minut zamude kakor je to primer osebnega vlaka, bi morala zaradi tega čakati dolga vruga vlakov do Ljubljane in Zagreba. Predvidevajo to možnost je službojuči prometnik rajši pocalikal tranzitni vlak, ker je računal na odhod osebnega vlaka. Sodimo da železniških uslužbencev ne zadene nikaka krivda. Pač pa je krivda v tem, da vlak ni imel zaradi pomanjkanja osebja potrebne spremljevalca na lokomotivi. Je paš skrajni čas, da dobi postaja Zidani most zadostno število uslužbencev.

Pomlad v Zasavju

Ribja drst je končana — Ne trgajte dišečega volčina pod Sv. Goro

Litija, 4. maja

Deževje prvih majskih dni je dvignilo reko Savo za meter nad normalo. Ozračje se je toliko ohladilo, da so ponekod začeli prvega maja spet kuriti po sobah. Dvignjena Sava je pregnala z naših voda poduste, ki so se prišli k nam drstiti. Ob nastopu pomladi imamo v naši dolini vedno zanimive prizore ribje drsti. Na samotnih krajih po skritih tolmunih se drste najprej sulci. Orjaški plavčaji so komaj vidno premikali in zvedvati domačini se naslanjajo ob redki igri naših poudnih velikanov. Letos je bilo precej več sulcev kakor prejšnja leta. Dobe se dolgo prsteži, ki potegnejo kak komad dobre pečenke iz vode tudi tedaj, ko je to prepovedano in vodnemu življenju škodljivo.

Opazovalci našega vodnega življenja pa so ugotovili, da je letos precej manj podusti. Še lani so zaveslali na sipine pod litijskim mostom številni vlaki rib, ki so se prišle k nam drstiti iz spodnjih krajev. Priplavale so seveda tudi letos, a v mnogo manjšem številu. Kaj je vzrok upadka, ne vemo. Morda to, da je bilo zadnje dni, ko se je začela drst, mnogo hladnejše, kakor druga leta. Zaradi dvignjene vode tudi ni bilo pod mostom in v naši okolici toliko plitvin, kakor si jih naši pomladanski izletniki v vodi žele. Pač pa je bilo precej repatnih gostov v Reki, malem pritoku Save pod Litijo. Tam so prišli na svoj račun mnogi prijatelji ribje pečenke.

Prizori, ki smo jih opazovali pred dnevi, so zdaj ob dvigu Save končani. Posebno nasludo pa imajo tačas obiskovalci Sv. Gore. Pobočja krasi zdaj redka cvetlica, dišeči volčini. Cvetlica je zaščiten, kar pa ne moti nekaterih prevnetih »turistov«, da bi je ne trgali in odnašali v prevelikih šopkih. Rastlina ima živoredeč cvet in sila oster vonj. Svoje čase je bilo na naših pobočjih mnogo več, kakor zdaj. Pa so prihajali od blizu in daleč ljudje, ki jim je kaj malo mar za naravne lepote. Dišeči volčini so ruvali tudi s koreninami in openili našo naravo. V zadnjem času skrbne oblastva, da zaščiti redko cvetlico. Razglašena je prepoved trganja, česar pa mnogi neuki ljudje in pasilni izletniki ne vpoštevajo in si za služijo vso ostrino zakona.

Ni države na svetu, ki bi bila popolnoma varna pred vojno nevarnostjo

Atletski dvoboj z Italijo

V dnevih 29. in 30. junija v Bologni? Zagrebške »Novosti« objavljajo, da je prejel izvršni odbor Atletske zveze krajevine Jugoslavije v Zagrebu od italijanske lahkoatletske federacije dokončni prihanek na meddržavni atletski dvoboj med Italijo in Jugoslavijo za dneva 29. in 30. junija. O tem dvoboju so bila pogajanja že dolgo v teku, vendar se niso mogli zediniti za termin niti za kraj tekmovalja. Italijani so sedaj slednjič odločili za to prireditve stadion »Littoriale« v Bologni.

Domači atleti v omenjenih dnevih ne bodo mogli nastopiti kompletni, ker imajo takrat podoban dvoboj z Grki v Atenah. Spored za miting v Bologni je popolnoma olimpijski, razen maratona in teka z ovirami ter hoje. Na sporedu bodo disciplin 100, 200, 400, 800, 1.500, 5.000 in 10.000 m, dalje stafeti 4x100 in 4x400 m, 110 in 400 m z zaprekami, potem kroglja, disk, kopje in kladivo ter slednjič skoki v daljino, troskok in ob palci.

Za naše atlete, ki so za enkrat seveda brez vsakih pravih priprav za tako težko srečanje, bo to — če pojde vse po načrtih — že drugi mednarodni nastop, ker bodo do tedaj v prvih dnevih junija absolvirali že podobno preizkušnjo z drugo garnituro Madžarske v Beogradu. Če pojde drugače kakor zdaj...

Boksarji nastopijo v Ljubljani

Novo ustanovljena boksarska sekcija ZSK Hermesa pripravlja prvi javni nastop

Po dolgem bo imela ljubljanska sportna publika zopet priliko videti gardo najboljših jugoslovenskih boksarjev. Zadnja leta je bil ta sport v Ljubljani zelo zanemarjen. Malo se je treniralo in nič nastopalo. Sedaj pa je ZSK Hermes prevzel nalogo, da bo poživil tudi to panogo sporta in zbral v svoji novo ustanovljeni boks sekciji vse vidnejše ljubljanske boksarje. Želel pa bi se z njimi predstaviti tudi širši javnosti, in to z nastopom dne 18. maja t. l. Nanj so bili vabljeni vsi klubi iz Slovenije in iz Zagreba, ki v tem sportu prednjači, poleg njih pa bo nastopilo tudi nekaj novih nadarjenih boksarjev, ki so pokazali že toliko znanja, da jih bo sekcija brez strahu pokazala javnosti.

Vsega zanimanja vredna pa bo borba, v kateri bo nastopil državni reprezentant Baloh, ki smo ga pred leti videli kot začelnika, danes pa spada že v mednarodni razred.

Vsekakor bo to zanimiva prireditev, kakršne v Ljubljani že dolgo ni bilo.

Avtobus Bled—Ljubljana je potreben

Mošnje, 4. maja

Bliža se nova sezona in Gorenjci čedalje bolj občutimo pomanjkanje potrebnih prometnih zvez. Predvsem so prizadeti kraji, kjer je prejšnja leta obratoval avtobus Bled—Ljubljana. Čudno se nam zdi zakaj Hojakovo podjetje še ni upostavilo redne zveze z Ljubljano, čeprav so ceste, kjer je ta avtobus v preteklem letu vzdrževal promet, na mnogih odsekih izboljšane. Marsikdo si bo mislil, da morda primanjkuje goriva, toda spričo zdajšnje ureditve vprašanja goriva za prevozna sredstva menimo, da si ga to podjetje lahko preskrbi dovolj za vzdrževanje te res potrebne proge.

Sliši se tudi, da oblastva ne dovolijo Hojakovemu podjetju obratovanja, češ da je ta avtobusna proga nepotrebna, ker se prizadeti lahko poslužujejo železnice. Toda zakaj potem drugod, kjer so železnice še bližje avtobusnim zvezam, avtobusi vendarle obratujejo? Na primer v Trzinu je železniško križišče in vendar je uvedena že nekaj let vsakdanja avtobusna zveza s Kranjem in Ljubljano.

Avtobusna proga Bled—Ljubljana je zelo potrebna, posebno še obrtnikom in trgovcem, ki so oddaljeni od železnice in ki imajo nujne vsakdanje trgovske posle. Upamo, da se bodo naše želje na odločujočih mestih upoštevale in da bomo spet dobili z Bledom in Ljubljano vsakdanjo avtobusno zvezo.

Iz predsedstva SNZ. Juniorski tekmi: Svoboda—Jadran in Hermes—Moste ne bosta ob 9., kakor je bilo pomotoma objavljeno v »Štuzbenem vestniku«, temveč ob 9.30. Tajnik II.

SK Ljubljana. Danes v nedeljo igra liga moštvo v varaždinsko Slavijo. Juniorski igrajo kot predtekmo prvenstveno s Slavijo iz Ljubljane. Postave v omarici Sportkmet. Predtekma ob 15 uri, glavna pa ob 16 uri. Vsi točno in sigurno. Načelnik.

SK Slavija. Opremo za današnji prv. tekmi dvignite od 13.30 do 14. pri Gjurana. Vsi juniorji II. in pa ostali od I. moštva točno na Jadrano. Prosim Denen, Stabina, Kveder, Košir, sigurno. Načelnik.

„JUTROVA“ POSVETOVALNICA

Davčna

K. P. — M. — Na Vaše obširno pismo Vam sporočamo, da se more izvršiti odpis pridobnine zaradi prenehanja obrata samo tedaj, ako ste predložili davčni prijavo prijavo o prenehanju obrata s prošnjo za odpis pridobnine. Pridobnina zavezano poslovanje pa je moralo prenehati popolnoma in trajno. Smatra se, da je obrat popolnoma prenehal, če objektivno ne obstoji več, ker se posli, ki spadajo v področje obrata ne opravljajo več in je tudi zaloga blaga že razprodana. Trajno prenehanje poslovanja samo tedaj, če se delo ne ustavi samo za nekaj časa in prehodno, temveč dokončno v tem smislu, da davčni zavezanec nima subjektivne namere, da bi obrat v doglednem času vnovič nadaljeval. Zato davčni zavezanec, ki v teku leta preneha poslovati in zahteva na podlagi svoje odjave obrata odpis pridobnine, nima pravice do takega odpisa, če prenehanje obrata ni prijavil davčni upravi in pristojnemu obsežnemu upravnemu oblastvu — razen če se iz vseh okoliščin vidi, da davčni zavezanec nima namere nadaljevati delo in da je opustil odjavo obrata obsežnemu upravnemu oblastvu zaradi posebnega, opravičljivega razloga.

»Usluzbenski davek«. — Kje nabavite davčne znamke in kako jih radi plačila uslužbenskega davka uporabljate? — Davčne znamke se kupujejo pri davčnih uradah in pooblaščenih prodajalcih takšnih vrednotnic. Znamke se morajo ob vsakem izplačilu zaslužka v vidno označenem stolpcu knjižice za uslužbenski davek nalepiti in takoj uničiti z žigom ali s svojoročnim podpisom. Opozorjamo, da vodijo davčne uprave posebno kontrolo o delodajalcih, ki so dolžni pobirati davek v davčnih znamkah. Delodajalci so zavezani čuvati knjižico uslužbenskega davka in jo dati na vpogled kontrolnemu (finančnemu) organu. Do konca meseca februarja jo morajo vsako leto predložiti pristojni davčni upravi na pregled. Zoper delodajalce, ki knjižice ne izročijo davčni upravi in pregled, odnosno ki ne lepijo davčnih znamk pravočasno in točno v knjižico, se postopa po odredbah davčno-kazenskih predpisov.

»Agenturas«. — Na Vaše vprašanje Vam sporočamo, da je bila tar. post. 91. taks. tarife spremenjena z uredbo o spremembah in dopolnitvah zakona o taksah z dne 22. decembra 1939. Za pooblastitve o opravljanju agenturske obrti, ki jih izdajo upravna oblastva I. stopnje po zakonu o obrtih, se plača taksa v znesku 1000 din, prav toliko pa tudi za komisijske obrti.

A. P. — Lj. — Vaše mnenje je zmotno. Z uredbo o spremembah in dopolnitvah zak. o neposr. davkih z dne 22. XII. 1939 so bile davčne kazenske določbe spremenjene. Davčno kaznivo dejanje stori, kdor v zadevi lastnih davkov ali kot zastopnik ali pooblaščenec zoper navodila svojega pooblastitelja v prijavih ali izjavah, odredjenih z zakonom o neposr. davkih, v odgovorih davčnim oblastvom, pri uporabi pravnih sredstev, pred davčnimi in reklamacijskimi odbori in finančnimi sodišči ali v obve vlogah, poslanih davčnim oblastvom, navede ali trdi kaj netočnega ali tisto, kar je dolžan prijaviti ali navesti, utaji, kolikor bi zaradi takega dejanja ali opustitve mogla nastati popolna ali delna prikrajsba davka, oziroma če bi se s tem dosegla popolna ali delna oprostitev ali odpis davka. Isto kaznivo dejanje stori, komur se po določbah zakona o neposr. davkih davek načeloma odmerja na podlagi podatkov njegovih poslovnih knjig, če v teh poslovnih knjigah, knjižnih prilogah ali v zaključnem računu kaj stori ali kaj opusti, kar bi utegnulo dovesti do popolne ali delne prikrajsbe davka. Kaznivo dejanje stori tudi, kdor z naslovno, navetom, privoilitvijo ali pomočjo, zlasti pri vedoma nepravilni voditvi poslovnih knjig, vedoma zavede drugega, da stori katero izmed pravnih kaznivih dejanj ali se drugače udeleži dejanja samega. Kdor stori kakšno kaznivo dejanje vedoma z namero, da bi prikrajsal davek, se poleg plačila rednega davka kaznuje s 3 do 6 krat toliko vsoto, za kolikršno je bila država izpostavljena oskodbni. Če in kolikor bi se ta denarna kazen ne mogla od obojenega izterjati, se spremeni v zaporno kazen tako, da se vsakih 50 din računa za en dan zapora; vendar pa ne sme zapori biti daljši od šestih mesecev. Odgovoriti smo Vam dovolj obširno; če želite še kakšnih podatkov, se ponovno javite.

Pravna

A. G. učiteljica, Celje. — Komu od zakoncev bi pripadel v vzgojo otrok, ki bo šele rojen v primeru ločitve zakona. — Vsak otrok pripada v vzgojo materi, od katere ga pa more v svojo vzgojo zahtevati mož le tedaj potem sodišča, če bi mogel dokazati, da mati otroka slabo vzgaja. Ako se radi morezvega pisanstva ne moreta sporazumno ločiti pri sreskem sodišču, v katerem sedaj bivata, morete tudi tožiti na ločitev iz moževе krivde pri pristojnem okrožnem sodišču. Če boste dokazali, da je mož res pijanec, da nereditno živi tako, da je v nevarnosti tudi del Vaše imovine, da grdo ravna z Vami in da Vas jako občutno in opetovano žali, boste mogli doseči ločitev zakona iz njegove izključne krivde in zahtevati tudi določitev preživnine. Ob ločitvi boste mogli vse stvari, ki ste jih prinesli v zakon kot svojo doto ali nakupili tekom vajnega skupnega življenja kot svojo skupno last obdržati, možu pa prepustiti, kar spada v njegovo last.

»Poroka Maribor«. Sporočite točen naslov.

L. Z. K. Službodajalcu ste podpisali listino, v kateri ste se odpovedali odškodnini za nadure in tudi plačilu za čas bolezni. Ali morete kljub temu zahtevati plačilo. — Po zakonu o zaščiti delavcev se sme v obrtnih in trgovskih obratih delati vobče po 10 ur, v industrijskih podjetjih pa po 8 ur. Službodajalec, ki opravlja delo preko teh ur in v takem obratu ali podjetju, opravlja nadure. Za vsako naduro pa morajo lastniki podjetij plačevati po 50% povška na navadno mezdno. Ako ste podpisali dotično izjavo pri vstopu v službo ali medtem, ko je službeno razmerje trajalo, Vam bo kljub temu sodišče priznalo odškodnino za opravljene nadure, če boste nadure pravilno dokazali. Vaša taka izjava se po zakonu smatra sploh za neveljavno in je niste obvezni držati. Ako ste pa dotično izjavo glede nadur in glede bolezenskega tedna podpisali šele nato, ko Vam je bila služba odpovedana in je de-

lavno razmerje že končalo, bo presoditi Vašo izjavo — le iz vidika, če bi bila dana neprisljčno, resno, določeno in razumljivo —, po določilih Občega drž. zakonika. V primeru, da je bila Vaša izjava nanašala na navedeno, ste se pravice zahtevati nadure in bolezenski tedni, veljavno odrekli.

H. S. Pohrez. — Seje po več letih vas opominja elektrarna na plačilo zneska za dobavljeni tok, čes da Vam radi znotre ni pravilno računala. Ali ste dolžni poravnati tok dolg. — Ako niste zakrivali dotične znote ali pa kakke zvišice, bo podjetje upravičeno zahtevati plačilo za dobavljeni tok le za zadnja 3 leta, ker je višji zahtevek zastaral, kar bi pa morali v primeru pravde izrecno ugovarjati. Ker Vam je dajalo podjetje tok v večji množini in ga znotre računavalo manj, kot ste ga porabili, sme zahtevati po zakonu za tako Vašo korist primerno plačilo. Če bo točno število dobavljenih ur možno ugotoviti, boste morali plačati za te ure tok po ceni, ki je bila itak že določena.

I. S. K. Za poljedelska dela imate uslužbenca, ki ga plačujete po mesecih in mu dajete tudi hrano, ne pa stanovanja. Ali ste more smatrati, da je sprejet v hišno skupnost in v slučaju bolezni zahtevati kako oskrbovalniško dolžnost. — V zakonu ni točno določeno, kdaj se smatra, da je nekdo sprejet v hišno skupnost. Vsekakor pa mora obivati dotičnik stanovanje in prehrano pri službodajalcu, to je v njegovih prostorih in iz njegove kuhinje, pa četudi ni pri isti mizi, da ga je smatrati kot osebo, ki je sprejeta v hišno skupnost. Ker Vaš uslužbenec ni sprejet v Vašo hišno skupnost, ste mu dolžni dati plačilo v slučaju bolezni ali nezgode do enega tedna, če ni nalašč zakrivil bolezni ali pa z veliko malomarnostjo. Če pa zaposlujete uslužbenca tudi drugod in ne pri poljskih delih, ste ga dolžni prijaviti OUZD. Ako si niste na jasnem, če pripada uslužbenec v obvezno zavarovanje, ste ga dolžni kljub temu prijaviti, nakar bo urad odločil po zakonu o zavarovanju delavcev.

Vratar I. K. Nadure in njih plačilo. — Prečitajte si odgovor zgoraj pod L. Z. K. Če je za Vaše podjetje določen osemurni delavnik, Vam je službodajalec dolžan plačati za vsako prekočasno uro po zakonu določeni povšek na navadno plačo. Povšek je dopustno pavšalirati, vendar je pa tak dogovor veljaven samo, če je službodajalcu zagotovljeno vsaj toliko prejemkov, kolikor bi jih mogel zahtevati, če jih je posamič obračunal na 50% povšek.

Pasja steklina B. K. V odsotnosti Vam je konjač odzval in pobil zdravega psa. Ali sme prodajati kože takih psov. Pri pristojnem oblastvu, sreskem načelstvu, ugotovite najprej, v kakšnem obsegu je bil po tem oblastvu odreden pasji kontumec. Če je konjač na lastno pest prekoračil dotično odredbo, Vam bo odgovarjal za vso krivdo in s tem torej primerno za odškodnino za Vašega psa. Jasno je, da kož do dotičnih psov, ne da bi bile kakorkoli predelane, konjač ne sme prodajati in ga morete radi take kršitve njegove službene dolžnosti prijaviti pristojnemu načelstvu.

T. J. L. Kje je sodišče za delavsko zavarovanje. Ali se morete tudi pisмено pritožiti. — Sodišče delavskega zavarovanja je v Ljubljani, kamor morate Vašo pritožbo vložiti pisмено v dveh izvodih, ne da bi Vam bilo potrebno plačati kolek. Ker niste dosegli pravice do rente v zavarovanju radi onemoglosti, starosti in smrti, in dobivate pokojnino od Bratovske skladišnice, morete kljub temu prositi pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu, da Vam nakaže podporo iz posebnega podpornega sklada, ki je ustanovljen pri tem uradu. Iz tega sklada pa dobivajo podporo le dotični onemogli bivši člani, ki so v skrajno velikih potrebah. Dvomimo, da bi mogla imeti Vaša pritožba proti odloku, ki ga imate v rokah, kak uspeh pri sodišču delavskega zavarovanja. Če ste res skrajno potrebni izredne podpore, vložite prošnjo za podporo iz podpornega sklada.

Zdravniška

Spomin: To, kar vi opisujete, ni nikak bolezenski, temveč povsem normalen pojav mladih let. Zdravljenje ne prihaja v poštev. Možno pa je pojav deloma omejiti. Svetujemo vam, da večerjate zgodaj in skromno. Pred počitkom si sftrotirajte celo telo z mrzlo frotirko. Odeja naj ne bo pretopla.

I. M. Beograd: Ako ne opazate na koži nobenih pojavov, ki bi govorili za ekcem je možno, da imate uši. Opazujte in poročajte ponovno!

60-letnik: Izgleda, da gre za vnetje zgajlavnega živca, kar je morebiti posledica preboljene hripe. Zaenkrat poskusite s toplimi obkladki. Poleg tega vzemite 2-3 aspirine na dan, obenem z malo sode bikarbone. Ako ne bi bilo bolje, pojdite k zdravniku.

A. J. iz Lj.: Vi si predstavljate celo stvar malo preveč enostavno. To kar zahtevate vi, daleč presega okvir posvetovalnice. Omejiti se morate torej samo na nasvet. Dvomim, da bi šlo v vašem primeru za spolno bolezen. Verjetneje se mi zdi, da gre za prekomerno izločevanje raznih zlez, ali pa celo semena. Vse to seveda samo na podlagi domneve, da niste bili spolno bolni, česar pa nič ne omenjate. Ako vam to ne zadostuje, boste morali pač k specialistu za spolne bolezni.

P. M. R. S.: Osebe, ki so podvržene sončnim pegam, morajo storiti primerne korake, že sedaj spomladi. Po možnosti naj se sploh izognejo sončnim žarkom. Če imajo pa tak poklic, da je to nemogoče, si morajo namazati obraz s posebnim mazilom, čigar recept dobite pri zdravniku.

Kras: Zobni kamen pravi gotovo škoduje zobem. Kjer je že močno razvit, ga mora odstraniti zobozdravnik. Deloma ga je možno preprečiti, ako si dnevno čistite zobe, zlasti pa zvečer in jutraj. Kakovost zob je odvisna od raznih faktorjev, pri katerih igra prehrana, voda vado vlogo. Primitivni narodi imajo v splošnem boljše zobe, kot civilizirani.

K. S. K.: Ako gre faktično za nedostatek in ako ta ne obstoji samo v vaši nečimernosti, odnosno bolje povedano črnoglednosti, bi vam svetoval operacijo. Podrobneje se pomenite s kirurgom! V primeru, da operacijo odklanjate, pridejo v poštev razne telesne vaje.

M. B. Laniše: Priporočam, da dnevno namažete in terete lasišče z 2% salicilalkoholom. Enkrat tedensko si umijte lase z zavrelko korenin koprivce. Ako bi postali lasje presuhi, jih namažite z oljem.

A. L. Lesce: Večinoma je vzrok plesni prihajal: Preberite si gornje navodilo!
F. Traupnik: V vašem primeru gre za pomankljiv razvoj jajčnikov in vsled tega tudi ostalega telesa. Najbolje bi bilo, da se posvetujete še s kakim strokovnjakom za ženske bolezni. V poštev pride zdravljenje s posebnimi injekcijami.

Kmetijska

Gnojilo za vrt
F. B. C.: Ker niste imeli hlevskega gnojila za vrt, želite vedeti katero gnojilo bi sedaj uporabili za gnojenje zelenjavi.

Za gnojenje vrtnim rastlinam prihaja v poštev gnojilca, stranišnica in umetna gnojila. Katero gnojilo bomo uporabili, je odvisno od vrste kulture, ki ji hočemo pognojiti. Na pr. grahu in fižolu ni treba gnojiti s prej imenovanimi gnojili. Metulnice med katere spadata tudi grah in fižol si pridobijo same dušik iz zraka, zato jim potrosimo fosforja v obliki nitrofoskala II.

Prapro
I. K. L. Kako bi zatrl prapro na parceli, ki ste jo pred dvema letoma pripravili za kurtarne rastline?

Zatiranje prapro je zelo težavno. Najbolje bi storili, če bi pri pretvorbi parcelo prerigolali in korenine prapro pobrali. Ker tega niste napravili, boste zdaj zatrl prapro le s pogosto košnjo. Prapro pokosite, ali pa popultite začetkom julija. Košnjo septembra meseca zopet ponovite. Prihodnje leto bo nadlega prapro manjša, v par letih pa bo popolnoma izginila.

Silos
R. R. M.: Glede vašega vprašanja o rastlinah za siliranje kakor tudi o silosnih jamah in njihovi gradnji Vam priporočamo, da si nabavite knjižico, ki jo je o tem vprašanju napisal inž. Sadar in ki nosi naslov: Kisanje krme in kmetijski silos. Knjigo dobite za nizko ceno v Učiteljski knjigarni. V njej boste našli vse potrebno o rastlinah za kisanje in o gradnji jame. Svetujemo vam pa, da se o sami gradnji posvetujete s sreskim kmetijskim referentom.

Porjavel sadjevec
I. M. G.: Kupili ste sod jabolčnika. Pri poskušnji je bila pijača lepe svetlorumene barve, sedaj so Vam pripeljali motnorjavo. Okus je enak kot prej. Vprašate, ali se je jabolčnik pokvaril s spremembo barve in če se bo očistil? Sadjevec je porjavel čim je prišel v stik z zrakom, ko so Vam ga pretočili v nov sod. Verjetno, da je bilo sadje nagnito, ko ste ga prešali. Radi spremembe barve je sadjevec še vedno dober. Če hočete, da se hitro očisti, uporabite želatino. Sicer pa, če ga pretočite v dobro zažveplan sod, se bo polagoma tudi očistil.

ŠAH

26. maja se bo vršila v Zagrebu pod predsedstvom predsednika J. š. saveza, g. ministra n. r. St. Čirija, važna skupna seja upravnega odbora J. š. saveza ter zastopnikov vseh drugih važnejših šahovskih organizacij v državi. Na seji bodo sprejeti dokončni sklepi glede reorganizacije J. š. saveza, tako da bo ta postal vrhovni forum razen za Slovensko šahovsko zvezo tudi za Hrvatski š. Savez in Srpski šahovski savez, ki bo še letos ustanovljen. Med vsemi interesiranimi organizacijami v državi je glede nove ureditve že dosežen popoln sporazum, ki bo gotovo vsem v korist. Preteklo nedeljo sta se mudila v Ljubljani odbornika J. š. saveza gg. Magdič in Nedeljkič ter sta informirala slovenske šahiste o načinu nove ureditve J. š. saveza.

V medklubskih tekmah Slovenske šahovske zveze sta bila odigrana oba prva semifinala. S. K. Vidmar (Maribor) in Celjski š. k. sta končala svojo prvo tekmo neodločeno 4:4 ter bo torej odločila današnja revanžna tekma. V ljubljanskem semifinalu pa je odločitev morda že padla. Ljubljanski š. k. I. je zmagal v prvi tekmi nad Centralnim š. k. s 6^{1/2}:1^{1/2}. Ena partija je še prekinjena. Najbrže bo končala remis, tako da bo končni rezultat verjetno 7:1. Centralni š. k. bo v revanžni tekmi komaj utegnul bistveno popraviti tako veliko razliko. — V poročilu o tekmah med Zeleničarskim š. k.-om in Močilnikom — Vrhnika sem zadnjič pomotoma javil, da je zmagal Zelezničar brez boja. V resnici sta bili obe tekmi v redu odigrani, in sicer 14. aprila na Vrhniki, 21. aprila pa v Ljubljani. V obeh je zmagal Zele ničar, prvič s 6^{1/2}:1^{1/2}, drugič s 5 in pol : 1 in pol. — Rezultati tekem zlasti onih, ki so bile odigrane izven Ljubljane, so bili letos ponovno težko dosegljivi. Ponovno se je primerilo, da jih je z veliko zamudo prejel celo odbor Slovenske š. zveze.

V naslednjem partiji z ljubljanskega semifinala.

ŠPANSKA OTVORITEV

Beli: Šiška (Cšk) Črn: Sikosek (Lš.)

1. e2—e4	e7—e5
2. Sd1—f3	Sb3—c6
3. Lf1—b3	a7—c6
4. Lb5—a1	S 8—f4
5. 0—0	S16—4

Znana »odprt« varianta, ki jo ime ujejo tudi Tarrachovo ali Evgenjevo obrambo.

6. d2—d4	b7—b5
7. La1—b3	d7—e5
8. d4:e5	L3—e6
9. c2—c3	L3—e5

Doslej je šlo vsi strogo po »poprošihl teorije. Tu pa je Likačjeje L7 ker velja tudi kot boljše nego podietnejša potza v partiji.

10. Sb1—d2	0—0
11. Po 11. Se4: de4. 12. Sg5 Dd1: 13. Td1. Lb3: 14. ab3: Se3: bl imel črn sedaj vsaj enako pozicijo (na pr. 15. Td5. Sd3. 16. Se4: Ta—d3! itd.	
11. Dd1—e2?	

Teorija pripočeta tu 11. Le2 Črni mora potem pač menjati na d2, ker dopušta Lf5 možnost 12. Sb3 Lb6. 13. Sbd4 z o'itno prednostjo za belega. Po potezi v partiji pa ima črni na razpolago mnoge boljše odgovor.

11. —	Le6—f5!
12. a2—a4	

Drugače nadaljevanja skoro že ni več na razpolago. Ni možno niti 12. Le2? Sč3. 13. bc3: Lc2. niti 12. Se4. det. 13. Sg5 (ali 13. Sd2? e3! 14. fe3: Ld3) Dd3! itd 12. — Ta8—b8

Gre gotovo tudi b5—b4.
13. a4:b5 a6:b5
14. e5—e6?!

V svesti si slabe pozicije žrtvuje beli kmeta. Res je žrtve za črnega dokaj nevarna in jo lahko ovrže samo z najpreznejšo igro.

14. —	Lf5:e6!
15. Slabše je fe6: 15. Se4: Le4: 16. Sg5. Lf5. 17. g4. Poteza v partiji vodi do zanimivega razpleta.	
15. Sd2:e4	d5:e4
16. Lb3:e6	

Na vso nesrečo belega »visi« Lb3, pa mora zato najpreje vzeti na e6. Če mesto tega 16. Sd2, potem seveda Dd3!

16. —	e4:f3
17. De2:f3	f7:e6
18. Df3:c6	Lc5:f2+!

Črni je torej koncem koncem le dobil kmeta. Pri tem pa je še bolj razvit in ima izglede na napad. Partija je torej zanj že dobljena ter zahteva samo še precizne tehnične izvedbe.

19. Kgl—h1	Dd8—d6
20. Dc6—e4	Tf8—f5

Grozni nič manj nego mat v treh potezah z Dh2+ ter nato Th5+!

21. De4—e2	Dd6—b6
22. Lc1—d2	Tb8—f8
23. h2—h3	h7—h6
24. b2—b4	Tf8—f6
25. De2—e4	Dd6—d6
26. Tf1—d1	Dd6—e5
27. Ta1—a8+	Kg8—f7

Črni igra nekoliko riskantno, vendar tudi to zadostuje za zmago.

28. De4—c6	Kf7—g6
29. Ta8—a1	
Bolje najbrže le 29. De8+.	
29. —	Lf2—g3
30. Dc6—d7	De5—e2

Zopet grozi na f1 mat. Tf5—h5! Z neubranljivo grožnjo Th3: +!

31. Td1—g1	Tf5—h5!
32. Dd7—e8+	Tf6—f7
33. Tg1—f1	Th5:h3+!
34. Khl—g1	Th3—h1+!

beli se vda.
Na 35. Khl: pride seveda Dh5+, 36. Kgl, Dh2 mat.

Vasja Pirc.

Novi orehi

Skrit pregovor

VSEBINA — KRAKOVO — KRAŠEVES — POLENOVKA — ZANIMANJE — ČLOVEK — SARAJEVO — STENICA — KLANEC

Iz vsake besede vzemi dve zaporedni črki — iz zadnje tri — in sestavi iz njih pregovor.

Samotna osmica

..... 8 .
.....
.....
.....
.....

Čprav je od vsega računa ostala le ena osmica, je vendar mogoče ves račun obnoviti in sicer je mogoča le ena pravilna rešitev. Poiščite jo!

Domači živali

Janez Ocvirk ima razen dveh močnih pesti še dva tucata domačih živali. Več krav in nekaj kokoši. Njegov hlapec, ki je dober računar, trdi, da imajo vse te živali skupaj 120 nog. Poskusite ugotoviti, koliko je torej krav in koliko kokoši. Rešitve je treba poslati do petka na uredništvo »Jutra«, oddelek za uganke. Med reševalce bo stric Matic razdelil zopet nekaj lepih knjižnih nagrad.

Strti orehi

Skrit pregovor: Vedno zmagata nazadnje pravica.

Dopolnilnica: Benjamin Ipavec.
Premikalnica: Menina, Apatin, Vinica.
Pozemica: Solski nadzornik.

Me d reševalce je stric aMtic razdelil šest knjižnih nagrad. Naslednji dobe po eno knjigo revije »Življenje in svet«. Stanko Čretnik, Maribor, Meljska cesta 32. Ludvik Rač, Kranj, Marija Rutar, Zlatolin 34 pri Tolminu, Rudolf Turšič, Lipik 41, Rudolf Čibej, Ljubljana, Masarykova 5a in Helena Montel, Zagreb, Meduličeva 21-11d.

Križanka št. 15

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15					16	17		18					
19		20	21				22	23			24		
			25	26			27	28		29	30		
31		32			33	34			35	36			
37	38					39	40		41	42			
43		44	45	46			47	48			49	50	51
			52	53			54	55		56	57		
	58	59			60		61		62	63			
					65				66				

Vodoravno: 1. prometno sredstvo; 7. udarjenje; 15. glasilo, tudi evropska valuta (3 skl. ed.); 16. stopinja; 18. italijanski pozdrav (fonet.); 19. mesto na Finskem; 21. kesanje; 23. zemlja; prst; 25. domača žival; 27. evropska valuta; 29. pramati; 32. jugoslovanska viteška organizacija; 34. mesto ob Tisi; 36. zemljišna mera. 37. vrstica v pesmi; 39. jaz (lat.) 41. kraj pri Ljubljani; 43. pesnitev; 44. žensko ime; 47. oblika glag. dremati; 49. svečana pesnitev; 53. možno krstno ime; 55. doba, vek; 57. Prešernova členica; 58. ruska reka; 60. del leta; 62. vozniško ustravalno sredstvo; 64. zaslužno stanje; 65. evropska prestolnica; 66. reka v Srbiji.

Navpično: 1. del sode, pod; 2. vodna žival; 3. napiščilo (4 skl. ed.) 4. osebni zaimek; 5. pritezalniki drog; 6. jokaneje; 7. pretesnilo, tudi pes v srbohrv.; 8. okoli (okrajš.); 9. egipčansko božanstvo, tudi kemični znak za prvino; 10. možko ime; 11. reka na Koroskem; 12. prvi samoglasnik + oseb. zaimek; 13. medmet; 14. številnik; 17. del živalskega telesa; 20. obrtnik; 22. priprava za ogrevanje; 24. žensko ime; 25. država; 26. osebni zaimek; 27. bodrilni-

R A D I O

Nedelja, 5. maja
Ljubljana 8: Jutrnji pozdrav. — 8.15: Vurliške orgle in havajske kitare (plošče). — 9: Napovedi, poročila. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe. — 9.45: Verski govor (g. J. Jagodic). — 10: Radijski orkester. — 11.30: Pevski koncert g. Borisa Popova, pri klavirju prof. P. Šivic

CENE MALIM OGLASOM

Po 60 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znak! Le, če zahtevate od Oglasnege oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znakmah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpslati v pismu obnem z naročilom, ali pa po poštni polonici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navednim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tihoča se mafih oglosov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Kam pa, kam?

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Ne pozabite

danes obiskati gostilno pri Panju Vegova ul. 10 v kateri boste postrženi ni z izborim dojenjskim cvičkom finim št. jerskim vinom vsak dan svežim pivom, zganjem likerjem itd. vedno in ob vsakem času razna topla in mrzla jedila, danes in vsak večer igra nje na klavir, petje biljard gostom na razpolo balnišče itd. zato pridite se danes in zahtevajte vedno in ob vsaki priliki samo v Vegovo ul. k Panju. Se toplotno pripravljamo in vas vlijudno vabim — Tone Huc. 11964-18

Naznanjam

da sem renoverjal bufet (Zidanična), Tyrseva cesta 43. Točnim pristna štajerska in dolnjska vina, razno zganje, Mrzla in gorka jedila na razpolo. Se pripravila Franci in Mariča. 12061-18

Gostilna Martinec

Zg. Siška Izbrana vina, dobra kuhinja, Pešene piške in purani! Vsako nedeljo koncert! 12054-18

Gostilna Poljšak

vabi vsako nedeljo in praznik, na veselo zabavo, igra provrstna godba. 12203-18

Pri Putrih

Danes zabava s plesom. Vlijudno vabljeni. 12233-18

Vsi k Lasanu

v Siško na domačo zabavo s plesom. Godba brez kritike. Poskrbljeno za redčo in pijačo. 12269-18

Službo dobi

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Lesni uradnik

mlijaš, agilen, dobri mesto pri zagrebški ekspozitni tvrdki za nakup mehanike lesa v Sloveniji. V postelji prido samo v omenjenem kraju dobro uvedeni strokovnjaki, seriozni, z dobri mi priporočili. Ponudbe na Propaganda d. d. Za greb, pošl., pret. 472 pod št. 4077. 1895-1

Mlajše rudarske inženjerje

s prakso do 3 let, sprejme Trboveljska premožkopna družba v Ljubljani. Reflektanti naj predložijo prošnjo s curriculum vitae in s prepisom diplome. 11893-1

Pražilca

za isčenjem isčem za takojšen nastop. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Pražilca«. 11847-1

Strojni ključavničarji

orodiarji, ključavničarji za strojni, za rekalni stroji, elektromotorji, mehaniki dobno takoj zaposlite v večjem industrijskem obratu. Le samostojne moči pridejo v poštev z daljšo prakso. V ponudbi je naravnost dosegljivo, potrebno prakso plačamo, 10 dni primerno in povrnemo stroške železnice. Ponudbe nasloviti na ogl. odd. Jutra pod »Ključavničarje«. 11921-1

Sviljo

pomočnika, katera sama kroji in 1 krojaškega pomočnika za vsa dela potrebna takoj. Delo stalno, plača od komada. — Jože Rovinski, krojač, Boljčevac, Moravska banovina. 12395-1

Dekle

pridno in pošteno gre v pomoč gospodinj, v kuhinjo, kje na Gorenjskem. Budič Franca, Podkraj, Radeče pri Zidanem mostu. 12396-1

Kleparskega pomočnika

sprejem takoj. Gročeli & Jama, Kleparstvo, Kranj, Primkovo, pri mostu. 12276-1

Plačilna natakarike

zmožna nemščine, želi službo samo v boljsem lokalu Stanka Pivec, Kopalska 2, Laško. 12316-1

Naznanilo!

OTVORILA SVOJO PODRUŽNICO na Tyrševi cesti — poleg »Putnika« in prosil ceneno občinstvo za blagohotno naklonjenost.

Natakar jelonoša

mlijaš moč, zdrav, dovojen in pošten dovojen, takoj sta no službo. Naslov v vseh posl. Jutra 12385-1

Sodavičar

vajašine prost, dobi takoj službo, Paar, Jesenice. 12399-1

Inteligentno dekle

zmožno voditi samostojno gospodinjstvo ter vajeno kuharico sprejem takoj. Zupančič, mizarstvo »Sava«, Predjamska 32. 12337-1

Natakarica

izvežbana, poštena, dobi takoj službo. Ponudbe na restavracijo Smarjske Toplice. 12310-1

Dva žagarja

iščem za veneciano, Ponudbe na: Franc Škrjanc, Lahovec, pošta Komenda. 12394-1

Dva mizarska pomočnika

dobita stalno službo za boljše pohnitvo. Naslov Kurmik, Jesenice. 12369-1

Služkinjo

ki se razume na gospodinjstvo, vrt, kuhinjo in nekoliko na trgovino isčem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojna služkinja«. 12358-1

Fotoprodajalka

prvotrsna dobi takoj do pravačano službo. Droggerja Hermes, Miklošičeva 30. 12311-1

Pošteno dekle

z deželo do 25 let se sprejme takoj za pomoč gospodinj za domača dela, k gostilniškemu in trgovskemu obratu, Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod »Dobro pošteno dekle«. 12159-1

Prodajalka

ki je zmožna voditi trgovino z mešanim blagom, ali isto prevzame na svoji račun, se išče za predmetste Ljubljane do 15. maja t. l. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Predmetste«. 12160-1

Služkinja

pridna in poštena za vsa dela se išče. Černetova 28, Siška. 12161-1

Šofer,

vesten, pošten, neozonen, dober vozač, ki je pripravil licen opravilati tudi druga hiša dela dobi službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Vesten šoferja s prakso«. 12200-1

Brivskega pomočnika

mladega, dobrega sprejme takoj Kos, Ježica. 12245-1

Šoferja

za tovornu avtu, trezen, dober vozač, ki je vajen na plinski pogon ter sovozač sprejem takoj. Jutra pod »Šoferja«. 12208-1

Dva krojaška pomočnika

za velike komade sprejme Orišč Franc, Komenška ul. 36. 12282-1

Intelektualci!

Gospoda, sposobnega, za sestavljanje prvotnih reklamnih knjižnih oglosov, iščemo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12264-1

Uradnico

zaletnično, ki odlično obvlada strojepis in sbrhovna, iščemo za takoj. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12265-1

Brivskega pomočnika

za moško in damsko delo ter vajenca sprejme — Ilovček, Gledališka 14. 11825-1

Uradnika

perfektnega v knjigovodstvu sprejme takoj! Lesna industrija na deželi. Ponudbe z navedbo dosednjega službovanja in zahtevkov na ogl. odd. Jutra pod šifro »Vestransko veziranje«. 11826-1

Krojaškega pomočnika

in vajenca sprejme takoj! Paik Alojzij, krojač, Celje, Sv. Hudinja 80. 12383-1

Plačilna natakarike

stara 20 do 30 let, kavičarica zmožna dobi takoj službo po dobro izobčenem podjetju. Ponudbe na podruž. Jutra v Mariboru pod »Trajna služba«. 12391-1

Železostругarja

iščemo za takojšen nastop. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod značko »Vestnate«. 12380-1

Elektrotehnika

z mojsrskim izpitom ali lastno koncesijo sprejem takoj stalno službo. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod značko »Stalna služba«. 12376-1

Frizerja

iščem, ki zna tudi damsko stroko ter sprejem takoj stalno službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Preskrbljena«. 11801-1

Služkinjo

za takoj staro 30 do 40 let pošteno, ki je sposobna kuhanja in vseh hišnih del sprejem. — Potizve se v ogl. odd. Jutra. 11924-1

Brivsko-frizerski pomočnik(ca)

I. delavec popolnoma veziran v moški in ženski stroki dobi stalno mesto takoj stalno službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Spretna«. 11879-1

Sobarica

srednjega izobčenjem nemškega jezika in šivanja dobi stalno mesto v hotelu na deželi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Spretna«. 11879-1

Čevljarskega pomočnika

samoostojnega, dobrega delavca za nova dela sprejem takoj. Sprejem tudi usnjarska vajenca. Sivaček Stefan, Slovenj Gradec. 12034-1

Fabrika koža

Miškovič & Gratz, Zaječar išče za takoj: 3 glacičtolera za usnje za rokavice, 1 dobrega curihertija za boks, 1 do brega falcerja in 1 delavca za spušniški oddelek. Ponudbe naj se pošljejo na gornji naslov. 12101-1

Gostilniško kuharico

ali boljše kuhinjske dekle z dobri mi sprejmi ali boljše kuhinjske dekle z dobri mi sprejmi. Ponudbe pod »Stajarske 88 na oglas. odd. Jutra. 12029-1

Čevljarski pomočnik

zmožen vsakega dela, mlijaš moč, dobi takoj službo. Kodrič Maks, Jesenice, Obrtniška ul. 12038-1

Slaščičarskega pomočnika

in vajenca sprejem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12037-1

Krojaškega pomočnika

ki je zmožen izdelovati boljše kose, sprejme Jordan Alojzij, s.p. modno krojaštvo v Dev. M. v Polju 146 pri Ljubljani. 12024-1

Samoostojno šiviljo

dobro, iščem za prometen kraj na deželi. Stanovanje na razpolo. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Okolica Slovenjgradca«. 12031-1

Trgovskega pomočnika

za trgovino z čevlji sprejem takoj. Predpogoji: večletna praksa v tej stroki. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prvotrsna moč«. 12087-1

Ključavničarja

veščega v avtomatskem varjenju in kovinskih delih sprejem, Ljubljana, Siška, Sv. Jerneja 18. 12086-1

Šoferja

za tovornu avtu, trezen, dober vozač, ki je vajen na plinski pogon ter sovozač sprejem takoj. Jutra pod »Šoferja«. 12208-1

Trgovskega pomočnika

spretnega, resnega, zanesljivega in samostojnega mlajšega, iščem za takoj. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mešana trgovina«. 12041-1

Dva mizarska pomočnika

dobro izurjena v pohištvu sprejme takoj! Gledal, strojno mizarstvo, Praprotno nad Škofjo Loko. 12057-1

Kuharico

od 35 do 40 let, dobro, perfektno, čisto, sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra plača«. 12045-1

Vrtnarja

samskega, delovnega, poštenega, ki se razume na cvetice, sadno dreve in sočivje sprejem takoj. Informacije daje Potočnik, Podmliščakova 37, Ljubljana. 12227-1

Mehanika

za motorje in kolesa takoj sprejem. Informacije daje Potočnik, Podmliščakova 37, Ljubljana. 12227-1

3.000 din in več mesečnega zasluzka

namudno vam, ako prevzamete samostojno proizvodnjo košonke vode. Samoproduktivni rejon. Resni interesi, ki razpoložajo s kapitalom 700 din naj se obrnejo na Publicitas, a. d. v Beogradu, pošl. pr. 60, pod šifro »Kemotehnik«. 12221-1

Slaščičarskega pomočnika

dobro moč, sprejme takoj slaščičarna Tyrseva cesta 7. 11902-1

Natakarica

zanesljiva, poštena, mlajša, zmožna nemščine, se išče za 15. majem v stalno službo. Ponudbe s sliko na restavracijo Mero, Sevnica ob Savi. 11902-1

Mesarski pomočnik

sekač (pri čoku) in pekovalnik dobita takoj mesto. Ivan Javorina, mazar, — Ljubljana, Dombrovska 7. 11789-1

Pekovskega pomočnika

išče Ignac Rotar Vrhnika. 11838-1

Petnajstletno deklico

stroto zdravo močno ta kot sprejem v kuhinjo Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Preskrbljena«. 11801-1

Služkinjo

za takoj staro 30 do 40 let pošteno, ki je sposobna kuhanja in vseh hišnih del sprejem. — Potizve se v ogl. odd. Jutra. 11924-1

Brivskega-frizerski pomočnik(ca)

I. delavec popolnoma veziran v moški in ženski stroki dobi stalno mesto takoj stalno službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Spretna«. 11879-1

Sobarica

srednjega izobčenjem nemškega jezika in šivanja dobi stalno mesto v hotelu na deželi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Spretna«. 11879-1

Čevljarski pomoč.

se sprejme takoj. Plačam nad tarifo. Meše, Ljubljana VII, Medvedova ulica 19. 12091-1

Žagarja

sprejem takoj. Trišan Alojz, Tacec, p. št. Vid nad Ljubljano. 12107-1

Natakarice

zmožne servirke se sprejmejo za blonknotne praznike v gostilni K. emenc, Krevok trg. 12128-1

Dve delavki

mlijaš, priročni, zaposlite naslov v ogl. odd. Jutra. 12131-1

Hišnika

ki ima sposobnost in tudi dnevno nekaj časa za gostiteljsko vrt, najraje soliden, stariši zakonski par, sprejem. Zglati se je v 20. uro. 12081-1

Blagajničarko

(sedečo), v mesarji in delikatesi, dobro izurjena, stariši zakonski par, sprejem. Zglati se je v 20. uro. 12081-1

Več čevljarskih pomočnikov

sprejme takoj brez dopisov A. Černilec, čevljarsko, Kranj. 12177-1

Trgovsko pomočnico

za trgovino z čevlji sprejem takoj. Predpogoji: večletna praksa v tej stroki. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prvotrsna moč«. 12087-1

Ključavničarja

veščega v avtomatskem varjenju in kovinskih delih sprejem, Ljubljana, Siška, Sv. Jerneja 18. 12086-1

Šoferja

za tovornu avtu, trezen, dober vozač, ki je vajen na plinski pogon ter sovozač sprejem takoj. Jutra pod »Šoferja«. 12208-1

Trgovskega pomočnika

spretnega, resnega, zanesljivega in samostojnega mlajšega, iščem za takoj. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mešana trgovina«. 12041-1

Dva mizarska pomočnika

dobro izurjena v pohištvu sprejme takoj! Gledal, strojno mizarstvo, Praprotno nad Škofjo Loko. 12057-1

Kuharico

od 35 do 40 let, dobro, perfektno, čisto, sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra plača«. 12045-1

Vrtnarja

samskega, delovnega, poštenega, ki se razume na cvetice, sadno dreve in sočivje sprejem takoj. Informacije daje Potočnik, Podmliščakova 37, Ljubljana. 12227-1

Mehanika

za motorje in kolesa takoj sprejem. Informacije daje Potočnik, Podmliščakova 37, Ljubljana. 12227-1

3.000 din in več mesečnega zasluzka

namudno vam, ako prevzamete samostojno proizvodnjo košonke vode. Samoproduktivni rejon. Resni interesi, ki razpoložajo s kapitalom 700 din naj se obrnejo na Publicitas, a. d. v Beogradu, pošl. pr. 60, pod šifro »Kemotehnik«. 12221-1

Slaščičarskega pomočnika

dobro moč, sprejme takoj slaščičarna Tyrseva cesta 7. 11902-1

Sobarico

z večletnimi sprejvalci, večletno šivanja, iščem. — Gregorc, Gregorčičeva 19. 11902-1

Tapetniški pomočnik

popolnoma samostojen in zanesljiv v vsakem pogledu se takoj sprejme za stalno. Ponudbe z navedbo starosti, dosednjega službovanja ter zahtevki plače je poslati na podružnico Jutra v Mariboru pod »Prvotrsna moč«. 11996-1

Frizerko

samoostojno dobro moč, večšo vseh del, sprejme takoj Alojzij Urh, frizer Ceje, Mariborska cesta št. 18. 12094-1

Krojaški pomočnik

dobi stalno delo, Modni salon Slapar, Smarška 8, Ljubljana. 12181-1

Frizerka

samoostojna, solidna moč, dobi takoj mesto. Primc Jaka, Dolnjska c. 20. 12204-1

Brivskega pomočnika

in učenca samo za stalno službo sprejem takoj. Plača dobra. Krajs Stefan, Tyrseva c. 35, Ljubljana. 12133-1

Čevljarski pomoč.

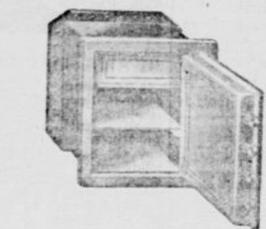
se sprejme takoj. Plačam nad tarifo. Meše, Ljubljana VII, Medvedova ulica 19. 12091-1

Žagarja

sprejem takoj. Trišan Alojz, Tacec, p. št. Vid nad Ljubljano. 12107-1

Natakarice

Gg. stavbeniki in hišni posestniki!

Imperativna zahteva današnjega časa je: v vsako staro in novo stavbo — vploma in požara varno tajno zidno blaginjo! Kdor koli zida, ali adaptira svojo hišo, vilo ali lokal, je interesen za to blaginjo, ki je radi svoje nevidljivosti izredno praktična! Mnogostevilna naročila od gg. trgovcev, obrtnikov in privatnikov to dokazujejo! Privravnost reference na razpolago! Cene zmerne, vsakomur dosegljive!

Informacije, prospekte itd. — dobite pri glavnem zastopu:

„JUGOKASE“

LJUBLJANA — Gledališka ulica 12/IV.

Vrtno stole
bukove, zložljive proda
Titušev, Tržaška cesta
62, telefon 26-05.

Damsko kolo
popolnoma novo zelo po-
ceni prodam. Gozdnarjeva
Hečka, Wolfova 12.

Motor I. W. N.
250 cm 12 ks dva bata
z novo motorjem. Prodaj
P. N. pod »Mirno«.

Hranilne knjizice
vrednostne papirje
kupujemo

Okvirji
stari, za slike, večinoma
dvostrana prodaja na
dvostrana hotela. »Korzo«.

Moško kolo
edilno ohranjeno, športno,
lahko, zelo poceni
prodaja. Naslov: Grabov-
čarjeva ulica 30.

Motorno kolo
350 cm OHV malo rab-
ljeno po zelo nizki cen-
i prodam. Naslov v po-
sloj. Jutra.

Modna trgovina
v centru Ljubljane na-
prodaj. Moderna za oga-
perila in usnjenih izdel-
kov. Naslov v ogl. odd.

Otroški voziček
globok dobro ohranjen
s modrim, ugodno
prodaj. Cankarjevo na
brezje 5-L.

Ugodno napravljeni
novejši domači in moški
prijateljski kolesi. Mišinski
prodaj. Tržaška 22.

Lokomobil
cca 25 ml in parni ko-
to 35 ml grane povzra-
vijo v dobrem stanju ku-
pimo takoj. Ponudbe z
natančnim opisom mo-
ci in proizvodnje pare
na uro dostaviti na ad-
ministracijo lista pod
»Lokomobil in parni
kolesi«.

Posojilo
v gotovini
do 10.000 ducurotom
otplatno dobijo odmah
državni gradski namje-
stniki za definitivno
(oženjeni brez jama) in
penzioneri. Upute daje
Adria Zagreb, Petrinj-
ska 11. Proiziti marku.

Prodajmo
posteljno, ornato in po-
steljo. Glavni, Ruška c.
Trdnava novo zgradba. Ti-
žnja.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Benzin motor
ležeč, 10 ks., brezhlben,
in Indian motor prodam.
Naslov v ogl. odd. Jutra.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Klubska garnitura
usneno zelo dobro ohran-
jena, damsko zapeljivo
uro in meško kolo prodaj
ABC, Ljubljana, Medvedo-
va 8 poleg kolodvorja S-Ska.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Staro železo!
Prodajmo uporabne strojne
delce, ležaje, osi, cerne
in različno staro železo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Staro železo«.

Več koles
popolnoma novih za
prodati vsako ceno na-
prodaj v Strojni delav-
nici. Sv. Petra cesta 63.

Modno trgovino
dobro vpljavno, na naj-
problematični točki v Ljub-
ljani takoj oddam samo
proti gotovini. Naslov v
posloj. »Ca. 80.000 na ogl.
odd. Jutra«.

Prostor
primeren za skladišče ali
stanovalni prostor. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra.

Imperativna zahteva današnjega časa je: v vsako staro in novo stavbo — vploma in požara varno tajno zidno blaginjo! Kdor koli zida, ali adaptira svojo hišo, vilo ali lokal, je interesen za to blaginjo, ki je radi svoje nevidljivosti izredno praktična! Mnogostevilna naročila od gg. trgovcev, obrtnikov in privatnikov to dokazujejo! Privravnost reference na razpolago! Cene zmerne, vsakomur dosegljive!

Informacije, prospekte itd. — dobite pri glavnem zastopu:

Vrtno stole
bukove, zložljive proda
Titušev, Tržaška cesta
62, telefon 26-05.

Malo posestvo
kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Posestvo«. 12197-20

Hiša
smokružnična, nova, višokopodstropna, poklekatna, z davčno olajšavo, 10 minut od Kamnika se iz proste roke prodaja. — Zelo primerna za upokoženca ali letoviska. Naslov v ogl. odd. Jutra. 12157-20

Večje posestvo
na Dolenskem, donosno prednost vinograd in gozd, kupim. Ponudbe s točnim opisom in navodno ceno naj se pošljejo na ogl. odd. Jutra pod »Dolensko«. 12167-20

Na Dolenskem
kupim novejšo hišo s posestvom ali pa vilo, primerno za letovanje večje družine. Natančne ponudbe s ceno naj se pošljejo na oglašni odd. Jutra pod »Dolensko«. 12168-20

Tristanovskij vilo
v bližini Stadionu prodam za 400.000 din. — Družna ulica 7. 12124-20

Hišo, vilo ali parcelo
v okolici Sv. Jožeta kdin. v bližini mesta kupim. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »Hiša«. 12125-20

Stavbne parcele
naprodaj od 15 din za kv. m dalje poizve se: Vižmarje 48, pod klanec. 11965-20

Trgovsko hišo
prodam zelo ugodno, gostino in mesnico v Jasni Vili, ob Savi, Slavonija. Hiša se nahaja v centru mesta. Informacije daje: »Češki magazin«, trg., Miklošičeva 56 v Ljubljani in restavracija »Bavmac«, — Novska, Slavonija. 12192-20

Na Bledu
ali najbližji okolici kupim majhno vilo ali hišo z vrtno. Ponudbe z opisom in ceno na oglaš. odd. Jutra pod »Bled«. 11975-20

Prodamo:
HIŠO s parno pekarno, lokalom, trosobnim stanovanjem. Cena 290 tisoč din. Hipoteka 90.000 din. novozidana, slavonijanska, netto dobi 30.000. Cena 550.000. HIŠO, novozidano, tristranovsko, lokal. Cena 420.000 din. VILU, tristranovsko, 900 kv. m vrta. Cena din 420.000. Hipoteka 300.000. HIŠO, 16stanovniško, netto dobi 85.000. Cena 1.365.000 din. PARCELO za trinadstr. hišo, 26 m fronte. Cena 300.000 din. Brezplačne informacije daje realiteta pisarna ADAMIC, Ljubljana, — Gosposvetska 7, vis-a-vis »Slamiča«. 12214-20

Po ugodni ceni
prodam posestvo v okolici Novega mesta. Vse informacije dobite v posredništvu Jutra v Novem mestu. 12210-20

V bližini
Smarjskih toplih prodam od 2 do 5000 kv. m zemljišča, event. tudi hišo s posestvom. Naslov v vseh posl. Jutra. 12212-20

Donosno hišo
večstanovniško, najraje proti St. Vidu kupim. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »Do 250.000 A«. 12252-20

Stanovanje
Beseda 1 din, davek 3 din, za sifro ali danje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din. 12109-21

Štirisobno stanovanje
z verando in pritlikami v vili, Puharjeva 16, pritličje oddam 1. avgusta, event. tudi 1. junija. 11880-21

Stanovanje
iz 1 sobe, kuhinje, predsobe in pritlikin v centru oddam 1. junija. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11990-21

Enosob. stanovanje
s predsobo, kopalnico in pritlikami oddam s 1. junijem. Ogladit od 10 do 15 ure Gerbičeva 19. 11864-21

Komfortno 3-4 sobno stanovanje
oddam v vili pod Rožnikom. Garaža, vrt, tel., večna pot 37. 12149-21

Vrtača
v Tobacni ulici 18 oddam za avgust trisobno stanovanje v I. nadstr. in dvosobno prizemno, kopalnica, plin, ogled od 14. do 16. ure. 12067-21

Dvoje enosobnih stanovanj
oddam, najmanj na 180 din. Jurčkova pot 55. Ob izinskih mitnicah. 12189-21

Sonočno stanovanje
dvosobno s pritlikami s 1. junijem oddam. — Tramvaj, postaja: Slepji Janez, Zapuže 35. 12129-21

Trisobno stanovanje
s balkonom, vrt, blizu Tyrševe ceste oddam s 15. junijem. Cena din 650.— Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12111-21

Trisob. stanovanje
oddam za takoj ali za junij. Stari trg 4. 12153-21

Dvosob. stanovanje
oddam za junij. Ogljed od 12. do 1. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12196-21

Dvosob. stanovanje
v I. nadstr. oddam takoj ali s 1. junijem. — Vprašati Zidovska steza 3. III. 11846-21

Enosob. stanovanje
lepo, v visokem pritličju s 1. junijem oddam mirni boljši stranki, Karlovska cesta 2. 12092-21

Dvosob. stanovanje
s pritlikami oddam za junij za 470 din. Rožna dolina cesta II/39. 12080-21

Dve trisob. stanovanji
s komfortom in vsemi pritlikami ter eno enosob. oddam s 1. junijem v šiški bližji remize, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12078-21

Dvosob. stanovanje
z 1. julijem na Mirju se odda. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12082-21

Stanovanje
trisolno, s komfortom, ki ima krasno, romantično in mirno lego, oddam 1. avgusta v vili na Mirju. Ponudbe pod »Odrasle osebe« na oglaš. odd. Jutra. 11958-21

I. junija
oddam dvosobno stanovanje s kabinetom. — Rauter, Mormontova 41. 12225-21

Dvosob. stanovanje
kopalnica, kabinet, nova stavba oddam za junij. Naslov v vseh posl. Jutra. 12258-21

Komfortno stanovanje
3-sobno v centru in 3 do 4-sobno v centru Brezgrade oddam. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »Zmerna cena«. 12249-21

Enosob. stanovanje
poceni oddam v Bizoviku pri Ljubljani. Naslov v vseh posl. Jutra. 12240-21

Dvosob. stanovanje
oddam v Stožičah 135. 12218-21

Stanovanje
2 sobe, predsobe, kuhinje in pritlikin oddam s 1. junijem v šiški. Naslov v vseh posloval. Jutra. 12400-21

Enosob. stanovanje
lepo, sonočno, oddam 2 osebam za 1. junij. Naslov v vseh posl. Jutra. 12345-21

Dvosob. stanovanje
s kabinetom in vsemi pritlikami. Zadržna ulica 122, Kodeljevo. 12299-21

3-sobno stanovanje
s centralno kurjavo oddam za avgust. Drogovrja Hermes, Miklošičeva c. 30. 12312-21

Trisobno stanovanje
s kopalnico oddam s 1. junijem. Česen, Beogradska, poleg bežigradske gimnazije. 12336-21

Sobo ali kuhinjo
oddam takoj. Strelška ul. 24. Poizve se pri hišnici. 12329-21

Komfortno stanovanje
dvosobno, s kabinetom oddam. Čučarjeva 2, poleg banke Slavije. Poizve se pri hišnici. 12307-21

2-sobno stanovanje
oddam za 1. julij ali avgust. Celovška 44. Več se poizve telefon 30-49. 12363-21

3-sobno stanovanje
s kopalnico oddam za avgust. Celovška 44, II. nadstropje. — Več se poizve: telefon 30-49. 12362-21

Trisobno stanovanje
v vili, oddam takoj ali za 1. junij. Grabovičeva 8. 12280-21

Dvosob. stanovanje
komfortno, oddam. Gorjanc Herbersteinova ul. 27. 12274-21

Enosob. stanovanje
oddam 1. junija mirni stranki. Vračarji: Aljaževa 11, Sp. Šiška. 12227-21

2-sobno stanovanje
sonočno, kabinet, plin, v lepi vili, prizemno oddam samo boljši stranki odraslih oseb. Cena 750 din. Ogljed od 2.—3. ure. Kocenova 6. 11712-21

Stanovanja
Beseda 1 din, davek 3 din, za sifro ali danje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din. 12109-21

Stanovanje
dvosobno ozroma ena soba in kabinet iše 3 članska družina za mesec. Junij. Ponudbe z navodno ceno na oglaš. odd. Jutra pod »3. junij«. 12331-21a

Dvosob. stanovanje
s kopalnico, v 1. avgust v centru mesta išem. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »800«. 12118, 21a

Stanovanje
moderno urejeno, v centru mesta, išem proti dobremu plačilu. V postvi pride tudi vilo. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »Tajnov«. 11786-21a

Enosob. stanovanje
center iše boljša stran ka takoj ali pozneje. — Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »Sonečen kom fort«. 11887-21a

Dvosob. stanovanje
s kabinetom išem za junij ali avgust. Ponudbe pod »Ravnatelj« na oglaš. odd. Jutra. 11903-21a

Petsob. stanovanje
pritlikami v mestu iše stranka brez otrok. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »Čista stran ka«. 11877-21a

Stanovanje
4 do 5-sobno s pritlikami išem. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »Sonočno 21a«. 12100-21a

Dvosob. stanovanje
event. še kabinet, kopalnica, išem. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »Najrajši Bežigrad«. 12090-21a

Dvosob. stanovanje
1. enosobno s kabinetom iše trilateralna družina za julij v okolici šole v Spodnji šiški. Ponudbe prosil na naslov Ljubu Dermelj, učitelje v pok. Ljubljana VII, Zibertova ulica 27. 11944-21a

Stanovanje
dvo- ali trosobno za takoj ali kasneje, v centru iše mirna, dobro plačljiva stranka. Ponudbe pod »Brez otrok« na oglaš. odd. Jutra. 11977-21a

Državni upokoženec
z ižmo iše dvosobno, komfortno stanovanje v centru za avgust. Naslov v ogl. odd. Jutra. 12117-21a

Upokoženka
sama, iše za avgust 2-sobno stanovanje ali sobo s kabinetom s pritlikami event. kopalnico in plinom. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »Točna plačnica«. 12162-21a

Enosob. stanovanje
suho, sonočno v mestu ali nedaleč od tramvaj. postaje iše mirna stranka (1 oseba) za junij ali pozneje. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »Točna plačnica M. K.«. 12116-21a

Enosob. stanovanje
v bližini centra iše gospod. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »Strogo diskretno 376«. 12094-21a

Enosob. stanovanje
veliko, išem kjerkoli za 1. junij. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »Mira 335«. 12089-21a

Dvosob. stanovanje
s kabinetom in vsemi pritlikami. Zadržna ulica 122, Kodeljevo. 12299-21

3-sobno stanovanje
s centralno kurjavo oddam za avgust. Drogovrja Hermes, Miklošičeva c. 30. 12312-21

Trisobno stanovanje
s kopalnico oddam s 1. junijem. Česen, Beogradska, poleg bežigradske gimnazije. 12336-21

Sobo ali kuhinjo
oddam takoj. Strelška ul. 24. Poizve se pri hišnici. 12329-21

Komfortno stanovanje
dvosobno, s kabinetom oddam. Čučarjeva 2, poleg banke Slavije. Poizve se pri hišnici. 12307-21

2-sobno stanovanje
oddam za 1. julij ali avgust. Celovška 44. Več se poizve telefon 30-49. 12363-21

3-sobno stanovanje
s kopalnico oddam za avgust. Celovška 44, II. nadstropje. — Več se poizve: telefon 30-49. 12362-21

Trisobno stanovanje
v vili, oddam takoj ali za 1. junij. Grabovičeva 8. 12280-21

Dvosob. stanovanje
komfortno, oddam. Gorjanc Herbersteinova ul. 27. 12274-21

Enosob. stanovanje
oddam 1. junija mirni stranki. Vračarji: Aljaževa 11, Sp. Šiška. 12227-21

2-sobno stanovanje
sonočno, kabinet, plin, v lepi vili, prizemno oddam samo boljši stranki odraslih oseb. Cena 750 din. Ogljed od 2.—3. ure. Kocenova 6. 11712-21

Stanovanja
Beseda 1 din, davek 3 din, za sifro ali danje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din. 12109-21

Stanovanje
dvosobno ozroma ena soba in kabinet iše 3 članska družina za mesec. Junij. Ponudbe z navodno ceno na oglaš. odd. Jutra pod »3. junij«. 12331-21a

Dvosob. stanovanje
s kopalnico, v 1. avgust v centru mesta išem. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »800«. 12118, 21a

Stanovanje
eno ali dvosobno išeča novoporočenca za junij ali julij. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »Sonočno lepo stanovanje«. 12267-21a

Sobo odda
Beseda 1 din, davek 3 din, za sifro ali danje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din. 12109-21

Lepo sonočno sobo
novoprepričeno, s posebnim vzhodom in souporabo kopalnice oddam eni ali dvema osebama takoj, Roza Koman, Velika Colnarska Stev. 7. 12014-23

Sostanovalca
sprejemim v sobo s posebnim vzhodom. Vidovdanska 1. leto prit. 11296-23

Lepo sonočno sobo
z vso oskrbo souporabo kopalnice oddam dvema starejšima osebama z junijem. Okno sobe na Aleksandrovo cesto. Na sifro v vseh posl. Jutra. 11935-23

Dve sobe
ena opremljena ena prazna oddam boljsemu solidnemu gospodu. — Krakovski nasip 14-I. 11894-23

Sostanovalko
sprejemim Trnovska ul. ca 3. 18366-23

Opremljeno sobo
lepo, separirano oddam enemu ali dvema gospodoma na Miklošičevi cesti. Naslov v oglaš. odd. Jutra. 12058-23

Sostanovalca
sprejemim v sobo s posebnim vzhodom. Vidovdanska ces. 1, levo, pritličje. 11299-23

Opremljena soba
sončna, čista, parketirana, elektrika, strogo separiran vzhod, 10 minut od glavnih postaj, se odda. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12602-23

Opremljeno sobo
z elektriko oddam dvema gospodoma za 110 din mesečno za osebo. Zeljarska ul. 11, vrata 2. Trnovo. 12095-23

Prazno sobo
veliko, strogo separirano pripravno za pisarno, event. tudi opremljeno, v centru mesta oddam. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 12071-23

Sobo s štedilnikom
oddam eni ali dvema osebama. — Kern Lovro, Ljubljana VII, Samova ulica 4, Bežigrad. 12021-23

Malá sobica
novo opremljena, se odda boljši osebi. Poseben vzhod, kopalnica, Naslov v ogl. odd. Jutra. 11945-23

Prazno sobo
lepo, sonočno, s posebnim vzhodom odda takoj. J. Rus Kumlj, Novi trg 1/I. 12185-23

Opremljeno sobo
lepo, sonočno, odda osamljenemu gospodu. Zvezna ul. 23, Zelena jama. 12179-23

Prazno sobo
lepo, sonočno, s posebnim vzhodom odda takoj. J. Rus Kumlj, Novi trg 1/I. 12185-23

Opremljeno sobo
lepo, sonočno, odda osamljenemu gospodu. Zvezna ul. 23, Zelena jama. 12179-23

Lepo sobo
prazno, event. opremljeno, z elektriko uporabo kopalnice, oddam 1. maja. — Černetova ul. 30, visokopritličje. 11551-23

Dve prazni sobi
oddam takoj. Copova 10. — Salom Avrelje. 12201-23

Opremljeno sobo
lepo, opremljeno, z dvema posteljama, oddam. Slomškova 5, pritličje, levo. 12205-23

2 sobi opremljeni
ali prazni, lepi, sonočni, z uporabo kopalnice oddam v vili pod Rožnikom. Na željo garaža. — Večna pot 37. 12150-23

Elegantno opremlj. sobo
z dvema posteljama, kopalnico, posebnim vzhodom oddam boljšim osebama. Naslov v oglaš. odd. Jutra. 12142-23

Prazno sobo
podpriliko, sifro, z željezo pečjo oddam takoj solidni osebi. Groharjeva ulica 7. 12122-23

Opremljeno sobo
oddam gospodu. Hradečkova cesta 5. 12108-23

Opremljeno sobo
z dvema poste-jama odda takoj. A. Zigon, Predjamska ulica 23. 12106-23

Garsoniero
v palači Dunav oddam takoj v najem. Informacije pri upravitelju blizu istotam. 12182-23

Mesečno sobo
opremljeno, za dve osebi oddam takoj dvema solidnima gospodima. Resjeva 30-II. 12186-23

Šivilji
prvovrstni, samostojni oddam v centru sobo, event. dve pod izredno ugodnimi pogoji Vprašati Mestni trg 8-I. 12187-23

Opremljeno sobo
oddam eni ali dvema gospodoma ali zakon-spicinam ali zakon-spicinam paru. Sprejemim sostanovalko, Jemec, Poljanski nasip 10-II. 12230-23

Sostanovalca
sprejemim v sobo s posebnim vzhodom. Mlekarna, Krakovski nasip 10. 12103-23

Opremljeno sobo
s strogo separiranim vzhodom oddam eni ali dvema osebama. Ncbotičnik V. nadstr. 12098-23

Soba
lepa se odda pri Bežigradske gimnaziji. Svetosavska 14. 12077-23

Opremljeno sobo
s kuhinjo takoj oddam v Bohoričevi ulici 14-I. 11955-23

Boljšega sostanovalca
sprejemim k dijaku. Ev. vsa oskrba. Kopalnica. Strossmayerjeva 4-I., desno. Nasproti Poljanske gimnazije. 12222-23

Sobo
opremljeno, lepo, sonočno s posebnim vzhodom oddam takoj eni ali dvema osebama v Ljubljani 7. Podlombarskega 36. 12175-23

Sobo s štedilnikom
tako oddam. Naslov v vseh posl. Jutra. 12219-23

Opremljeno sobo
prijetno, sonočno oddam 15. majem. Dvožakova 6. prit. 12093-23

Lepo prazno sobo
ali pa tudi opremljeno oddam takoj. Kocenova ul. 12. 12136-23

Opremljeno sobo
v vili blizu Bleisovcove ce. oddam boljšemu stalnu mu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12135-23

Lepo sobo
s souporabo kopalnice takoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12141-23

Dve sobi
v strogem centru mesta za pisarno ali obrtni lokal oddam. Informacije cvetličarna Bajec, Ljubljana, Selenburgova 6. 12255-23

Sobo
lepo opremljeno, s posebnim vzhodom oddam. Istotam tudi prenočišče ves dan odsotni osebi. Naslov v vseh posl. Jutra. 12237-23

Gospodični
oddam lepo, elektrika, parket. Kraljevska c. 20. 12313-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom v centru oddam solidni gospodični ali gospodu. Naslov v vseh posl. Jutra. 12289-23

Prazno sobo
z vzhodom s stopnišča, oddam v Kolodvorski ulici 34-2. 12397-23

Lepo sonočno sobico
z vso oskrbo oddam solidni osebi. Naslov v vseh posl. Jutra. 12398-23

Opremljeno sobo
strogo separiran vzhod, oddam. Razpotna 6. 12328-23

Samsko stanovanje
s kopalnico v sredini mesta oddam za 1. junij. Naslov v vseh posl. Jutra. 12326-23

Opremljeno sobo
v centru, z dobro domačo hrano oddam eni ali dvema boljšima osebama. Rimska c. 18, I. nadstr., levo. 12287-23

Opremljeno sobo
event. z vso oskrbo oddam takoj v centru. Go sposvetska 12-II. 12286-23

Garsoniero
z vsem modernim komfortom oddam 1. junija. Naslov v vseh posl. Jutra. 12339-23

Opremljeno sobo</

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI

Podružnice: Beograd, Bled, Kranj, Maribor, Novi Sad, Split
Vloge obrestuje po 4%, vezane na odpoved po 5%

Dovoljuje kratkoročne kredite v tekočem računu - Eskontira trgovske menice
NOVE VLOGE ZNAŠAJO Din 67.000.000—

DELNIŠKA GLAVNICA DIN 20.000.000.—
Vrši vse bančne posle najkulantneje

NAJLEPŠE ČTIVO

Ravljen: ZGODBE BREZ GROZE

Klabund: PJOTR - RASPUTIN

Ravljen: ČRNA VOJNA

Thompson: SIVKO

Majerjeva: RUDARSKA BALADA

Broširana knjiga stane 10.— din. Vezana knjiga stane 15.— din.

ZALOŽBA »CESTA«
LJUBLJANA — KNAFLJEVA UL. 5

Vrtne sončnike
izdeluje
počeni od Din 108
Bela Fettmann, ZAGREB,
Masarykova 9.

Zahtevajte brezplačni ilustrirani katalog!

Ekonomična vožnja na tehnično najbolj izpopolnjenih
DKW motociklih
MODEL 1940
nudi užitek vsakemu še tako razvajanemu vozaču.
Zahtevajte prospekte pri zastopstvu DKW. motocikli, Ljubljana, Miklošičeva 30.

VRATA ZA ZAKLONIŠČA

varna pred bombami — eksplozijo in plini!

izdeluje po obstoječih predpisih naših oblasti, vpoštevajoč najnovejše izkušnje pridobljene na tem polju — domače podjetje!

Informacije, vpogled v načrte, dobite pri:
GLAVNEM ZASTOPU „JUGOKASE“
spec. tvornice blagajn, oklopnih tresorjev in vrat za zaklonišča, varnih pred bombami (eksplozijo) in plini,
Ljubljana — Gledališka ul. 12

Tekstilni mojster

z večletno prakso in izkustvi, popolnoma vešč tudi predelave domače ovčje volne (sortiranja, pranja, karboniziranja, beljenja in barvanja), naš državljan, mlajši, dobi takoj stalno dobro službo v novourejeni tvornici. Ponudbe s kratkim opisom dose-danje zaposlitve in usposobljenosti naj pošljejo reflektanti najkasneje do 8. maja t.l. ogl. oddelku »Jutra« v Ljubljani pod šifro »Tekstilni mojster«. 4443

Samo din 4.600

stane Sachsmotor znamke »Presto« ali »Torpedo« najmodernejše opremljen z električno razsvetljavo z uporabo 1½ l na 100 km pri trdki Justin Gustinčič, Maribor, Kneza Kocljaja ulica 14 in podružnica vogal Ptujске in Tržaške ceste.

Samo 1 Din

Vas stane posamezna številka »Jutra«, če si list naročite. Vrh tega pa imate kot naročnik pravico do »Jutrovega« nezgodnega zavarovanja, po katerem izplača Zednjena zavarovalnica v Ljubljani svojem smrtno ponesrečenega naročnika

Vinarska in kletarska zadruga v Metliki

da v vednost vsem interesentom, da ima na zalogi bela in črna pristna metliška vina ter ga oddaja od 10 litrov naprej. — Kupci se vabijo.

KLISEJE
ENO
VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

10.000 Din

Zahvala.

Podpisani Podbregar Avgust, delavec v pletilnici v Polzeli v Savinjski dolini, se zahvaljujem tem potom zdravniku OUZD v Polzeli g. dr. Voušku Pavlu, ki mi je s skrbno nego in strokovnjaškim zdravljenjem ozdravil mojega sinčka, ko je zelo nevarno obolel za pljučnico. Ko je bilo stanje že brezupno, je g. Voušku uspelo, da je v kratkem času sinčka popolnoma ozdravil.

Z javno zahvalo za nujno pomoč priporočam vsem Gorenjesavinčanom, da se ob kočljivih in nevarnih boleznih obrnejo na gospoda dr. Pavla Vouška na Polzeli!

Polzela, dne 28. aprila 1940.

PODBREGAR AVGUST, delavec Polzela

MLAJŠE RUDARSKÉ INŽENJERJE

s prakso do 3 let, sprejme Trboveljska premogokopna družba v Ljubljani. Reflektanti naj predložijo prošnjo s curriculum vitae in s prepisom diplome.

PERJE

Ke'oske, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čohano.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec
Telefon šte. 59, 60, 3, 4

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLACNO!

Tekstilnega tehnika

(pomočnika obratovodje) iščemo za takoj. Pogoji: večletna praksa. Lastnoročno pisane ponudbe s sliko je poslati na: Hribernik & Comp., tekstilna industrija d. z o. z., št. Vid n/ Ljubljano

BLAGO ZA POHIŠTVO SEVER, LJUBLJANA, MARIJIN FR.

vedno najnovejši vzorci v veliki izbiri kupite pri

DRŽAVNA TOVARNA AVIONOV V KRALJEVU

sprejme nekoliko srednjih strojnih tehnikov

prvenstveno s prakso v zrakoplovni industriji.

Javiti se je pisмено najdalj do 15. maja t. l. osebnemu oddelku tovarne.

Bukove cepanice

sveže, polsuhe ali suhe, od 1 do 1.20 m dolge, ter smrekov — jelov brusni les

kupimo vagonске ali večje partije. Plačilo v gotovini ob prevzemu blaga. — Cenjene ponudbe izvolite nasloviti na oglasni oddelek »Jutra« pod »Izvozniki lesa«.

ZAHVALA

Izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo vsem, ki so nam izkazali svoje sočutje ob bridki izgubi našega

MILANA MENCINGER

ki nam ga je smrt tako nepričakovano ugrabila v cvetu let. Posebno se zahvaljujemo prečastitima gg. župniku in kaplanu, g. dr. Vladimirju Wolfu za požrtvovalno zdravniško skrb, rodbini Budkovičevi za ljubeznivo pomoč, bohinjskim gasilec za častno stražo in spremstvo, članstvu Sokola za častno spremstvo, pevcem bistriškega Prosvetnega društva za ganljivo petje, vsem darovalcem vencev in cvetja in vsem številnim, ki so blagega pokojnika spemili k večnemu počitku.

BOHINJSKA BISTRICA, dne 3. maja 1940.

Zalujoče rodbine
MENCINGER, ERKER in dr. FERMEVC

RAZPIS

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo pečarskih, tesarskih del in dobavo lesenih rolojev

za novogradnjo stanovanjskih hiš v Ljubljani, Nunska Muzejska ulica.

Razpisni pripomočki so na razpolago od 7. maja 1940. dalje pri uradu v Ljubljani, Gajeva 5/II., soba št. 221 za ceno Din 50.—.

Ponudbe je vložiti do dne 18. maja 1940.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani

Pohišstvo Golmajer

si nabavite najceneje in garantirano solidno izdelavo pri trdki strojno mizarstvo Ljubno — Gorenjsko. Oglejte si stalno zalogo!

RADI VELIKE IZBIRE NIZKE CENE!

Najnovejši otroški in igračni vozički, dvokolesa, šivalni stroji, prevozniki tricikli, pnevmatike. — Ceniki franko!

TRIBUNA F. B. L. Ljubljana, Karlovska 4
MARIBOR — ALEKSANDROVA C. ST. 26

Zahvala

Vsem, ki ste od blizu in daleč prihiteli, da ste se poslovili od našega nepozabnega očeta in soproga

Franca Mohoriča

upravnika carinarnice na Jesenicah,

ter ga počastili s krasnim cvetjem se najprisrčneje zahvaljujemo. Ob tako naglem in bridkem udarcu smo našli uteho v vašem sočustvovanju.

JESENICE, dne 5. maja 1940.

Zalujoča MARIJA s hčerkicama

ZAHVALA

Ob izgubi naše mame, stare mame, sestre, tete, svakinje in tašče, gospe

JOSIPINE ROVAN

roj. KRANC

se iskreno zahvaljujemo gg. zdravnikom »Šlajmarjevega doma« ter čc. sestram za ljubeznivo pozornost. Vsem prijateljem in znancem za njihovo častno spremstvo na njeni poslednji poti, kakor tudi vsem onim, ki so ji poklonili toliko lepega cvetja in nam izrazili sožalje.

V LJUBLJANI, dne 5. maja 1940.

BERLOT ZORA, roj. ROVAN — hči, ter družine: BERLOT, ROVAN, BISAIL in ČARGO

Družabnika-finansierja

iščem za vpeljano, rentabilno trgovino v Beogradu. Potreben kapital din 600.000 do 800.000; garancija zajamčena. Možno tudi osebno sodelovanje. — Interesenti naj se obrnejo na oglasni zavod »FAMA«, Beograd, poštni pretinac 493 pod »Kompanjon-finansierje«.

RAZGLAS O LICITACIJI

Občina Domžale razpisuje za prevzem in izvršitev gradnje 6 stanovanjskih hiš delavske kolonije v Domžalah

javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 18. maja 1940. ob 10. uri dopoldne v občinski pisarni v Domžalah

Načrti in proračunski formulirji so interesentom na razpolago v občinski pisarni v Domžalah in se dobijo proti plačilu nabavnih stroškov. V ponudbene formulirje morajo ponudniki vstaviti svoje enotne cene, izračunati posamezne in končne vsote ter jih v zapечатih kuvertah vročiti na dan licitacije najpozneje ob pol 10. uri pri predsedniku občine v Domžalah. Vsak ponudnik mora v svoji ponudbi izrecno izjaviti, da pristane na vse splošne in posebne pogoje ter položi pred licitacijo v občinski pisarni 10% kavcije.

OBČINA DOMŽALE, DNE 1. MAJA 1940.

BIRMANSKA DARILA

ure, verižice, obeske itd.

dobite najceneje pri

ŽEJN RASTISLAV — urar
LJUBLJANA — MESTNI TRG 20.
preje Škopek.

Solidna postrežba!

Božni na pljučih

Tisoči že ozdravljeni! — Zahtevajte takoj knjigo o moji novi umetnosti prehranjevanja, ki je že marsikoga rešila. Ona more poleg vsakega načina življenja pomagati, da se bolezen hitro preмага. Nočno znojenje in kašelj prenehata, teža telesa se zviša ter po poapnenju sčasoma bolezen preneha.

Resni možje zdravniške vede potrjujejo prednost te moje metode in jo radi priporočajo. Cim prej začnete z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje.

Popolnoma zastoj in prosto poštine dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega.

Pišite takoj! Zadostuje tudi dopisnica na spodnji naslov: Zbiralnica za pošto:

Ernest Pasternack, Berlin S. O., Michaelkirchplatz 13. Abt. Z. 490.

MOSKI!

Pri spolni neposobnosti, pri spolni slabosti poskusite hormonske pitule

»HORMO-SEKS«
Dobivajo se v vseh lekarnah. 30 pitul 84 din, 100 pitul 217 din, 300 pitul 560 din. Zahtevajte samc prave in originalne HORMO-SEKS pitule! Po pošti diskretno razpošilja

Lekarna Bahovec, Ljubljana.
Glavno skladišče: Farm. kem. laboratorij »VIS-VISIT« Zagreb, Langov trg 3.
Ogl. reg. S. br. 5646-38

Prilika je sedaj, a nikdar več!

ker se razprodaja 6000 komadov novih kos raznih dolžin in tip in velika količina patent dvodelnih »Bisofovih« lestev po 50% nižji ceni od predlanske tovarniške cene. Prepričajte se s posetom tvrdke Justin Gustinčič, Maribor, Kneza Kocelja ul. 14 in podružnica vogal Ptujске in Tržaške ceste.

Za Binkošti

Peke

NAJPOPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA

HOHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO
SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIĆEVA IO
ZAHTEVAJTE BRESPLAČNI CENIK

Manufakturst

ki je obenem dober IZLOŽBENI ARANŽER se SPREJME. Ponudbe na podružnico »Jutra« — Maribor, pod »Aranžera«.

IZOLACIJE

proti vlagi in toploti, ploščice za stedišnike in obloge, mavec, šamot in ves ostali

GRADBENI MATERIAL dobite pri

„MATERIAL“

trgovina s stavbnim materijalom lastnik: MIRO VOVK, Ljubljana — Tyrševa cesta 36-a telefon 27-16 — Brzjavni MATERIAL

SPORTNI JOPIČI POLETNE HLAČE, NEPREMOČLJIVI PLAŠČI, TRENCH ZA DAME IN GOSPODE

VELIKA IZBIRA — NIZKE CENE

Magazzini del Corso
TRIESTE, Corso Vitt. Em. III. No. 1 (Galleria Portici dei mercanti)

Dieselove motorje »GÜLDNER«

od 5. do 36. k. s. DOBAVLJAMO V DVEH DNEH

Zastopnik:
Guldner Motorenwerke AG.
BEOGRAD — ZELENI VENAC 6.
Telefon 30274

Ze 35 let je v prometu Popovičeva

DESANKA KREM

POIZKUSITE! Druge kreme ne boste hoteli več uporabljati. Zahtevajte brezplačen vzorec! Jugoflora a. d. Beograd, Cetinjska ul. 26

RIS
HIGIJENSKA GUMA

V vseh strokovnih trgovinah gospod.

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja ob bridki izgubi naše nepozabne hčerke

Sabine Centrih

izrekamo našo najglobljo zahvalo. — Posebno se zahvalujemo čč. duhovščini, Sokolskemu društvu, osnovni šoli, meščanki šoli v Trbovljah, tovarišici Albin za krasen govor, darovalcem prekrasnih vencev in rož in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

HRASTNIK, 29. IV. 1940.

Rodbina Centrih

ZAHVALA

Vsem, ki ste mi izkazali svoje sočutje in izrazili sožalje ob izgubi mojega nepozabnega, ljubljenega soproga, gospoda

Jožef-a Mastnak-a

LASTNIKA KAVARNE »CENTRAL«

se najiskrenejše zahvaljujem. Tem potom se zahvaljujem tudi vsem tistim, ki so mi izrazili svoje sožalje pismeno, zlasti tudi onim prijateljem in znanecem, ki so mojega nepozabnega soproga poznali iz Ljubljane. Posebno zahvalo izrekam »Združenju gostilničarjev« za cvetje in izraze sožalja ter vso veliko-dušno pomoč.

MARIBOR, dne 5. maja 1940.

GLOBOKO ZALUJOČA SOPROGA
LEOPOLDINA MASTNAK

INSERIRAJTE V »JUTRU«!

MICHEL ZÉVACO: 104

Don Juan

ROMAN.

Klotar je prebledel in srce mu je obrnilo. Vzel je pismo, ki mu ga je ponujal prišlec, ter ga razgrnil. Za trenutek se mu je vse zableščalo... Leonorino pismo je obsegalo eno samo besedo... in ta beseda je bila:

»Pridite...«

V naslednjem hipu pa je Klotarja po bliskovo izpreletel občutek, da te besede ni mogla napisati Leonora. Kakor da bi se mu hotelo srce raztrgati v prsih, je zamrmral:

»Prelepo bi bilo!«

Na svojem potovanju ob Leonorini strani je bil imel Ponthus dvakrat priložnost, videti dekličino pisavo. Dobro mu je bila v spominu: velika, široka, nespretna, nekoliko šolska, z loki, ki so razločno kazali, kolikoj plemenita Španka prezira umetnost počrtnjanja papirja, hkratu pa pričali o njenem umetniškem čutu.

Beseda »Pridite« je bila začrtana z drobnjo, krepko, ravno in povsem izoblikovano pisavo.

»To ni njena roka,« si je dejal Klotar.

Nato je jel željno in radovedno ogledovati papir, ki ga je držal v roki.

In res je bilo pisanje do vznemirljivosti čudno. Rekli smo, da je obsegalo samo eno besedo, to je, eno samo besedo sporočila: Pridite...

Toda nad besedo, nekoliko zgoraj, je bilo napisano: Klotar de Ponthus.

Beseda Pridite je bila torej vsekako namenjena Klotarju. O tem ni bilo moči dvomiti. A to še ni nič. Tisto, kar je delalo papir tolikoj vznemirljivo, so bili začetki nečitljivih vrstic, s katerimi je bil list popisan še više, nad samim naslovom Tvorili so jih nastavki črk, okorna, skrotovična znamenja brez prave oblike in vidnega pomena, ki jih Klotar ni mogel razbrati.

Nazadnje je skomignil z rameni, kakor bi hotel reči: tega ne razumem!

Napeto je pogledal Bel-Argenta. Pogledal je sla, ki se mu je zdel nekam v zadregi.

»Odkod prihajate?« ga je vprašal. »Iz Arronskega dvorca?«

»Da, gospod, in spotoma sem se oglasil pri »Ve-deževalki«, je s čvrstim glasom odvrnil sel.

»Vi ste oskrbnik v dvorcu?«

»Tako mi je čast.«

»In pošilja vas vaša gospodarica? Ona vam je dala zame to sporočilo?«

»Ona sama, da, gospod Ponthuški,« je odgovoril sel, a to pot je bilo videti, da mu beseda ne gre rada z jezika.

Loraydanova mračna, ošabna postava je vstala Klotarju pred duhovnimi očmi.

Nekaj trenutkov je zamišljeno stal na mestu, nato pa naglo položil roko na ročnik svojega rari-pirja.

»Ponthusov meč,« je zamrmral, »bodi mi zvest... Velja,« je rekel na glas. »Povjete tistemu, kdor vas pošilja, da se takoj odzovem vabilu.«

Sel se je priklonil in odšel. Bel-Argent se je zganil, kakor da hoče planiti za njim. Klotar ga je z migom pridržal.

»Odhajam za ves dan,« je dejal. »Ti lahko greš, kamor te je volja.«

To so bile njegove vsakdanje besede. A Bel-Argent je tokrat vzkliknil:

»Kaj! Ne rečete mi, naj si vzamem krepko botalo in grem z vami?«

»Prepovem ti, da bi hodil z menoj,« je hladno odvrnil Klotar.

Odšel je, ne meneč se za slugo, ki je zloviljno skomignil z rameni. Pol ure za njim je tudi bivši klatež zapustil hišo. Ta dan mu je bila namenjena pustolovščina, o kateri bomo še poročali. Za zdaj povemo, da se je Bel-Argent, ki mu je bil gospodar zabičil, naj ne hodi za njim, obrnil proti Seini, z namenom, da si privoščiti kar moči vesel in kratkočasen dan.

II.

KDO JE KLICAL KLOTARJA PONTUŠKEGA

Klotar se je brez obotavljanja napolil v Arronski dvorec. Prepričan je bil, da nima Leonora s sporočilom, ki ga je dobil, nobenega opravka. Kdo ga torej kliče?

»Loraydan,« si je odgovorjal, ko je naglo stopal svojo pot. »Najbrže mi je pripravil zasedo. Bodi kakor hoče: prej ali slej mora priti do smrtonosnega srečanja med menoj in tem človekom. Rajši danes kakor jutri. Da bi mi le stopil nasproti in bi ga mogel pozvati na odgovor za njegovo zavratnost! Da. A kaj, če podležem? Nu, rešen bom življenja, ki mi je brele, odkar... Oh, toda umreti, ne da bi jo še enkrat videl!...«

Zrak je bil rezek in poživljavač. Pod sinjim nebom je Pariz kar drhtel od življenjske radosti. Ulica je pela in se smejala. Cestni prodajalci so zaganjali svoje krike, ljudje so oklikavali drug drugega, ženske so klepetale na hišnih pragovih množica v raznobarnih oblekah se je prelivala kakor pisano valovje. Kdaj pa kdaj se je pokazala gosposka nosilnica, pred katero so dirjali tekači in vpili: »Prostor! Prostor!«; šolarji so se usipali iz vseučilišča, menihni prosjaki vojaki in čolnarji so polnili ulico svetega Dionizija s svojim nemirno.

Vse to veselo življenje se je odbijalo od Klotarja, ne da bi ga prevzelo. Korakal je v svetlem jutru, ne meneč se za nikogar, in mislil sam pri sebi:

»Ne da bi jo videl? A zakaj bi jo prav za prav moral videti? Cemu? Mar se upam prizaati namestniku de Ulloa, da ljubim njegovo hčer? Kdo pa ste?« bi me vprašal. In res kaj pa sem? Nič. Še ime, ki ga nosim, ni moje. Hči namestnika de Ulloa more biti namenjena samo kakemu mogočnemu gospodu, knezu ali vojvodi.«